

विश्वासीहरूका निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

याकूबको पत्रको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

**Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction,
Secunderabad – 500 067, India**

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian
Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ
07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2015 by Christian
Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन

पी.ओ. बॉक्स नं. २३

पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१

दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल

भारत

Printed at:

याकूबको पत्रको भूमिका

‘याकूबको पत्रको लेखक यस्तो अद्वितीय प्रचारक हुन्, जसले आफ्नो पत्रमा भविष्यवक्ताहरूले प्रयोग गरेको प्रभावकारी भाषा चलाएका छन्। प्रभु येशूका उपदेशहरूमा बाहेक शुरुको इसाई साहित्यमा कहीं यस प्रकारको जोडदार भाषा पाइँदैन।’

श्री थेओडोर जाहन

१) कानूनमा त्यसको अद्वितीय स्थान

श्री मार्टिन लुथरले व्यक्त गरेको ‘यो निक्कै घाँसफुसे पत्र रहेछ’ भन्ने तल्लो राय बिलकुल बेठीक थियो; किनभने यी जर्मन धर्मसुधारकले याकूबको पत्रमा सुकर्महरूको विषयमा दिइएको शिक्षामा गलत अर्थ लगाए। किनकि मुक्तिचाहिँ दुवै विश्वास र कर्मको फल हो भन्ने शिक्षा सिकाउनेहरूसित तिनले घोर सङ्घर्ष गरिरहेका थिए। अनि यही कारणले तिनी यस सम्बन्धमा भूलमा परे। तर इसाई साहित्यको यस प्रथम रचनाको विषयमा भूल-धारणा अपनाउनेहरू अरू पनि छन्। कतिजनाले यस पत्रलाई ‘मोतीहरूको माला’ उपनाम दिए; किनभने तिनीहरूले यस पत्रमा कुनै सम्बद्धता देख्न सकेनन्, तर तिनीहरूले यस पत्रका विभिन्न अनुच्छेदहरूमा एकसाथ जोडिएको एउटा असल रचना, तर आपसमा केही सम्बन्ध नरहेका टुक्राटुक्राहरू मात्र सम्भे।

वास्तवमा, यो पत्र सानो भए पनि शिक्षाको सम्बन्धमा ग्रन्थरत्नरूपी लेखनकृति हो । यसमा कडा यहूदीको रस छ; किनभने ख्रीष्ट येशूको स्थानीय मण्डलीलाई 'सभा' भनिएको छ (याकूब २:२) । यहाँ प्रयोग गरिएको 'सुनागोगे' भन्ने ग्रीक शब्दको शाब्दिक अर्थअनुसार यो एउटा सामान्य सभा थियो । पछिबाट यो शब्द यहूदीहरूको सभाघरका निम्ति सीमित राखियो, जसरी आजको दिनमा पनि 'सुनागोग' भन्ने शब्द यस सीमित अर्थमा प्रयोग गरिएको छ ।

लेखकले यस पत्रका पाँचवटा छोटो-छोटो अध्यायहरूमा प्रकृतिबाट आत्मिक तथ्य बुझाउने तीसवटा उदाहरणहरू लिएका छन्; यस कुराले हामीलाई हाम्रा प्रभुको शिक्षाको सम्झना दिलाउँछ ।

यो पत्र ज्यादा व्यवहारिक हो । यसमा आफ्नो जिब्रो वशमा ल्याउनुपर्छ, धनी मानिसहरूलाई बढ्ता इज्जतभाव देखाउनुहुँदैन र हाम्रो जीवनले हाम्रो विश्वासको वास्तविकता देखाउन सक्नुपर्छ भन्ने विषयहरू प्रस्तुत गरिएका छन्, जुन विषयहरू जनप्रिय मानिएका थिएनन् ।

२) त्यस पत्रको लेखक

हिब्रूबाट ग्रीक, ग्रीकबाट ल्याटिन अनि ल्याटिनबाट फ्रान्सेली भाषा हुँदै पवित्र बाइबलका नामहरू अङ्ग्रेजीमा अनुवाद गर्दाखेरि ती नामहरूको रूप निक्कै बदलिए । यसरी नै याकूबबाट जेम्स् हुन गयो । हिब्रूको 'याखोव' ग्रीकको 'याकोबोस्' र अङ्ग्रेजीको 'जेम्स्' भएछ । यहूदीहरूको बीचमा याकूब भन्ने नाम निक्कै लोकप्रिय थियो; यसकारण नयाँ नियमभित्र कम्तीमा चारजना याकूब नाम गरेका व्यक्तिहरू छन् । तब यी चारजनामा कुनचाहिँ याकूब यस पत्रको लेखक थिए होलान् ? यस विषयमा पवित्र धर्मशास्त्रले के भन्छ ? यसको सम्भावना के हो, र यसको पुष्टीकरणको फलस्वरूप कुन निष्कर्ष निस्केको छ, सो हेरौं ।

क) प्रेरित याकूब, जो जब्दीको छोरा र यूहन्नाको दाजु थिए (मत्ती ४:२१) । प्रेरित याकूब यस पत्रको लेखक भएका भए, यो पत्र

कानुनमा स्वीकार गरिनलाई यति लामो समय नलाग्नुपर्नेथियो, जति समय यो पत्र त्यस कानुनमा ग्रहण गरिन लाग्यो । अनि इस्वी संवत् ४४ सालमा तिनी शहीद भएको कुरा पनि छ । त्यस समयसम्म याकूबको पत्र लेखिएको थिएन । (तल यसको तर्क हेर्नुहोला) ।

ख) अल्फयसका छोरा याकूब (मत्ती १०:३) । तिनको नाम प्रेरितहरूका नामको सूचिपत्रमा समावेश गरिएको छ । यो कुरा छोडेर तिनको विषयमा बढ्ता केही पनि जानकारी छैन । तर याकूबको पत्रको लेखकले आफ्नो परिचय दिँदा आफ्नो विषयमा तिनलाई अरू सबैजनाबाट छुट्ट्याउने संज्ञा दिनुपरेन, तर केवल 'म याकूब हुँ' भनेर लेखे; यत्ति नै लेख्न पर्याप्त थियो । यसकारण यी लेखक याकूब प्रख्यात र सुपरिचित व्यक्ति भएका हुनुपर्छ ।

ग) यहूदाको भाइ याकूब (लूका ६:१६) । यिनी भन् अपरिचित छन् । अनि याकूबको पत्रको लेखकको सम्बन्धमा यिनको कुरा नगर्दा पनि हुन्छ ।

घ) सौतिनी नाताले हाम्रा प्रभु येशूको भाइ पर्ने याकूब (मत्ती १३:५५, गलाती १:१९) । पक्का पनि यी याकूबचाहिँ यस पत्रको लेखक हुनुपर्छ । यिनी सुपरिचित, तापनि यी विनीत व्यक्ति हुन्, जसले ख्रीष्ट येशूसित आफ्नो शारीरिक नाता काममा लगाएनन् । (यस सम्बन्धमा यहूदाको पत्रको भूमिका पनि हेर्नुहोला) । यी याकूब यरूशलेममा बसेको महासभाको सभापति थिए; अनि यिनी आफ्नो मृत्युसम्म यरूशलेममा रहिरहे । आफ्नो जीवन-चरित्रको विषयमा यिनी यहूदी इसाईहरूमा प्रख्यात थिए; किनभने यिनी अति नियम-निष्ठ थिए । छोटकरीमा भन्नु हो भने, इतिहासकार योसेफसले र मण्डलीको परम्पराले पनि यिनलाई यस प्रकारको पत्र लेख्न सक्ने योग्य र सक्षम इसाईको रूपमा स्मरण गरेका छन् ।

बाहिरका प्रमाणहरू यस प्रकारका छन्:

याकूबको पत्रको बाहिरी प्रमाण कम्जोर छ; किनभने शुरुका 'चर्च-

फादर'हरूले कहिल्यै लिखित रूपले यस पत्रबाट उद्धृत गरेनन्, तर केवल कताकतै यसको सान्दर्भिक जानकारी दिए। मुराटोरी कानुनमा यो पत्र पाउँदैन। यसको कारण यो हुन सक्छ: यसको लेखे ठाउँ यरूशलेम थियो, र यस पत्रको प्रापक यहूदीहरू थिए, साथै यस पत्रको शिक्षाले 'विश्वासद्वारा धर्मा ठहरिन्छ' भन्ने प्रेरित पावलको शिक्षासँग मेल नखाएको देखिन्थ्यो।

तर यरूशलेमको सिरील (इस्वी संवत् ३१३-३८६), नजियनजसको ग्रेगोरी (इस्वी संवत् ३२९-३९०), अथन्सियस (इस्वी संवत् २९३-३७३) र जेरोम (इस्वी संवत् ३४०-४२०) – यी व्यक्तिहरूले यस पत्रबाट उद्धृत गरे। अनि युसेबियसले (इस्वी संवत् २६५-३३९) के बताए भने, कति इसाईहरूले याकूबको पत्रको विरोध गरे; तर तिनका निम्ति याकूबको पत्र पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलको एक अङ्ग थियो, जसबाट तिनले स्वतन्त्रतासाथ उद्धृत गरे।

भित्रीय प्रमाणहरू:

तर याकूबको पत्रभिन्नबाट पाइने प्रमाणहरू बलिया छन्। प्रेरितको पुस्तक र गलातीको पत्रमा याकूबको चरित्रको भलकसित यस पत्रको शैली खूब मिल्छ। अनि यहूदीहरूको देशनिकालाको इतिहासको सम्बन्धमा लेखिएका विभिन्न बयानहरूसित पनि याकूबको लेखे शैली मेल खान्छ। यस प्रकारको नकली पुस्तक रच्ने कारण छैन। यस पत्रमा कुनै नयाँ मुख्य शिक्षा केही पनि हालिएको छैन, जब दोस्रो शताब्दीमा लेखिएका कतिवटा भूटा साबित भएका रचनाहरूमा सधैं यस प्रकारको थप शिक्षा पाइन्छ। इतिहासकार योसेफसको कुरा पत्याउनु हो भने, यहूदीहरूको बीचमा व्यवस्था भक्तिसाथ मानेकोमा याकूबको सुनाम खूबै चलेको थियो। तर तिनले ख्रीष्ट येशूको विषयमा खुला रूपले आफ्नो विश्वासको गवाही दिएकोले तिनको हत्या भयो; किनभने यस प्रकारको गवाही दिनु पूरा मनाही गरिएको थियो। यस यहूदी इतिहासकारअनुसार महापूजाहारी हनन्याहको आदेशमा याकूबलाई ढुङ्गाले हानेर मृत्युदण्ड दिइयो। अनि युसेबियसको विवरणअनुसार तिनलाई मन्दिरको टुप्पाबाट

तल खसालियो, अनि अन्तमा तिनलाई लहराले कुटी-कुटी मारियो । अनि हेगेसिप्पसले यी दुईवटा वृत्तान्तहरू एउटामा मिलाए ।

याकूबको पत्रको ग्रीक भाषाको सुन्दर रचनाको शैली यहूदीको कला हुन सक्दैन भन्ने तर्क अज्ञानताको फल भएको हुनुपर्छ; किनभने परमेश्वरले छान्नुभएका मानिसहरूमा अचम्मका प्रतिभाहरू देखा पर्दा रहेछन् ।

३) त्यस पत्रको लेखे मिति

योसेफसको वर्णनअनुसार याकूबको हत्या इस्वी संवत् ६२ सालमा भएको थियो । यसो हो भने यस पत्रको लेखे मिति त्यस मितिभन्दा अगाडि हुनुपरेको छ । यो पत्र यरूशलेमको महासभाको विषयमा चुप लागेको छ, जुन महासभा इस्वी संवत् ४८-४९ सालमा बसेको थियो र जुन महासभामा व्यवस्थाको आज्ञापालन गर्ने सम्बन्धमा केही मुख्य निर्णयहरू पारित गरिएका थिए । याकूबचाहिँ यस महासभाको सभापति थिए (प्रेरित १५ अध्याय) । यसकारण धेरैजनाले मानेअनुसार यो पत्र इस्वी संवत् ४५-४८ सालभित्र लेखियो ।

४) सन्दर्भ र विषयवस्तु

हुन सक्छ, याकूबको पत्र नयाँ नियमको पहिलो लेखिएको पुस्तक थियो । अनि यही कारणले यसको यहूदी रस कडा छ । तर यस पत्रमा प्रस्तुत गरिएका शिक्षादिक्साहरू हामीले अर्को युगका हुन् भनेर बेवस्ता गर्नुहुँदैन । किनकि यस पत्रका शिक्षाहरू हामी वर्तमान समयमा जिउने-हरूका निम्ति उपयोग्य हुन्, अँ, यस्ता शिक्षाहरू आजभोलि भन् बढी खाँचो परेका छन् ।

पहाडी उपदेशमा प्रस्तुत गरिएका प्रभु येशूका शिक्षाहरूमाथि आश्रित रहेर याकूबले आफ्नो पत्र लेखे उद्देश्य पूरा गर्छन् । यो कुरा हामीले निम्न खण्डहरू तुलना गर्दा भन् स्पष्ट हुन्छः

विषयः

विपत्तिः

प्रार्थनाः

चोखो आँखाः

धनसम्पत्तिः

रिस/क्रोधः

व्यवस्थाः

खोक्रो स्वीकारः

राजकीय नियमः

कृपाः

विश्वास र कामहरूः

जरा र फलः

साँचो बुद्धिः

मेल मिलाप गराउनेः

अरूको आलोचना गर्नेः

खिया परेको धनः

कसम/शपथहरूः

याकूबको पत्रः

याकूब १:२, १:१२ र ५:१०

याकूब १:५; ४:३ र ५:१३-१८

याकूब १:८ र ४:८

याकूब १:१०-११ र २:६-७

याकूब १:१९-२० र ४:१

याकूब १:२५, २:१ र २:१२-१३

याकूब १:२६-२७

याकूब २:८

याकूब २:१३

याकूब २:१४-२६

याकूब ३:११-१२

याकूब ३:१३

याकूब ३:१७-१८

याकूब ४:११-१२

याकूब ५:२

याकूब ५:१२

मत्तीको सुसमाचारः

मत्ती ५:१०-१२

मत्ती ६:६-१३ र ७:७-१२

मत्ती ६:२२-२३

मत्ती ६:१९-२१ र ६:२३-३४

मत्ती ५:२२

मत्ती ५:१७-४४

मत्ती ६:१-१८

मत्ती ७:१२

मत्ती ५:७

मत्ती ७:१५-२७

मत्ती ७:१६-२०

मत्ती ७:२४

मत्ती ५:९

मत्ती ७:१-५

मत्ती ६:१९

मत्ती ५:३३-३७

घरिघरि व्यवस्था यस पत्रको सन्दर्भ भएको छ । याकूब १:२५ पदमा 'सिद्ध व्यवस्था' छ भने याकूब २:८ पदमा 'राजकीय व्यवस्था' छ अनि याकूब २:१२ पदमा 'स्वतन्त्रताको व्यवस्था' प्रस्तुत गरिएको छ । याकूबले न मुक्तिको सम्बन्धमा, न जीवनको सशर्त आदेशको रूपमा आफ्ना पाठकहरूलाई व्यवस्थाको अधीनतामा राख्न खोजे । होइन नि ! तर अनुग्रहको अधीनतामा जिउनेहरूलाई धार्मिकताको विषयमा तालिम दिनलाई तिनले व्यवस्थाबाट कति खण्डहरू लिएर पेश गरेका छन् ।

याकूबको पत्रमा हितोपदेशको पुस्तकसित मिल्ने धेरै समानताहरू छन् । हितोपदेशको पुस्तकमा जस्तै याकूबको पत्रको लेखे शैली निक्कै कडा, अति सजीव, सुस्पष्ट लेखाचित्रले पूर्ण छ र यस पत्रको रूपरेखा दिन हामीलाई गाह्रो पर्छ । बुद्धि भन्ने शब्द घरिघरि प्रयोग गरिएको छ (याकूब १:५, ३:१३, १५, १७) ।

अनि यस पत्रको अर्को कुञ्जी-शब्द पनि छ: भाइहरू । पन्ध्र पल्ट तिनले यो शब्द प्रयोग गरेका छन् । यसबाट याकूबले ख्रीष्ट-विश्वासी-हरूलाई नै यो पत्र लेखे भन्ने सम्झना जारी रहन्छ; तर कतै-कतै तिनले प्रभुका नफर्केका मानिसहरूका निम्ति पनि एक-दुई वचन छोड्छन् ।

यस प्रकारले नयाँ नियमभित्र हामीले याकूबको पत्रलाई बढी अधिकारबद्ध मान्नुपर्छ; किनभने यस पत्रको एक सय आठ पदहरूमा चौवन्न आज्ञा-आदेशहरू पाइँदा रहेछन् । नयाँ नियमका अरू सबै लेखक-हरूले भन्दा बढी याकूबले नै आफ्ना शिक्षादिकारहरू आज्ञाको रूपमा पेश गर्छन् ।

रूपरेखा:

- क) याकूब १:१: अभिवादन
- ख) याकूब १:२-१७: पवित्र जाँचहरू र अपवित्र परीक्षाहरू
- ग) याकूब १:१८-२७: परमेश्वरको वचन
- घ) याकूब २:१-१३: पक्षपातको दोष
- ङ) याकूब २:१४-२६: विश्वास र कामहरूको बीचको सम्बन्ध
- च) याकूब ३:१-१२: जिब्रोको दुरुपयोग र सदुपयोग
- छ) याकूब ३:१३-१८: साँचो बुद्धि र भूटो बुद्धि
- ज) याकूब ४:१-१७: लोभलालचरूपी रोगको खास कारण र त्यस रोगको चङ्गाइ
- झ) याकूब ५:१-६: धनी मानिसहरू र भविष्यमा तिनीहरूलाई लाग्ने पछुतो
- ञ) याकूब ५:७-१२: धीरज धर्नुपर्छ
- ट) याकूब ५:१३-२०: प्रार्थना र बिरामीको चङ्गाइ

याकूबको पत्रको टिप्पणीः

क) याकूब १:१: अभिवादन

यस पत्रको लेखकले आफ्नो परिचय दिँदा आफ्नो नाम बताउँछन्: याकूब । तिनी परमेश्वरको र प्रभु येशू ख्रीष्टको दास थिए । हाम्रो विश्वास छ, कि यही याकूब सौतिनी नाताले प्रभु येशूको भाइ थिए । यसो हो भने, तिनको जीवनमा अचम्मको परिवर्तन भएको हुनुपर्छ । किनभने एक समयमा तिनले प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेका थिएनन् (यूहन्ना ७:५) । हुन सक्छ, येशूका आफन्तहरूको 'उहाँको होश ठेगानामा छैन' भन्ने धारणामा तिनी साँझा थिए होलान् (मर्कूस ३:२१) । तर हाम्रा धैर्यवान् प्रभुले तिनको जीवनमा वचनरूपी बीउ रोप्न छोड्नुभएन । तिनले परमेश्वरको राज्यका सिद्धान्तहरूको महत्त्व बुझे-नबुझे, यिनलाई माने-नमाने तापनि उहाँले तिनलाई यी सिद्धान्तहरू सिकाइरहनुभयो । पछिबाट वचनको बीउले याकूबको जीवनमा उम्रन र जरा हाल्न पायो; अनि फलस्वरूप तिनको जीवनमा ठूलो परिवर्तन आयो । प्रभुलाई शङ्का गर्ने मानिस उहाँको दास हुन पुगे । अनि यहाँ 'येशू ख्रीष्टको दास हुँ' भन्ने कुरा तिनले निर्लज्जसाथ स्वीकार गर्छन् ।

यसकारण याकूबले यो पत्र लेखे प्रापकहरू उक्त आपद्कालहरूको कुनै एक कालमा छरपुस्टिएका यहूदीहरू थिए ।

तर फिलिप्पी ३:२० र १ पत्रुस २:११ पदअनुसार सबै साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीहरू यस संसारमा प्रवासी र परदेशी छन्; यसकारण याकूबको पत्र सीधा हामीलाई ताकेर नलेखिए ता पनि हामीले यस पत्रको शिक्षा आफूमाथि लागू गर्न सक्छौं ।

याकूबको पत्रका प्रापकहरूको विषयमा जटिल समस्या के छ भने, के तिनीहरू इसाई यहूदीहरू थिए, कि के ख्रीष्ट येशूकहाँ फर्केर आएका यहूदीहरू थिए, अथवा के तिनीहरूमध्ये कोही ख्रीष्ट-विश्वासी र कोही विश्वास नगरेका यहूदीहरू थिए कि ? यस प्रश्नको उत्तर दिँदा हामीले के बुझ्नुपर्छ: याकूबले नयाँ जन्म पाएका साँचो ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई यो पत्र लेखे (याकूब १:१८) । तिनको प्रमुख उद्देश्य यो थियो । तर कतै-कतै तिनले नामधारी इसाईहरूलाई ताकेर लेखेको र कहिलेकाहीँ तिनले मुक्ति नपाएकाहरूलाई सम्बोधन गरेको जस्तो हामीलाई लाग्छ । यसैबाट कुरा स्पष्ट छ: याकूबको यस पत्रको लेखे मिति निक्कै अगाडि भएको हुनुपर्छ, जुन बेलामा यहूदी इसाईहरू येशूमाथि विश्वास नगर्ने यहूदी-हरूबाट स्पष्टसँग छुटिएका थिएनन् ।

ख) याकूब १:२-१७: पवित्र जाँचहरू र अपवित्र परीक्षाहरू

याकूब १:२: यस खण्डमा याकूबले परीक्षाको विषय उठाउँछन्; अनि तिनले यहाँ परीक्षा भन्ने शब्द दुई प्रकारको अर्थमा प्रयोग गर्छन् । याकूब १:२-१२ पदको खण्डमा उल्लेख गरिएका जाँचहरू हामीले पवित्र परीक्षाहरू भन्न सक्छौं; किनभने यी जाँचहरू वा समस्याहरू परमेश्वरबाट पठाइएका हुन्छन्, जसले हाम्रो विश्वासको जाँच गर्छन्, हाम्रो विश्वासको वास्तविकता प्रमाणित गर्छन् र हामीमा ख्रीष्टको स्वरूप पैदा गर्छन् । तर याकूब १:१३-१७ पदको खण्डमा अपवित्र परीक्षाहरू छन्, जुन पापमा फसाउने परीक्षाहरू हाम्रो मनभित्रबाट पैदा भएर आउँछन् । यसर्थ हामीले बुझ्नुपर्छ: इसाई जीवन समस्याहरूले भरिएको जीवन हो । यी समस्याहरू

संयोगजनक छन् र अचानक, सोचै नगरेको बेलामा आउँछन्। कुनै समयमा यी समस्याहरू एक-एक गरेर आउँछन्; अरू बेलामा यी समस्याहरू हूल बाँधेर आउँछन्। तर समस्याहरू नआई हुँदैन। याकूबले भनेको कुरामा ध्यान दिनुहोस्, जसले 'जब तिमीहरू नाना प्रकारका परीक्षाहरूमा पर्छौं' भनेका छन्, अनि 'यदि तिमीहरू परीक्षाहरूमा पर्छौं भने ...' भनेर होइन। यसकारण कुरा स्पष्ट छ: हामी कुनै हालतमा पनि यी परीक्षाहरूबाट उम्कन सक्दैनौं। तब प्रश्न रहन्छ: हामी यी परीक्षा-हरूमा पर्दा के-कसो गर्ने हौं ?

हाम्रो जीवनमाथि आइपर्ने जाँचरूपी परीक्षाहरूको सम्बन्धमा हामीले अपनाउन सक्ने निम्न प्रतिक्रिया वा मनोभावनाहरू सम्भव छन्: हामी बागी हुन सक्छौं (हिब्रू १२:५), र आफ्नै शक्तिमा लडेर यी परीक्षा-हरूमाथि विजय प्राप्त गर्छौं भन्ने सेखिले पूर्ण भई चुनौतिको भावना लिन सक्छौं। अथवा हामी निराश र हताश भएर हरेर खान सक्छौं, वा परीक्षाको चेपारोमा परेर पापसित हार्न सक्छौं (हिब्रू १२:५)। त्यो त आफ्नो भाग्यलाई दोष लगाउने काम मात्र हो; किनभने यस प्रकारको अविश्वासद्वारा प्रभुले हाम्रो वास्ता गर्नुभएको कुरामा बन्चरो लगाइन्छ। अथवा सङ्कष्टहरूमा परेर हामी यी परिस्थितिहरूको विरोधमा गनगनाउन सक्छौं, भुनभुनाउन सक्छौं। १ कोरिन्थी १०:१० पदमा प्ररित पावलले यस प्रकारको पापको विरोधमा हामीलाई चेतावनी दिएका छन्। यस सम्बन्धमा अर्को प्रतिक्रिया पनि सम्भव छ: 'मलाई मात्र किन यस्तो' भन्दै हामी आफूले आफूलाई दया गरेर आत्मदयाको भुमारीमा पर्न सक्छौं र यस हालतमा अरू मानिसहरूबाट सहानुभूति पाउन चाहन्छौं। तर हाम्रो जीवनमाथि आइपर्ने यी समस्या र जटिलताहरूद्वारा हामी तालिमप्राप्त र अभ्यस्त बन्न सक्छौं (हिब्रू १२:११)। यो भन् राम्रो हुन्छ। यसकारण हामीले यी कुराहरूको सम्बन्धमा निम्न मनसाय अपनाउनुपर्छ: 'परमेश्वरले यो जाँच, यो परीक्षा मकहाँ आउन दिनुभएको छ; यसकारण यसमा मेरो निम्ति उहाँको कुनै असल उद्देश्य हुनुपर्छ। यसको बारेमा म अनजान छु; म उहाँको उद्देश्य जान्दिनँ, तर यसको खास कारण पत्ता

लगाउने प्रयास गर्छु; किनभने उहाँका दिव्य उद्देश्यहरू मेरो जीवनमा पूरा भएको म चाहन्छु।' याकूबले यही कुराको समर्थन गरेर भन्छन्: 'मेरा भाइहरूहो, जब तिमीहरू नाना प्रकारका परीक्षाहरूमा पर्दछौं, तब तिमीहरू यो कुरा पूरा आनन्द सम्भ्र !' यसकारण परीक्षाको सम्बन्धमा बागी हुनुहुँदैन; हामीले हरेर खानुहुँदैन। तर हामीले आनन्द मनाउनुपर्छ। यी समस्याहरू हामीलाई नाश गर्ने हाम्रा शत्रुहरू होइनन्। यी समस्याहरू हाम्रा मित्रहरू पो हुन्, जसले हामीमा ख्रीष्टका सद्गुणहरू विकास गर्नमा सहयोग पुऱ्याउँछन्।

परमेश्वरले आफ्ना सबै छोराछोरीहरूमा ख्रीष्टको स्वरूप पैदा गर्न चाहनुहुन्छ। अनि यसको सिलसिलामा दुःखकष्ट, निराश र जटिलताहरू हामीमाथि आइपर्छन्। आत्माको फल घमाइलो-रमाइलो अवस्थाको फल होइन। हाम्रो जीवनमा काला बादलहरू लाग्नुपर्छ, आँधीबेहीहरू चलनैपर्छ। परीक्षाहरू कहिले आनन्ददायक हुन्छन् र? परीक्षाहरू सधैं कठिन र नमीठा हुन्छन् नै। तर पछिबाट यी परीक्षाहरूले यीद्वारा तालिम प्राप्त भएका मानिसहरूमा धार्मिकताको शान्तिमय फल फलाउँछन् (हिब्रू १२:११)। ठूलो सङ्कष्टबाट भएर गएका इसाई भाइबहिनीहरूको साक्षी यस प्रकारको छ: 'त्यो कति नमीठो अनुभव थियो, तर त्यस नमीठो अनुभवद्वारा सिकेको कुरा कति अमूल्य छ !'

याकूब १:३: याकूबले यहाँ हाम्रो विश्वासको जाँचको कुरा गर्छन्। तिनले हाम्रो विश्वास बहुमूल्य धातुसँग तुलना गर्छन्, जुन धातु पारखी परमेश्वरले असली हो कि होइन भनेर जाँच्नुहुन्छ। यसकारण त्यो धातु सतावटको आगोभित्र, अँ, रोगबिमर, दुःखकष्ट वा शोकरूपी आगोभित्र हालिन्छ। समस्याहरूविना हामी कसैमा धीरज पैदा हुँदैन। सद्गुण र सुचरित्र समस्याहरूको फल हो। यो कुरा सांसारिक मानिसहरूले पनि जानेका छन्। प्रसिद्ध उद्योगपति श्री चार्ल्स केटिडले यसो भनेका छन्: 'समस्याहरू उन्नतिको निम्ति चुकाउनुपर्ने मूल्य हुन्। यसकारण मलाई समस्याहरू दिनुहोस्, असल समाचारहरू होइन; किनभने असल समाचारहरूले मलाई कमजोर पार्छन्।'

याकूब १:४: याकूबले भन्छन्: 'तर धीरजलाई आफ्नो सिद्ध काम गर्न देओ !' समस्याहरू हामीमा आइपर्दा कहिलेकाहीं हामी हताश हुन्छौं र बेहोशी भएर तत्कालै यस परीक्षाबाट उम्कने उपायहरू खोजिहाल्छौं । हामी यसको एक उदाहरण दिऔं: आफ्नो शरीरको समस्याको बारेमा प्रभुको मनसाय के हो, सो नबुझीकन हामी डाक्टरकहाँ कुद्छौं, र रोगमुक्त हुनलाई थुप्रै औषधीहरू खान्छौं । तर हुन सक्छ, यसो गरेर हामी आफ्नो जीवनमा परमेश्वरको योजना बाधा पार्न सक्छौं । अनि त्यसो गर्नाले यो पनि सम्भव छ: उहाँको विशेष उद्देश्य हाम्रो जीवनमा पूरा हुन सक्नलाई हामी भविष्यमा भन् लामो परीक्षाबाट भएर जानुपर्ला कि ? यसकारण हामीले आफ्नो जीवनमा भइरहेको धीरज पैदा गराउने विकासकार्यमा बाधा दिनुहुँदैन । बरु परिपक्व हुनलाई हामीले यस काममा परमेश्वरलाई साथ दिनुपर्छ । तब हामी पूर्ण इसाई बनेछौं, जसको चरित्रमा आत्माका सद्गुण-हरूमध्ये एउटैको कमी हुँदैन ।

परीक्षाहरूबाट भएर जाँदा हामी कहिल्यै निराश हुनुहुँदैन, हामीले कहिल्यै हरेश खानुहुँदैन । हाम्रा परमेश्वर पिताका निम्ति कुनचाहिँ कुरा असम्भव होला ? यस्तो कुनै कुरै छैन । हाम्रो जीवनका कति समस्याहरू कहिल्यै हट्दैनन्, तर जहिले भइरहन्छन् । यसकारण हामीले ती समस्या-हरू ग्रहण गर्न सिक्नुपर्छ; किनभने उहाँको अनुग्रह प्रशस्त छ, होइन र ? तब यसको प्रमाण दिऔं ! प्रेरित पावलले आफ्नो शारीरिक दुर्बलताको विषयमा प्रभुसित प्रार्थना गरेर 'यसलाई हटाइदिनुहोस्' भनेर तीन पल्ट विन्ती गरे । तर प्रभुले त्यो दुर्बलता उनको जीवनबाट हटाउनुभएन, तर पावललाई यो दुर्बलता सहन सक्ने अनुग्रह दिनुभयो (२ कोरिन्थी १२:८ - १०) ।

हाम्रो जीवनमा हट्दै नहट्ने समस्याहरू आइपरेको बेलामा, जब यी समस्याहरूको विषयमा परमेश्वरले तिनलाई हटाउनुहुन्न भन्ने कुरा सुस्पष्ट हुन्छ, तब हामीले आफूलाई उहाँको इच्छाको अधीनतामा सुम्पनुपर्छ । अन्धा भएकी निपुण भजन-लेखिकाले आठ वर्षको उमेरमा निम्न शब्दहरू रचिन्:

दृष्टिहीन, नेत्रहीन भएर पनि म कति धन्यकी, कति भाग्यमानी हुँ!
संसारका मानिसहरूले मलाई यसमा डाहा गर्छन् भन्ने कुरामा म
सुनिश्चित छु।

किनभने जुन आशिषहरू मैले उपभोग गर्न पाउँदछु, ती आशिषहरू
अरूले उपभोग गर्न पाउँदैनन्।

यसकारण मेरो अन्धा अवस्थाको विषयमा म किन रोऊँ र शोकको आसु
किन बगाऊँ त? अहँ, म गर्दिनँ, म गर्ने सक्दिनँ।

सुश्री फानि क्रस्वि

यसकारण बुभुहोस्: आफूलाई परमेश्वरको इच्छाको अधीनतामा
सुम्पदा शान्ति आउँछ।

जीवनका कति समस्याहरू हामीले ती समस्याहरूबाट सिक्नुपर्ने
पाठहरू सिकेपछि हटेर जान्छन्। परिष्कारकरूपी परमेश्वरले पगलाएको
धातुमा आफ्नो प्रतिबिम्ब देख्नसाथ परीक्षाको आगोको राप कम गर्नुहुन्छ।
हामीमध्ये धेरैजनालाई बुद्धिको अभाव छ, नत्रता हामीले जीवनका
दवाबहरू परमेश्वरको दृष्टिले हेर्नेथियौं। तर हाम्रो दृष्टि छोटो छ, र हामी
तत्कालिक अशान्ति र असुविधामाथि ध्यान केन्द्रित रहन्छौं। तर आफ्नो
उद्देश्य पूरा गर्न परमेश्वरलाई हतार हुँदैन; विभिन्न कष्टहरूमा पारेर उहाँले
हामीलाई बढाउँदै लानुहुँदो रहेछ (भजन ४:१)। यो कुरा हामीले भुल्नु-
हुँदैन।

याकूब १:५: हामीले आफ्नो जीवनमाथि आइपर्ने समस्याहरू आफ्नो
बुद्धिले सामना गर्नुपर्दैन, गर्नु पनि हुँदैन। परीक्षाको घडीमा हामीलाई
बुद्धिको खाँचो पर्छ; यसको अभावमा हामी परमेश्वरकहाँ जानुपर्छ र हाम्रो
अन्योल र ज्ञानको कमी सबै उहाँलाई भन्नुपर्छ। यस प्रकारले हामी आफ्ना
परीक्षाहरूको सम्बन्धमा परमेश्वरका उद्देश्यहरू बुझ्नेछौं; किनकि उहाँले
हामी बुद्धि माग्नेहरूलाई उदारचित्तले दिनुहुन्छ। अनि कतै परमेश्वरले
हामीलाई हर्षानुहुन्छ भन्ने डर छैन; किनभने सिकाउन सकिने र उहाँको
वशमा रहने मानिसहरूसित उहाँ खुशी हुनुहुन्छ। वास्तवमा, हामी सबैलाई
बुद्धिको अभाव छ। अनि पवित्र बाइबलले हामीलाई जीवनमाथि आइपर्ने

अनगिन्ती समस्याहरूको एक-एक उत्तर दिँदैन। परमेश्वरको वचन विशाल छ, तर पनि यसमा हामीले आफ्ना समस्याहरू समाधान गर्ने विशेष वचन नपाऔंला; तर परमेश्वरको वचनले हामीलाई यस सम्बन्धमा सर्वमान्य नियमहरू प्रस्तुत गर्छ। अनि यी सर्वमान्य नियमहरू हामीले आफ्नो दैनिक जीवनमा अपनाउनुपर्छ र हाम्रा समस्याहरू हाल गर्न काममा लगाउनुपर्छ। अनि यो हो बुद्धि। यस प्रकारको बुद्धि हामीलाई खाँचो पर्छ। आत्मिक बुद्धि हामीलाई आवश्यक पर्छ; तब हाम्रो दैनिक परिस्थितिहरूमा हाम्रा प्रभुका शिक्षाहरू हामी व्यवहारमा उतार्न सक्नेछौं।

याकूब १:६-८: परमेश्वरकहाँ जाँदाखेरि हामी शङ्का केही पनि नगरी विश्वासको निश्चयतासित उहाँको नजिकै जानुपर्छ। परमेश्वरले हामीलाई प्रेम गर्नुहुन्छ; उहाँले हाम्रो वास्ता गर्नुहुन्छ। उहाँका निम्ति कुनै कुरा असम्भव हुँदैन। यो हामीले दृढपूर्वक विश्वास गर्नुपर्छ। जुन मानिसले उहाँको भलाइ र उहाँको शक्तिमा शङ्का गर्छ, त्यो मानिस सङ्कष्टको समयमा स्थिर रहँदैन। उहाँका प्रतिज्ञाहरूमाथि भर परेको बेलामा हामी शान्त हुन्छौं; तर एकै क्षणमा परमेश्वरले हामीलाई त्याग्नुभएको र हामीप्रति कृपालु हुन छोड्नुभएको जस्तै हामीलाई लाग्छ। यस प्रकारको मानिस समुद्रको छालजस्तै हुन्छ – ठूला उच्चाइहरूमा माथि उठाइएको र गहिरो सागरमा डुबाइएको, बतासले बहाइएको र यताउता पारिएको त्यो मानिस! यस प्रकारको आशामा उठ्ने र निराशामा डुब्ने विश्वासले परमेश्वरको कदर गर्दैन। अनि उहाँले अस्थिर भएका हिचकिचाउने मानिसहरूलाई आफ्नो ईश्वरीय ज्ञान दिनुहुन्न (याकूब १:७-८)। यस खण्डमा बुद्धिको स्रोत परमेश्वर हुनुहुन्छ; बुद्धि प्रार्थनाको फल हुन्छ। बुद्धि सबैले पाउन सक्छन्। प्रशस्त बुद्धि पाइन्छ, हप्की नखाई मानिसले बुद्धि पाउँछ। तर यसमा एउटा आधारभूत सर्त छ: शङ्का नगरी मानिसले विश्वाससित माग्नुपर्छ।

याकूब १:९: शुरुमा याकूब १:९-११ पदको खण्डमा एउटा बिलकुल नयाँ विषय पढेको जस्तै लाग्न सक्छ, अथवा एकक्षणका निम्ति भए पनि

अधि उठेको विषय बिसाइएको जस्तै लाग्ला । तर याकूब यहाँ खास गरी पवित्र परीक्षाहरूको विषयमा विशेष उदाहरणहरू प्रस्तुत गर्दै अधि बढ्दा रहेछन् । मानिस गरिब-धनी, जस्तो भए पनि उसको जीवनमाथि आइपर्ने आपदपिपदहरू र सङ्कष्टहरूबाट स्थायी रूपले आत्मिक फाइयाहरू उठाउन सक्छ । यहाँ एकजना तल्लो स्तरको भाइको उदाहरण छ, जो असन्तुष्ट छ, जो निराश भएको छ । ऊ आफू परमेश्वरको हकवाला र ख्रीष्ट येशूसित साँभे-हकवाला भएकोमा सधैं रमाउन सक्छ । सबै कुराहरू उसका हुन्; ऊ ख्रीष्टको हो र ख्रीष्ट परमेश्वरको हुनुहुन्छ भन्ने तथ्यमा उसले सान्त्वना पाउँछ । यस तल्लो स्तरको भाइले आफ्नो दयनीय परिस्थितिको मालिक हुँदैन होला । मानौं, ऊ अल्ले नहोला, लापरवाह नहोला । तैपनि परमेश्वरले आफ्नो इच्छामा उसलाई गरिबीको घेराभित्र राख्नुभयो, जहाँबाट ऊ अहिलेसम्म उठ्न सकेको छैन । हुन सक्छ, ऊ धनी भएको भए उसले ख्रीष्ट येशूलाई कहिल्यै ग्रहण गर्नेथिएन होला । तर अबचाहिँ ऊ ख्रीष्ट येशूमा छ; ऊ स्वर्गीय स्थानहरूका सबै आत्मिक आशिषहरूद्वारा आशिषित भएको छ । यस अवस्थामा उसले के गरे ठीक हुन्छ होला ? के उसलाई आफ्नो परिस्थितिको विरुद्ध विप्लवकारी हुन सुहाउँछ ? के ऊ तिरक द्वेष र ईर्ष्याको शिकार हुन उचित होला ? होइन नि ! परमेश्वरले उसलाई जुन अवस्थामा राख्नुभएको छ, त्यो परि-नियन्त्रित अवस्था उसले स्वीकार गर्नुपर्छ र आफ्ना आत्मिक आशिष-हरूमा रमाउनुपर्छ ।

धेरै इसाई भाइबहिनीहरू छन्, जसले आफ्नो लिङ्ग, आफ्नो उमेर, आफ्नो कद, अँ, आफ्नो जीवनसमेत अस्वीकार गरेर यस्ता कुराहरूको तीव्र विरोध गर्छन् । क्रिकेट खेल सिपालु भएका केटीहरूले 'म केटा भएकी भए कति असल हुनेथियो' भन्ने इच्छा गर्छन् । जवान मानिसहरू 'मेरो उमेर यति भए कति बडिया हुनेथियो' भन्ने चाहना गर्छन् । अनि वृद्धाहरू जवान हुने रहर गर्छन् । पुङ्का मानिसहरूले अग्लो कदकाहरूको डाहा गर्छन् । तर अग्लो कदकाहरूलाई कहाँ लुकाँ-लुकाँ भइरहेको छ । अनि कति मानिसहरू छन्, जसले 'म त मरेको भए असल हुनेथियो' भनेर

भन्छन् । तर यी सबै मनोभावनाहरू बेकारका र बेसमभक्का हुन्छन् । हाम्रो वशमा नभएका, तर पर-अधीन भएका कुराहरू परमेश्वरको तर्फबाट भएका ठानेर हामीले स्वीकार गर्नुपर्छ । यो ख्रीष्ट-विश्वासीलाई सुहाउने भावना हो । यी पर-नियन्त्रित कुराहरू परमेश्वरले हाम्रा निम्ति ठहराउनु-भएको हाम्रो भाग्य हुन् । अनि हामीले यी प्रतिकूल परिस्थितिहरू उहाँको महिमा र अरू मानिसहरूको भलाइका निम्ति सदुपयोग गर्नुपर्छ । प्रेरित पावलले भने: 'म जे छु, त्यो परमेश्वरको अनुग्रहले भएको छु' (१ कोरिन्थी १५:१०) । हामीले पनि यसो भन्न सक्नुपर्छ । हामीले आफ्नो क्षमतामा नरहेका कुराहरूमा केन्द्रित रहनुहुँदैन, तर यो सब बिर्सेर हामीले अरू मानिसहरूको सेवा गर्नुपर्छ र तिनीहरूको सेवामा आफूलाई दिइ-हाल्नुपर्छ । तब हाम्रो अनुभव के हो ? आत्मिक मानिसहरूले हामीलाई प्रेम पो गर्छन्, जसले हाम्रो बाहिरी रूप होइन, तर हाम्रो वास्तविकता मूल्याङ्कन गरेर हामीलाई चिन्छन् ।

याकूब १:१०-११: अबचाहिँ याकूबको ध्यान धनी मानिसमाथि लगाइन्छ । तर अचम्म, धनी मानिसहरूको विषयमा तिनले 'धनी मानिसले आफ्नो धनसम्पत्तिमा गर्व गरोस्!' भनेर भन्दैनन् । तर धनी मानिसको आनन्द केमा हुनुपर्छ ? तिनले के भन्छन् ? धनी मानिसले तल फारिएकोमा आनन्द गर्नुपर्छ । धनी मानिसले यर्मिया ९:२३-२४ पदका शब्दहरू आफूमाथि लागू गरेर यसो स्वीकार गर्छ: 'परमप्रभु यसो भन्नुहुन्छ: बुद्धिमान् मानिसले आफ्नो बुद्धिमा गर्व नगरोस्! अनि शक्तिशाली मानिसले आफ्नो शक्तिमा गर्व नगरोस्! अनि धनवान् मानिसले आफ्नो धनमा पनि गर्व नगरोस्! तर जसले गर्व गर्छ, उसले "पृथ्वीमा दया, न्याय र धार्मिकताको काम गर्नुहुने परमप्रभु म नै हुँ" भन्ने कुरा बुझेको र मलाई चिनेकोमा गर्व गरोस्! किनकि यी कुराहरूमा म प्रसन्न हुन्छु, परमप्रभु भन्नुहुन्छ ।'

धनी मानिसले आफ्ना भौतिक सम्पत्तिहरू गुमाउनुपरेकोमा उसका निम्ति आनन्द मनाउने कारण के हुन सक्ला त ? उसको व्यापारधन्धाको टाट पल्टेको कारण ऊ प्रभुकहाँ फर्केर आएको हुन सक्छ । अथवा धनी

विश्वासी भाइको विषयमा कुरा यस प्रकारको छः स्वर्गमा उसका निम्ति उत्तम र रहिरहने सम्पत्ति छ भन्ने जानेर उसले खुशीसाथ आफ्नो धनसम्पत्ति लुटिएको अवस्था ग्रहण गर्न सक्छ (हिब्रू १०:३४) । पृथ्वीका धनसम्पत्तिहरू मैदानको फूलजस्तै बितेर जाने कुराहरू हुन्, विनाशका निम्ति ठहराइएका कुराहरू हुन् (यशैया ४०:६-७) । भौतिक सम्पत्तिबाहेक अरू केही नभएको मानिसका सबै योजनाहरू उसको मृत्युमा शेष हुन्छन् । याकूबले यहाँ, यस ठाउँमा धनी मानिसको छोटो जीवन र उसको अस्थायी धनसम्पत्तिको मूल्य अल्पकालिक घाँससित तुलना गर्छन् । धनी मानिसले आफ्नो कामधन्धा गर्दा-गर्दै उसको जीवन ओइलिएर जानेछ । तर यसको सङ्केतिक अर्थ पनि बुझौंः आत्मिक धनलाई न घामको पोल्ने तापबाट, न उजाड पार्ने हुरीबतासबाट कुनै नराम्रो असर लाग्छ । जुन परीक्षाले बिति-जाने कुराहरूप्रति हाम्रो प्रेम छुड़ाउँछ र हामीलाई माथिका कुराहरूमाथि मन लगाउने तुल्याउँछ, त्यो परीक्षा हामीले आशिष पो सम्भनुपर्छ, अँ, आशिषको रूपमा लिनुपर्छ । यसकारण जुन अनुग्रहले तल्लो स्तरको भाइलाई उच्च पार्छ, त्यही अनुग्रहले धनी मानिसलाई तल फारिदिन्छ । अनि यी दुवै कुराहरू आनन्द गर्ने कारण हुन् ।

याकूब १:१२: याकूबले पवित्र परीक्षाहरूको सम्बन्धमा आफ्नो तर्क पेश गर्न सिद्ध्याउँदा सङ्कष्टहरूमा स्थिर रहने मानिसलाई धन्यको भन्छन् । परीक्षामा स्थिर रहने मानिसको आशिष के हो ? जाँचमा उत्तीर्ण भएको र सफलता प्राप्त गरेको व्यक्तिले जीवनको मुकुट पाउनेछ । यहाँ भनिएको मुकुट राजाको शिरपेच होइन, तर विजेताको किरीट हो, जुन किरीट विजयप्राप्त ख्रीष्ट-विश्वासीले ख्रीष्ट येशूको न्यायआसनमा आफ्नो जीवनको लेखा दिँदा उसलाई इनामस्वरूप प्रदान गरिनेछ । अनन्त जीवन परीक्षाहरूमा स्थिर रहेको फल होइन । यहाँ, यस पदमा यस प्रकारको अर्थ लाउने सुभाउ दिइँदैन । तर परीक्षामा धीरजसित स्थिर रहेकाहरूले यस किसिमको जीवन जिएको निम्ति सम्मान पाउनेछन् । यिनीहरूले स्वर्गमा अनन्त जीवनको मीठास बढी मात्रामा उपभोग गर्नेछन् । स्वर्गमा हरेकको कचौरा भरिएर पोखिनेछ, तर मानिस-मानिसमा आशिषको कचौरा फरक,

त्यसको आकार ठूलो-सानो हुनेछ । स्वर्गको आनन्द उपभोग गर्न कसैको क्षमता बढी, कसैको क्षमता कम्ती हुनेछ । अनि जीवनको मुकुट भन्दाखेरि यस प्रकारको अर्थ सम्भव देखिन्छ; किनकि जीवनको मुकुट पाउनेले स्वर्गको महिमा पूर्ण रूपले उपभोग गर्नेछ ।

आउनुहोस्, हामी पवित्र परीक्षाहरूको विषयमा लेखिएको यो खण्ड आफ्नो जीवनमा उतारेर व्यवहारमा ल्याऔं ! हाम्रो जीवनमाथि आइपर्ने विभिन्न परीक्षाहरूमा पर्दा हाम्रो प्रतिक्रिया के होला त ? के हामी तीतो गनगनमा डुबेर आफ्नो भाग्यलाई दोष लगाउँछौं ? अथवा के हामी रमाउँदै यी परीक्षाहरूका निम्ति प्रभुलाई धन्यवाद चढाउँछौं ? के हामी अरू मानिसहरूसँग आफ्ना परीक्षाहरूको बढी चर्च गर्छौं, कि के हामी चुप रहेर ती जाँचहरू सहन्छौं ? के हामी भविष्यमा जिउने मानिसहरू हौं, जसले परिस्थिति कहिले सुध्रिएला भनेर त्यसको बाटो हेरिरहनेछन् ? अथवा के हामी वर्तमान समयमा जिउने मानिसहरू हौं, जसले आफूमाथि आइपर्ने सबै कुराहरूमा परमेश्वरको हात देख्छन् ? के हामी आत्मदयाको भुमरीमा परेर अरू मानिसहरूबाट सहानुभूति पाउने चेष्टा गर्छौं ? अथवा के हामी अरू मानिसहरूको सेवामा निमग्न भई आफ्नो जीवन खर्च गर्छौं ?

याकूब १:१३: अबचाहिँ विषय बदलिन्छ । याकूब १:१३-१७ पदको खण्डमा अपवित्र परीक्षाहरूको कुरा गरिन्छ । पवित्र परीक्षाहरूले हाम्रो जीवनमा सर्वोत्तम प्रतिफल ल्याउने गर्छन्; यिनीहरूको उद्देश्य यो हो । ठीक यस प्रकारले अपवित्र परीक्षाहरूले हामीमा नराम्रा नतिजाहरू ल्याउँछन् । यस सम्बन्धमा एउटा कुरा बुझेको हुनुपर्छ: पापको कुनै परीक्षाचाहिँ परमेश्वरबाट आउँदैन । परमेश्वरले मानिसहरूको विश्वासको जाँच गर्नुहुन्छ, तर उहाँले कहिल्यै कसैलाई कुनै खराबी गर्ने प्रलोभनमा फसाउनुहुन्न । उहाँ खराबीसँग कुनै सम्बन्ध राख्नुहुन्न, तब उहाँले कसरी पापमा फसाउन सक्नुहुन्छ त ? यो असम्भव छ ।

याकूब १:१४: तर मानिसले चाहिँ आफ्ना पापहरूका निम्ति आफ्नो जिम्मेवारी लिन मान्दैन, तर अरू कसैलाई दोष लगाउँछ । मानिसले परमेश्वरलाई दोष लगाउँछ, अनि उसले उहाँलाई दोष लगाउन सक्दैन भने

उसले अर्को दृष्टिकोण अपनाउँछ। आधुनिक भाषामा भन्नु हो भने अनोविज्ञानको पाराले पापलाई एक प्रकारको रोग भनिन्छ। यसरी मानिसले न्यायबाट उम्कन खोज्छ। तर पाप कुनै रोग नै होइन। पाप नैतिक विफलता हो, अनि मानिसले त्यसको लेखा दिनुपर्छ। कति मानिसहरूले आफ्नो पापको दोष निर्जीव वस्तुमा सार्छन्। तर भौतिक कुराहरू आफैआफ पापमय हुँदैनन्। पाप सरासर निर्जीव कुराहरूबाट हुन आउँदैन। याकूबले हिंसा गर्ने सिंहरूपी पापलाई पछ्याउँदै त्यसको ओडाररूपी शुरु पत्ता लगाएर भन्छन्: 'हरेक मानिस आफ्नै अभिलाषा-हरूद्वारा खिँचिएर र फसेर पापको परीक्षामा पर्छ।' पाप हामीभित्रबाट आउँछ, अँ, हाम्रो पुरानो, खराब, पतित, नयाँ जन्म नपाएको स्वभावबाट आउँछ। प्रभु येशूका शब्दहरूमा भन्नु हो भने, 'किनकि हृदयबाट नै खराब विचार, हत्या, परस्त्रीगमन, व्यभिचार, चोरी, भूटा साक्षी र निन्दा-हरू निस्कन्छन्' (मत्ती १५:१९)।

याकूबले चौध पदमा अभिलाषाहरूका निम्ति¹⁾ प्रयोग गरेको शब्दबाट ग्रीक भाषाअनुसार असल वा खराबको जुनसुकै प्रकारको इच्छा बुझ्न सकिन्छ। नैतिक हिसाबले यो शब्द राम्रो होइन, नराम्रो पनि होइन, तर अर्थमा निष्पक्ष हुन्छ। तर नयाँ नियमभरि यो शब्द एक-दुई ठाउँ छोडेर प्रायः खराब इच्छाहरूको अर्थमा प्रयोग गरिएको हुन्छ, जसरी यहाँ यस पदमा पनि यस शब्दको अर्थ कुइच्छा हुन्छ। अनि यहाँ, यस पदमा यो खराब इच्छाले वेश्याको रूप लिएको छ, जुन वेश्याले आफ्ना प्रलोभनहरू प्रदर्शन गरेकी छे र आफ्ना शिकारहरू मोहमा पारेकी छे। हामीमध्ये हरेक पापको परीक्षामा पर्छ-पर्छ; किनभने हाम्रा खराब इच्छा र अशुद्ध अभिलाषाहरू छँदैछन्, जसले हामीलाई लगातार पापमा फसाउन खोज्छन्। तब के आफ्ना अभिलाषाहरूद्वारा खिँचिएर र फसेर हामी पापको सहाराहीन शिकार भएका छौं त ? होइन नि ! किनभने हामी पापका सबै विचारहरू खेदेर हाम्रो मनबाट निकाल्न सक्छौं; जे शुद्ध छ र जे पवित्र छ, यी कुराहरूमा हामी मन लगाउन सक्छौं (फिलिप्पी ४:८)। अनि पापको भीषण परीक्षामा परेको बेलामा हामी प्रभुलाई पुकार्न सक्छौं, यो

सम्भेर कि 'परमप्रभुको नाम एउटा बलियो धरहरा हो; धर्मी जन त्यसभित्र दगुरेर जान्छ र सुरक्षित रहन्छ' (हितोपदेश १८ : १०) ।

याकूब १:१५: कुरा यस्तो हो भने, हामी किन पाप गर्छौं त? यस प्रश्नको उत्तर यहाँ छ: 'त्यसपछि जब अभिलाषा गर्भवती हुन्छ, तब त्यसले पाप जन्माउँछ।' जुनसुकै खराब विचार मनबाट हटाउनुको सट्टामा हामीले त्यसको आगोमा तेल हालेर त्यसलाई पालिरहेका र उपभोग गरिरहेका हुन्छौं। अनि यस प्रकारको मौन स्वीकृति व्यभिचार वा सम्भोग-जत्तिकै हो। खराब अभिलाषाले गर्भधारण गर्छ र 'पाप' नामक दैत्य-बालक जन्माउँछ। अर्को शब्दमा भन्न हो भने, हामीले मनाही गरिएको कामकुराको बारेमा लामो समयसम्म सौचिरहन्छौं भने अन्तमा हामीले यो गर्न नहुने कामकुरा पूरा गरेर छोड्छौं; यो अनिवार्य हो। खराब अभिलाषाले गर्भधारण गरेर पाप जन्माउने क्रम अर्थात् यसको शुरुदेखि अन्तसम्मको प्रक्रिया राजा दाऊद र बतशेबा नामक घटनामा स्पष्ट देख्न सकिन्छ (२ शमूएल ११:१-२७) ।

याकूबले भन्छन्: 'अनि पाप पूरा बढेपछि त्यसले मृत्यु उत्पन्न गर्छ।' पाप बाँध्ने, अनुर्वर कुरा होइन। त्यसले आफूजस्तै हूलैहूल सन्तान पैदा गर्छ। पापले मृत्यु उत्पन्न गर्छ भन्ने वाक्यको अर्थ हामीले दुई-तीन किसिमले बुझ्न सक्छौं: सर्वप्रथम, आदमको पापले तिनीमाथि, साथै तिनको सारा वंशमाथि शारीरिक मृत्यु ल्यायो (उत्पत्ति २:१७)। तर पापको प्रतिफल अनन्त मृत्यु, आत्मिक मृत्यु पनि हो। अनन्त मृत्युले मानिसलाई सदाका निम्ति परमेश्वरबाट र उहाँको आशिषबाट वञ्चित गर्छ (रोमी ६:२३^क)। अनि कुनै-कुनै ख्रीष्ट-विश्वासीका निम्ति 'मृत्यु' पापको प्रतिफल हुन सक्छ। १ तिमोथी ५:६ पदमा यस्तो एउटी विधवाको कुरा गरिएको छ, जुन विधवा सुखविलासमा जिउँछे; अनि यस्ती विधवा जिउँदै मरेकी हुन्छे; किनभने उसले आफ्नो जीवन बरबाद गर्छ र आफ्नो जीवनमा परमेश्वरको त्यो उद्देश्य पूरा गर्न बिलकुल भुल्छे, जुन उद्देश्यका निम्ति उहाँले उसलाई बचाउनुभयो। ख्रीष्ट-विश्वासीका निम्ति परमेश्वरको संगतदेखि अलग रहनुचाहिँ एक प्रकारको मृत्यु हो। हो, मरेको अवस्थामा जिउनु सम्भव रहेछ।

याकूब १:१६-१७: पापमा फसेका मानिसहरूले त्यसका निम्ति आफूलाई होइन, तर परमेश्वरलाई दोष लगाउँछन्; यो असामान्य कुरा होइन। वास्तवमा यस्ताहरूले आफ्नो सृष्टिकर्तालाई के भन्छन् भने 'तपाईंले मलाई किन यस्तो बनाउनुभयो?' तर यस्ताहरूले आफूलाई धोका दिन्छन्। किनभने परमेश्वरबाट केवल असल दान र वरदानहरू आउँछन् नै। परमेश्वरचाहिँ हरेक असल दान र हरेक सिद्ध वरदानको स्रोत हुनुहुन्छ। यो एकदम साँचो कुरा हो।

याकूबले यहाँ परमेश्वरलाई 'ज्योतिहरूको पिता' भन्छन्। अनि पवित्र बाइबलमा कहिलेकाहीं पिता भन्ने शब्दको अर्थ सृष्टिकर्ता वा स्रोत हुन्छ, जस्तै अय्यूब ३८:२८ पदमा। यसकारण हामी भन्न सक्छौं: परमेश्वर ज्योतिहरूको सृष्टिकर्ता वा स्रोत हुनुहुन्छ। तर ज्योतिहरूको अर्थ के होला? यसको अर्थमा सूर्य, चन्द्रमा र ताराहरू समावेश छन् (उत्पत्ति १:१४-१८; भजन १३६:७)। तर परमेश्वर आत्मिक ज्योतिको स्रोत पनि हुनुहुन्छ। यसकारण विश्वमा जुनसुकै ज्योतिको स्रोत परमेश्वर हुनुहुन्छ। हामी उहाँलाई यसरी बुझ्नुपर्छ। अनि 'उहाँसँग कुनै अदलबदल छैन, न ता परिवर्तनको छाया नै छ।' यसमा परमेश्वर र उहाँले सृष्टि गर्नुभएको आकाशको तारागणको बीचमा भिन्नता छ; किनभने आकाशका ताराहरूको रूप सधैं बदली भइरहन्छ। तर उहाँ कहिल्यै बदल्नुहुन्न। हुन सक्छ, याकूबले घाम र ताराहरूको उज्ज्वल तेजको घटीको बारेमा मात्र आफ्नो विचार पुऱ्याएका छैनन्। किनभने हाम्रो पृथ्वी घुम्छ। अनि सूर्य र ताराहरूले पृथ्वी र त्यसको चक्रसित नजिक वा टाढाको सधैं बदली हुने सम्बन्ध राख्छन्। यसकारण के सूर्य, के चन्द्रमा, के ताराहरू – तिनीहरूको परिवर्तन भइरहन्छ। परिवर्तनशीलता तिनीहरूको गुण हो। 'परिवर्तनको छाया' भन्ने वाक्य-अर्थ हामी कसरी लिऔं? यसको अर्थ यो छाया हुन सक्छ, जुन छाया पृथ्वीको घुमाइको कारणले हुन्छ। किनभने पृथ्वी घुम्छ; अनि त्यसको घुमाइले पृथ्वीको एक भाग सूर्यबाट लुकाउँछ, र यसरी पृथ्वीको कुनै भागमा घाम लाग्छ र कुनै भागमा रात पर्छ। अथवा त्यो छाया सूर्यग्रहणको फल हुन सक्छ; किनभने चन्द्रमाको छाया

पृथ्वीमाथि पर्दा सूर्यग्रहण हुन्छ । उहाँमा परिवर्तनको छाया छँदैछैन; हो, परमेश्वर यस्तै हुनुहुन्न । उहाँ परिवर्तनशील हुनुहुन्न । अनि उहाँका दान र वरदानहरूको विषयमा कसो ? उहाँका वरदानहरू सिद्ध छन्, जस्तो उहाँ पनि सिद्ध हुनुहुन्छ । यसकारण परमेश्वरले कुनै मानिसलाई पापमा फसाउने कुरा बिलकुल असम्भव हुन्छ । पापको परीक्षाचाहिँ मानिसको दुष्ट स्वभावबाट नै आउँछ ।

अपवित्र परीक्षाहरूको सम्बन्धमा हाम्रो विश्वास कस्तो छ ? यसलाई जाँचेर हेरौं ! के हामी कुनै खराब विचार आफ्नो मनमा रहन दिएका छौं, कि के हामीले खराब विचारहरू तत्कालै आफ्नो मनबाट हटाइदिन्छौं ? अनि जब हामी पाप गर्छौं, तब के हामी त्यसको दोष मानिलिन्छौं, कि के हामी 'यो मेरो गल्ती होइन', 'म बाध्यतामा परेको थिएँ' भनेर किसिम-किसिमको बहाना गर्छौं ? पापको परीक्षामा पर्दा के हामीले त्यसका निम्ति परमेश्वरलाई दोष लगाउँछौं ?

ग) याकूब १:१८-२७: परमेश्वरको वचन

याकूब १:१८: अघि याकूबले परमेश्वरलाई 'ज्योतिहरूको पिता' भने (याकूब १:१७) । उहाँ हाम्रो पनि पिता हुनुहुन्छ, जसले हामीलाई आफ्नो विशाल सृष्टिमा एउटा अद्वितीय भूमिका खेल्न दिनुभयो; अनि अहिले याकूबले हामीलाई यसको सम्भना दिलाउँछन्, जब तिनले भन्छन्: 'उहाँका सृष्टिहरूमा हामी एक प्रकारको पहिलो फल होऔं भन्ने हेतुले उहाँले हामीलाई आफ्नै इच्छाअनुसार सत्यताको वचनद्वारा जन्माउनुभयो ।' अनि जब हामीले सत्यताको वचन पालन गर्छौं, तब हामी यो भूमिका असल ढङ्गले निभाउँछौं (याकूब १:१९-२७) ।

'उहाँले आफ्नै इच्छाअनुसार' भन्ने वाक्यांशमा ध्यान दिनुहोस्, किनभने उहाँले हामीलाई किन बचाउनुभयो, यसमा उहाँको मनसाय के थियो, सो कुरा यसैद्वारा बताइएको छ । कसैले उहाँलाई यसमा बाध्यतामा पारेको छैन; हामी मुक्तिको अलिकति पनि योग्य थिएनौं । हाम्रो मुक्ति-चाहिँ परमेश्वरको स्वतन्त्र इच्छाको फल हो । हामीप्रति उहाँको प्रेम हाम्रो

पुण्यफल होइन, हामी उहाँको प्रेमको योग्य भएनौं र छैनौं पनि; कसैले उहाँको प्रेम कमाउन सक्दैन; हामीमध्ये कसैले पनि उहाँको प्रेमको खोजी गरेनौं। उहाँले पूर्णतः आफ्नो राजीखुशीले हामीलाई प्रेम गर्नुभयो। हामीलाई यस प्रकारले प्रेम गर्नुहुने परमेश्वर पितालाई उहाँको दिव्य प्रेमका निम्ति दण्डवत् गरौं! 'उहाँले हामीलाई जन्माउनुभयो' – नयाँ जन्मको परिभाषा यो हो। यस आत्मिक जन्मद्वारा हामी परमेश्वरको सन्तान भएका छौं। अनि यो जन्म रद्द गर्न सकिँदैन; यसकारण उहाँको सन्तान हुने सम्बन्ध पनि कहिल्यै खारिज हुँदैन र हुनेछैन। 'सत्यताको वचनद्वारा' अर्थात् सुसमाचारको वचनद्वारा यो नयाँ जन्म पैदा गरिन्छ। पवित्र बाइबल नयाँ जन्म उत्पन्न गर्ने-गराउने साधन हो। यसो हो भने, जसको नयाँ जन्म प्रमाणित भएको छ, त्यसमा चाहे लिखित रूपले, चाहे मौखिक रूपले, जहिले पनि पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलले आफ्नो भूमिका खेलेको हुनुपर्छ। किनभने पवित्र बाइबलविना कसैले पनि मुक्तिको बाटो चिन्न सक्दैन। मुक्ति पवित्र बाइबलको एकमात्र पेवा हो। पवित्र बाइबलले हामीलाई नबताएको भए मुक्ति पाइन्छ भन्ने जानकारी समेत हामीसँग हुनेथिएन।

'उहाँका सृष्टिहरूमा हामी एक प्रकारको पहिलो फल होऔं भन्ने हेतुले'; पहिलो फलको विषयमा हामी यहाँ तीनवटा कुराहरू पेश गर्छौं। पहिलो कुरा: पाकेको अन्नको पहिलो बिटाचाहिँ फसलको पहिलो फल हो। अनि जुन ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई याकूबले यो पत्र लेखे, ती ख्रीष्ट-विश्वासीहरू इसाई युगका पहिला विश्वासीहरू थिए। हुन त एक प्रकारले सबै ख्रीष्ट-विश्वासीहरू उहाँका सृष्टिहरूमध्ये पहिलो फल गनिन्छन्, तर सन्दर्भको अर्थमा हामीले भन्नपर्छ: याकूबले जुन ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई यो पत्र लेखे, ती यहूदीधर्मको पृष्ठभूमिबाट ख्रीष्ट येशूमाथि विश्वास गरेकाहरूचाहिँ पहिलो फल हुन्। प्राथमिकता तिनीहरूलाई जान्छ। दोस्रो कुरा: पुरानो नियममा परमेश्वरको उदारता र प्रशस्त आशिषका निम्ति आफ्नो कृतज्ञता प्रकट गर्ने व्यक्तिबाट पहिलो फल भेटीको रूपमा चढाइन्थ्यो। यसो गरेर पहिलो फल चढाउनेले स्वीकार गर्थ्यो र गर्छ: 'सबै थोक परमेश्वरबाट आउँछन् र सबै थोक उहाँका हुन्।' यसर्थ सबै ख्रीष्ट-

विश्वासीहरूले आफूलाई परमेश्वरकहाँ जिउँदो बलिदानको रूपमा समर्पण गर्नुपर्छ (रोमी १२:१-२) । तेस्रो कुरा: पहिलो फलले भविष्यमा हुने पूरा फसलको अग्रदूतरूपी बैना वा पेस्कीको काम गर्छ । अनि याकूबले आफ्ना पाठकहरूलाई ख्रीष्ट येशूको फसलका पहिले पाकेका अन्नका बिटाहरूसित तुलना गर्छन् । आउँदा शताब्दीहरूमा फसलको रूपमा गनिनेहरू तिनीहरूमा थपिँदै जानेछन् । तर हालैमा तिनीहरूले नमुनारूपी पवित्र जनहरूको भूमिका निभाउनुपरेको थियो, जसले नयाँ सृष्टिका फलहरू प्रस्तुत गर्छन् । अन्तमा प्रभु येशूले सारा पृथ्वीलाई तिनीहरूजस्तै मानिसहरूले भरिदिनुहुनेछ (रोमी ८:१९-२२) । अनि पूरा फसलको कटनी त्यस बेलामा हुनेछ, जब प्रभु येशू पृथ्वीमाथि राज्य गर्न फर्केर आउनुहुनेछ । तर हालैमा तिनीहरूले ख्रीष्ट येशूप्रति आफ्नो आज्ञाकारिता देखाउनुपर्छ, जसरी नै हजार वर्षको राज्यमा सारा संसारका मानिसहरूले मसीह राजाप्रति आफ्नो आज्ञाकारिता देखाउनेछन् । अनि सन्दर्भको अर्थ-अनुसार यो खण्ड पहिलो शताब्दीमा जिएका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई लागू भए ता पनि यस खण्डले वर्तमान समयमा ख्रीष्ट येशूको नामको महिमा गर्न चाहने हरेक विश्वासीसित पनि सम्बन्ध राख्छ ।

याकूब १:१९^क: उहाँका सृष्टिहरूमध्ये पहिलो फलको भूमिका निभाउनलाई हामीले के-के गर्नुपर्छ, सो कुराको सम्बन्धमा यस अध्यायको बाँकी खण्डले व्यवहारिक शिक्षा दिन्छ । सत्यताको वचनद्वारा नयाँ जन्म पाएकाहरूको सद्गुण के हो? तिनीहरूले यो कुरा व्यवहारिक धार्मिकताबाट प्रकट गर्नुपर्छ; किनभने हामीलाई थाहै छ, कि परमेश्वरको वचनद्वारा हामीमा नयाँ जन्म उत्पन्न भएको उद्देश्यचाहिँ हामीद्वारा परमेश्वरको सत्यता प्रकट गर्नु हो । यसकारण^{२)} आउनुहोस्, हामी अब-देखि उसो आफ्नो यो जिम्मेवारी पूरा गरौं !

‘हामी सुन्नमा छिटो हुनुपर्छ ।’ यो कति अनौठो सुनिने आज्ञा हो । यसमा कतै हँसाउने लेश पो छ कि जस्तो लागेको छ मलाई । ‘सुन्नलाई हतार गर !’ यो कस्तो सुनिन्छ? तर यस आज्ञाको तात्पर्य यो हो: हामी परमेश्वरको वचन सुन्नलाई सधैं तयार हुनुपर्छ । अनि हामीले आत्मिक

सल्लाह र ईश्वरीय अर्ति तत्कालै ग्रहण गर्नुपर्छ । हामी पवित्र आत्माको शिक्षणीय शिक्षार्थी हुनुपर्छ । 'हामी बोल्नमा ढिलो हुनुपर्छ ।' अचम्म, याकूबले आफ्नो पत्रमा हाम्रो बोल्ने चालको विषयमा कति लेख्छन्, कति ! होशियार ! आफ्नो बातचितमा हामीले लगाम लगाउनुपर्छ, हाम्रो मुखमा एउटा पाले राख्नुपर्छ । तिनले हामीलाई यहाँ होशियार गराउँछन् । अनि प्रकृतिले पनि हामीलाई यही कुरा सिकाउँछ । रोमी एपिक्टेटसले पहिलो शताब्दीमा यसो भने: 'मानिसको एउटै जिब्रो र दुईवटा कान प्रकृतिको फल हो; त्यसबाट हामीले बोल्नुभन्दा दुई गुणा अरू मानिस-हरूको कुरा सुन्नपर्छ भन्ने कुरा सुस्पष्ट छ ।' राजा सुलेमानले यस कुरामा याकूबलाई पूरा सहमत जनाउनेथिए । किनभने उनले यसो भने: 'जसले आफ्नो मुखको रखवाली गर्छ, उसले आफ्नो प्राणको रक्षा गर्छ; तर जसले आफ्नो मुख बजाउँछ, त्यो नाश हुनेछ' (हितोपदेश १३:३) । अनि उनले यो पनि भने: 'जहाँ धेरै कुरा गरिन्छ, त्यहाँ पापको अभाव हुँदैन; तर जसले आफ्ना ओठहरूमा लगाम लगाउँछ, ऊ बुद्धिमान् हो' (हितोपदेश १०:१९) । बेसी बोल्ने बकवादीहरू पाप गर्न पुग्छन्-पुग्छन् ।

याकूब १:१९ख-२०: 'हामी रिसाउनमा ढिलो हुनुपर्छ ।' भडङ्ग रिसाउने मानिसले परमेश्वरको धार्मिक इच्छा पूरा गर्दैन । तर परमेश्वरले आफ्ना छोराछोरीहरूबाट धार्मिकता खोज्नुहुन्छ । रिससँग हार्ने विश्वासीले आफ्नो इसाई विश्वासमा गलत छाप लगाइदिन्छ, र मानिसहरूले अन्यथा बुझ्छन् । हितोपदेशको अर्ति अभै पनि साँचो छ, जहाँ यसो भनिएको छ: 'जो रिसाउनमा ढिलो हुन्छ, ऊ वीर पुरुषभन्दा उत्तम हो; अनि जसले आफ्नो आत्मा वशमा राख्छ, ऊ शहर कब्जा गर्ने मानिसभन्दा उत्तम हो' (हितोपदेश १६:३२) ।

याकूब १:२१: हामी उहाँका सृष्टिहरूमध्ये पहिलो फल हौं भन्ने कुरा प्रकट गर्ने अर्को तरिका पनि छ: 'हामीले सबै फोहोरीपना र दुष्टताको भरपूरी हटाउनुपर्छ ।' यी पापाचारहरू हामीले मैला कपडा गरेभैं एकैपल्टमा सधैंका निम्ति फाल्नुपर्छ । फोहोरीपनामा सबै किसिमको अपवित्रता, अँ, आत्मिक, मानसिक र शारीरिक अशुद्धता बुझिन्छ । अनि

‘दुष्टताको ओइरो’ भन्नाले मुक्ति नपाएको समयदेखि हामीमा बाँकी रहेको जुनसुकै खराबी बुझ्न सकिन्छ । अथवा यसको मतलब यी पापकर्महरू हुन सक्छन्, जुन पापकर्महरू हाम्रो जीवनबाट पोखिएर अरु मानिसहरूको जीवन नराम्रो असर पार्छन् । अथवा अधिक दुष्टचाई यस शब्दको अर्थ पनि हुन सक्छ । यसको अर्थ यो हो भने याकूबले खराबीको मात्रा दिन खोजेका होइन होला, तर खराबीको गुण कति दुष्ट छ, सो बयान गरेका छन् । तर यस वाक्यको सर्वमान्य अर्थ स्पष्ट छ: परमेश्वरको वचनको सत्यता ग्रहण गर्नलाई हामीले नैतिक हिसाबले शुद्ध हुनुपर्छ ।

परमेश्वरको वचन ग्रहण गर्नलाई अर्को आवश्यकता पनि पर्छ: नम्रता । पवित्र बाइबल पढेर परमेश्वरको वचनलाई हाम्रोसँग बोल्न नदिनु सम्भव छ । हामीले परमेश्वरको वचन शैक्षिक वा सैध्यान्तिक रूपले पढ्न, तर त्यसको प्रभावमा नपर्न सकिन्छ । हाम्रो घमण्ड, हाम्रो हृदयको कठोरता र हाम्रो पापले हामीलाई ग्रहणशील र प्रतिक्रियाशील हुनदेखि रोकेको छ । विनम्र र आज्ञाकारी हृदय भएकाहरूले मात्र पवित्र धर्मशास्त्रको पढाइ वा सुनाइबाट बढी लाभ उठाउँछन् । ‘नम्र हुनेहरूलाई उहाँले न्यायको मार्गमा डोर्‍याउनुहुनेछ; अनि नम्र हुनेहरूलाई उहाँले आफ्नो मार्ग सिकाउनुहुनेछ’ (भजन २५:९) । ‘तर म त्यस मानिसलाई, अँ, त्यसैलाई हेर्नेछु, जो दीन र चूर्ण आत्माको हुन्छ र जो मेरो वचन सुनेर थरथर काम्छ’ (यशैया ६६:२) ।

याकूबले पवित्र धर्मशास्त्रको सम्बन्धमा बोलेर त्यसलाई ‘रोपिएको वचन’ भन्छन्, ‘जसले तिमीहरूका प्राणहरू बचाउन सक्छ ।’ यस भनाइको मतलब के हो भने, जब कुनै व्यक्तिको नयाँ जन्म हुन्छ, तब परमेश्वरको वचन उसको हृदयरूपी ढुकुटीमा पवित्र बचत हुन जान्छ । ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको पवित्र धन यही हो । अनि आर.वी.को दोस्रो सम्भवतः अनुवादअनुसार यो रोपिएको वचन ‘जन्मजात वचन’ हो । अनि हृदयमा रोपिएको त्यस जन्मगत वचनले हाम्रो प्राण बचाउन सक्छ । पवित्र बाइबलको वचन नयाँ जन्म पैदा गर्ने परमेश्वरको साधन हो । अनि जुन वचनले हाम्रो आत्मा पापको सजायबाट बचाउँछ, त्यही वचनले हामीलाई

पापको शक्तिदेखि पनि बचाउँछ । हामीलाई बचाउने माध्यम त्यही हो । उहाँले त्यो वचन प्रयोग गर्नुहुन्छ । हामीलाई अनन्त दण्ड भोग्नदेखि बचाउन उहाँले त्यही वचन प्रयोग गर्नुहुन्छ; अनि वर्तमान समयमा हाम्रो जीवन³⁾ हानि-नोक्सानी भोग्नु नपरोस् भन्ने हेतुले उहाँले त्यही वचन प्रयोग गर्नुहुन्छ । यस एक्काइसौं पदमा याकूबले पक्का पनि मुक्तिको सिलसिलामा बोल्दा वर्तमान् समयमा भइरहने त्यसको बचाउने कामको पक्षमा कुरा गरेको हुनुपर्छ । यसमा कुनै शङ्का छैन ।

याकूब १:२२: रोपिएको वचन ग्रहण गर्नु एउटा कुरा हो; तर हामीले वचन पालन गर्नुपर्छ । पवित्र बाइबलको धर्मपुस्तकको एकप्रति आफ्नो हातमा हुनुमा केही फाइदा नहोला, अनि पवित्र बाइबल साहित्यको रूपमा पढ्नुमा पनि केही लाभ नहोला । वचनको सम्बन्धमा यो अनिवार्य छ: हामीले वचनबाट परमेश्वर हामीसित बोल्नुभएको प्रगाढ़ इच्छा गर्नुपर्छ; अनि उहाँले हामीलाई भन्नुभएको जेसुकै आदेश हामीले शङ्का वा प्रश्न नगरी तत्कालै पालन गर्न तयार हुनुपर्छ । हामीले पवित्र बाइबल व्यवहारमा अनुवाद गर्नुपर्छ, कार्यमा परिणत गर्नुपर्छ । वचन हाम्रो जीवनमा देहधारी हुनुपर्छ । यस्तो समय हाम्रो जीवनमा कहिल्यै नआओस्, जुन समयमा हामीले पवित्र धर्मशास्त्र बाइबललाई हाम्रो जीवन सुधार गर्न दिन छोड्छौं । परमेश्वरको वचनका निम्ति ठलो प्रेम छ भनिटोपल्लु वा पवित्र बाइबलको विद्यार्थीको ढोंग रच्नु तबसम्म आफूलाई धोका दिनुबाहेक अरु केही पनि होइन, जबसम्म वचनको ज्ञानमा बढ्नुको साथै त्यस ज्ञानले हामीलाई प्रभु येशूको रूपमा बढी र भन् बढी ढल्दैन । अनि बाइबलको दिमागे ज्ञानमा बढ्नु, तर साथमा वचन आज्ञापालन नगर्नुचाहिँ आशिषको सट्टामा पासो पो हुन्छ । सधैंभरि सिक्किरहुनु र गर्नुपर्ने कामकुराको सम्बन्धमा शिक्षा पाउनु, तर पालन गर्नुपर्ने वचन पूरा गरिनछोड्नुचाहिँ निराश, हताश र कठोर बन्ने उपाय मात्र हो । वचनको प्रभाव कुनै मुद्रामा परिणत हुँदैन भने उदासपना ल्याउँछ । परमेश्वरको वचनको ज्ञान बढेमा परमेश्वरप्रति हाम्रो जिम्मेवारी पनि बढ्छ । वचन पढ्नु र वादविवाद नगरी वचन पालन गर्नु आदर्श-जोडी मानिन्छ ।

याकूब १:२३-२४: जुन मानिसले वचन सुन्न त सुन्छ, तर त्यसको व्यवहारमा कुनै परिवर्तन आउँदैन, त्यो मानिस र बिहानैपिच्छे ऐनामा भलक्क आफ्नो मुख हेर्ने, तर त्यसपछि ऐनामा देखेको आफ्नो रूप बिसिहाल्ने मानिस एउटै हो । यस्तो मानिसले ऐनाबाट अथवा ऐनामा हेर्नुबाट कुनै लाभ उठाउँदैन । हुन पनि हो, हाम्रो रूपमा कति कुराहरू बदली हुँदैनन् । तर कम्तीमा आफ्नो रूप देखेर हामी नम्र हुनुपर्ने, होइन र ? अनि जब ऐनाले हामीलाई 'मुख धोऊ', 'दाही काट', 'केश कोर' वा 'दाँत माभ' भन्ने आदेश दिन्छ, तब त्यसले हामीलाई दिएका आदेशहरू हामीले पालन गर्नुपर्छ । योभन्दा कम चल्दैन, नत्रता ऐनाबाट हामीलाई कुनै खास काम आउँदैन ।

ध्यानसित पवित्र बाइबल नपढ्नु सम्भव छ; अथवा नित्यकर्मको रूपमा बाइबल पढ्ने हाम्रो आदत बसेको हुन सक्छ; तब पढेको कुराबाट हामीलाई कुनै असर, कुनै प्रभाव हुँदैन । हामी आफू कस्तो हुनुपर्ने त्यो रूप हामीले स्पष्टसँग देख्छौं; तर छिट्टै त्यो बिर्सन्छौं र जस्तोको त्यस्तै जिउँछौं । के हामी सिद्ध भइसकेका छौं ? यस प्रकारको आत्मसन्तुष्टि आत्मिक प्रगतिमा अवरोध गर्ने रोकावट हो ।

याकूब १:२५: तर त्यो मानिस कति फरक छ, जसले परमेश्वरको वचनमा ध्यान दिन्छ र जसको वचन व्यवहारमा ल्याउने आदत बसेको छ । उसको विचारशील र मननशील ध्यानले चाहिँ उसको जीवनमा व्यवहारिक नतिजाहरू ल्याउँछ । उसका निम्ति पवित्र बाइबल स्वतन्त्रताको सिद्ध व्यवस्था हो, जसका नियम र आदेशहरू बोभिला हुँदैनन् । उसको नयाँ स्वभावलाई जे गर्न मन पर्छ, ठीक त्यहीअनुसार बाइबलका यी नियम र आज्ञाहरूले उसलाई गर्न लाउँछन् । अनि वचन पालन गर्दै उसले मानिस-हरूका रीति र परम्पराहरूबाट अनि शारीरिक मानिसहरूका तर्कवितर्क-हरूबाट साँचो स्वतन्त्रता पाउँछ । सत्यताले उसलाई स्वतन्त्र तुल्याउँछ । पवित्र बाइबलबाट लाभहरू उठाउने मानिस यो हो । उसले पढेको कुरा बिर्सदैन, तर उसले पढेको कुरा आफ्नो दैनिक जीवनमा उतारेर व्यवहारमा ल्याउँछ । अनि बालकतुल्य उसको यस आज्ञापालनले उसको आत्माका

निम्ति अनगिन्ती आशिषहरू ल्याउँछ । 'त्यो मानिस आफ्नो काममा आशिषित हुन्छ ।'

याकूब १:२६-२७: काम नलाग्ने धर्म अनि शुद्ध र निष्कलङ्क धर्म यहाँ आपसमा तुलना गरिन्छन् । सन्दर्भको अर्थमा यहाँ धर्म भन्नाले धार्मिक विश्वासको व्यवहारिक बाहिरी रूप बुझिन्छ । सङ्केतिक अर्थअनुसार धर्मचाहिँ मानिसको भित्री अवस्था देखाउने होइन, तर धर्म भनेर मानिसले आफ्नो विश्वास किसिम-किसिमको बाहिरी रूप र प्रदर्शनमा प्रकट गर्छ । यसैले यहाँ, यस खण्डमा धर्म भन्नाले विश्वास गरिएका सिद्धान्तहरू बुझ्नुहुँदैन, तर आराधना र सेवामा, अँ, आफ्नो जीवनमा मानिसले आफ्नो विश्वास कसरी देख्ने गरी प्रस्तुत गर्छ, सो अर्थमा लिनुपर्छ ।

मानिसले आफ्नो विषयमा जेसुकै सोचोस्, आफूलाई धर्मी किन नसम्भोस्, तर जुन मानिसले आफ्नो जिब्रोमा लगाम लगाउँदैन, त्यस मानिसको धर्म व्यर्थको हो । मानिसले आफ्नो धर्मका किसिम-किसिमका रीतिथितिहरू पालन गर्ला, र धर्मी, भक्त जन देखा पर्ला । तर उसले आफूलाई धोका दिन्छ; किनभने परमेश्वरले बाहिरी रीतिहरूमा होइन, तर भक्तिको व्यवहारिक जीवनमा चासो लिनुहुन्छ ।

लगाम नलगाइएको जिब्रोचाहिँ व्यर्थको धर्मको एउटा उदाहरण मात्र हो । तर ख्रीष्टीय विश्वाससित नमिल्ने जुनसुकै व्यवहार व्यर्थ हो । यस किराना-पसलको मालिकको कथा सुन्नहोस्, जसको धर्म छली थियो । त्यो पसले आफ्नो दोकानमाथिको तलामा बस्थ्यो । हरेक बिहान त्यसले आफ्नो डेराबाट तल पसलमा बसेको आफ्नो नोकरलाई यसो भनेर बोलाउँथ्यो: 'ए हरि !'

नोकर: 'हजुर !'

पसले: 'के तैले दूधमा पानी हालिस् ?'

नोकर: 'हजुर, हालें ।'

पसले: 'के तैले घिउमा रङ लगाइस् ?'

नोकर: 'हो, लगाएँ ।'

पसले: 'के तैले कफीमा चिकोरी मिसाइस् ?'

नोकर: 'हो, हजुर, मैले मिसाइदिउँ ।'

पसले: 'ठीक छ; तब माथि आइजा ! हामी बिहानको प्रार्थना गरौं !'
याकूबको शब्दअनुसार यस प्रकारको धर्म व्यर्थ हो ।

परमेश्वरले के खोजिरहनुभएको छ ? उहाँले यस प्रकारको भक्ति खोजुहुन्छ, जुन भक्ति व्यवहारिक हुन्छ, अर्थात् परमेश्वरको साँचो भक्ति गर्ने मानिसले दया गरेर अरू मानिसहरूको भलाइमा चासो लिन्छ र आफ्नो जीवन शुद्ध राख्छ । याकूबले शुद्ध र निष्कलङ्क धर्मको उदाहरण दिएर त्यस मानिसको प्रशंसा गरेका छन्, जुन मानिस खाँचो परेका टुहुराहरू र विधवाहरूलाई हेर्न जान्छ र जसले आफूलाई संसारबाट निष्कलङ्क राख्छ ।

अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, नयाँ जन्मको व्यवहारिक नतिजा दयाका कामहरू र संसारबाट अलग भएको चाल हो । श्री गी किडले यी सदगुणहरूको वर्णन गर्दा यिनका नाम 'व्यवहारिक प्रेम' र 'व्यवहारिक पवित्रता' राखेका छन् ।

हामीले आफूलाई निम्न प्रश्न गरेर आफ्नो विश्वासको जाँच गरौं ! के विनम्र भई हामी पवित्र बाइबल यस हेतुले पढ्छौं कि, परमेश्वरले हामीलाई अर्ति दिएर सुधारून्, हामीलाई हप्काऊन्, हामीलाई सिकाउन पाऊन् र हाम्रो जीवन परिवर्तन गरून् ? के कतै व्यर्थको कुरा गर्ने बकबके हौंला कि भन्ने डरले हामी आफ्नो जिब्रोमा लगाम लगाउन सतर्क रहन्छौं कि ? के हामी आफ्नो रिसको निम्ति बहाना गर्छौं ? अथवा के हामी आफ्नो रिसमाथि विजय पाउन चाहन्छौं ? अनि कसैले अनुचित ठट्टादिलागी उडाउन लाग्दा हामीलाई कस्तो लाग्दछ ? त्यस बेलामा हाम्रो प्रतिक्रिया के हो ? अनि के, के हाम्रो विश्वास यस्ता मानिसहरूको दयाका कामहरूमा प्रकट हुन्छ, जुन मानिसहरूले हामीलाई यसको भर्ना गर्न सक्दैनन् ?

घ) याकूब २:१-१३: पक्षपातको दोष

याकूब दुई अध्यायको आधा भागमा पक्षपात गरेको पापलाई दोषारोपण गरिन्छ । प्रभु येशूको आदर्श-जीवनमा पक्षपातको गन्ध अलि-

कति पनि थिएन । कसैको पक्ष लिने वा कसैको मुख हेर्ने काम पवित्र बाइबलको नयाँ नियमको शिक्षादेखि बाहिरको, बिलकुल बिरानो कुरा हो । वर्ग-दम्भन, अभिमान र पनपक्ष र भेदभावका निम्ति इसाई धर्ममा कुनै ठाउँ छैन ।

याकूब २:१: सर्वप्रथम, पक्षपात गर्नु सख्त मनाही गरिएको छ । अनि तपाईंले यस कुरामा पनि ध्यान दिनुहोला, कि यो अर्ति ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई दिइएको हो । 'मेरा भाइहरू' भन्ने अभिवादनबाट यो स्पष्ट भएको छ । हाम्रा प्रभु येशू ख्रीष्टमाथिको विश्वास इसाई विश्वास हो । उहाँमाथिको विश्वास वा भरोसा यसको सन्दर्भ नहोला, तर यस विश्वासमा उहाँले हामीलाई सुम्पिनुभएको सत्यताको शिक्षाको समूह बुझ्नुपर्छ । यी सबै विचारहरूमा नजर राखेर हामी याकूबले भनेको कुरा यसरी बुझ्छौं: 'मेरा भाइहरूहो, इसाई विश्वासको व्यवहारसित तिमी-हरूको पक्षपात अलिकति सुहाउँदैन ।' पनपक्ष, अभिमान र वर्ग-दम्भन साँचो इसाई धर्मसित बिलकुल असङ्गत कुरा हुन् । महिमाको प्रभुको उपस्थितिमा ठूलाठाला मानिसहरूको चापलुसी गर्न ठाउँ हुँदैन । जन्म, जात, लिङ्ग वा गरिबीको कारणले अरूलाई हेला गरेर हामीले वास्तवमा आफ्नो मुखले स्वीकार गरेको आफ्नो विश्वास आफ्नो व्यवहारद्वारा इन्कार गरेका हुन्छौं । पक्षपात नगर्नु भन्ने आज्ञाले नयाँ नियमका अन्य भागहरूमा दिइएको शिक्षासित मेल नखाने होइन, जहाँ विश्वासीहरूलाई तिनीहरूले शासकहरू, मालिकहरू, बूढा प्रधानहरू, मण्डलीका एल्डरहरू र बुबा-आमाहरूलाई आदर गर्नुपर्छ भन्ने शिक्षा दिइएको छ । परमेश्वरले ठहराउनुभएका अधिकारका श्रेणीहरू र अधिकारी-वर्गहरू छन् (रोमी १३:७), जुन श्रेणी र अधिकारी-वर्गलाई हामीले मान्नुपर्छ । तर यस खण्डमा कुरा अर्को छ – मानिसहरूले लगाएका दामी-दामी वस्त्र, अन्य बाहिरी बनावटी भेद वा अन्य भिन्नताको कारणले तिनीहरूसित चापलुसी र भेदभाव गरेको कुरा पो छ ।

याकूब २:२-४: अनि याकूबले यस खण्डमा दिएको सुस्पष्ट उदाहरणबाट यो कुरा पुष्टि गरिएको छ । यसकारण श्री गी किङले यस

खण्डको शीर्षक 'टाढा देख्न नसक्ने प्रवेशक' राखेका छन् । घटनास्थल स्थानीय इसाई मण्डलीको सभा⁴) हो । अनि त्यस सभामा भर्खरै एकजना भड्किलो वस्त्र पहिरेको र सुनको दामी औंठी लगाएको भद्र मानिस आइपगेका रहेछन् । प्रवेशक एक कदम पछाडि सारेर भुक्छ र दुईवटा हात जोडेर तिनलाई आदरसाथ स्वागत गर्छ, त्यसपछि उसले ती आदरनीय अतिथि-आगन्तुकलाई लिएर तिनलाई अगाडि, प्रमुख आसनमा बसाउँछ । प्रवेशक ढोकामा फर्कनेबित्तिकै उसले अर्को आगन्तुकलाई आइपगेको देख्छ । अनि यो अतिथिचाहिँ गरिब मानिस रहेछ । त्यसको साधारण लुगाबाट त्यो कुरा बुझिन्छ । 'भुत्रे लुगा' भन्ने शब्दको अर्थ मैला लुगा बुभ्नुपर्दैन; तर यस मानिसको लुगा सस्तो थियो, साधारण थियो, यस मानिसको साधारण रहनसहनसित मिल्ने थियो । अनि यसपालि प्रवेशकले मण्डलीलाई लाजदेखि बचाउने हेतुले दक्षतापूर्वक काम गर्छ र यस आगन्तुकलाई कोठाको पछाडि, भित्तातिर उभिन एउटा खालि ठाउँ देखाउँछ, अथवा आफ्नो कुर्सीको सामु भुइँमा बस्न दिन्छ । कुनै मानिसले यस प्रकारको व्यवहार देखाउन सक्छ भन्ने कुरा विश्वास गर्न हामीलाई गाह्रो पर्ला । अनि हाम्रो विचारमा, यो उदाहरण हृदयदेखि बाहिरको छ । तर आउनुहोस्, हामी आफ्नो हृदयको जाँच गरौं ! भन्नुहोस्, के हाम्रो बीचमा मानिसहरूलाई ठूलो-सानो मात्रै कुनै वर्ग-दम्भन छैन र ? यस प्रकारको वर्गभेद याकूबले 'खराब विचारहरूले न्याय गर्नु' भन्छन् ।

वर्तमान समयमा ख्रीष्ट येशूको मण्डलीभित्र चल्ती भेदभावको प्रमुख उदाहरण दिन्छौं: जाति-जातिका र वर्ण-वर्णका मानिसहरूको बीचमा भेदभाव गरिन्छ, जस्तै हब्सि जातिका विश्वासीहरूलाई धेरै जग्गाबाट बहिष्कार गरिएको छ वा तिनीहरूलाई न्यानो स्वागत नगरिएका उदाहरणहरू अनगिन्ती छन् । यहूदीधर्मबाट प्रभुमा आएकाहरूलाई सधैं हार्दिक स्वागत गरिँदैन, किन ? पूर्वदेशहरूका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले विभिन्न प्रकारले भेदभावको तिक्त अनुभव गरेका छन्, किन ? हुन पनि हो, जाति-जातिका मानिसहरूको क्षेत्रमा सामाजिक समस्याहरू धेरै छन् । तर ख्रीष्ट-विश्वासीहरू सत्यनिष्ठ भएर आफ्नो विश्वासको दिव्य

नियमभिन्न रहनुपर्छ, होइन र? के सबै विश्वासीहरू ख्रीष्ट येशूमा एक छन्? तब हरेक विश्वासीको व्यवहार यस सत्यताको प्रदर्शन हुनुपर्छ।

याकूब २:५-६^क: पक्षपातचाहिँ इसाई विश्वाससित एकदम असङ्गत कुरा हो। लेखकले यो कुरा याकूब २:५-१३ पदको खण्डमा स्पष्ट पार्छन्। ख्रीष्ट-विश्वासीले धनी मानिसको मुख हेरेर गरिब मानिसलाई तुच्छ ठान्ने सम्बन्धमा तिनले यस प्रकारको मूर्खता नकार्ने चारवाट बलिया तर्कहरू पेश गर्छन्।

पहिलो तर्क: पक्षपात गर्नेले त्यस मानिसको अनादर गर्छ, जुन मानिसलाई परमेश्वरले आदर गर्नुहुन्छ। परमेश्वरले गरिब मानिसहरूलाई यस हेतुले चुन्नुभएको छ, कि उनीहरू विश्वासमा धनी होऊन् र त्यस राज्यका हकदार होऊन्, जुन राज्यको प्रतिज्ञा उहाँले उनीहरूलाई गर्नुभएको छ, जसले उहाँलाई प्रेम गर्छन्। गरिबहरू परमेश्वरका चुनिएकाहरू हुन्, परमेश्वरका श्रेष्ठ जनहरू, परमेश्वरका राज्यका हकदारहरू, परमेश्वरलाई प्रेम गर्नेहरू हुन्। अनि पवित्र धर्मशास्त्रमा हामी घरिघरि के पढ्छौं भने, ख्रीष्ट येशूको पक्ष लिने र उहाँको पक्षमा लड्नेहरू धनी मानिस होइन, तर गरिबहरू पो हुन्। अनि हाम्रा प्रभु येशू आफूले भन्नुभयो: *‘गरिबहरूलाई सुसमाचार प्रचार गरिन्छ’* (मती ११:५)। अनि साधारण मानिसहरूले खुशीसित उहाँको वचन सुने (मर्कूस १२:३७); धनी र कुलीन मानिसहरूको विषयमा यस्तो कुरा लेखिएको छैन। धेरै कुलीन व्यक्तिहरूले ईश्वरीय बोलावट पाउँदैनन्; तर परमेश्वरको बोलावट मूर्ख, कमजोर, नीच, तुच्छ ठानिएका र नगण्य मानिसहरूका निम्ति हो (१ कोरिन्थी १:२६-२९)। धनी मानिसहरूको विश्वास प्रायः फिक्का छ। तिनीहरू विश्वासमा गरिब छन्; किनभने तिनीहरूले प्रभु येशूमाथि होइन, तर आफ्नो धनसम्पत्तिमाथि बढी भरोसा गर्छन्। तर गरिबहरू चाहिँ – परमेश्वरले तिनीहरूलाई विश्वासमा धनी हुन चुन्नुभएको छ। परमेश्वरको राज्यका नागरिकहरूको जनगणना वा सर्वेक्षण गरेको भए तिनीहरूमध्ये प्रायः सबैजना गरिब छन् भन्ने कुरा स्पष्ट हुनेथियो। तर परमेश्वरको राज्यमा यिनीहरूको धनाढ्यता, सम्मान र महिमा ठूलो

हुनेछ। तब यिनीहरूलाई तुच्छ ठान्नु के मूर्ख र खतरा काम होइन? होशियार, किनकि एक दिन यिनीहरूले नै हाम्रा प्रभु र मुक्तिदाताको राज्यमा उच्च स्थान ओगट्नेछन्।

याकूब २:६^ब: याकूबको दोस्रो तर्क यस प्रकारको छ: धनी मानिसहरूको मुख हेर्नु मूर्ख काम हो; किनभने धनी वर्गकाहरूले परमेश्वरका जनहरूलाई बढी दुःख दिन्छन्, र तिनीहरूले प्रायः विश्वासीहरूलाई थिचोमिचो गर्छन्। तब यहाँ प्रस्तुत गरिएको तर्क हृदयदेखि बाहिर लैजानुहुँदैन, नत्र त्यसले गडबड पैदा गर्छ। अधिको खण्डमा धनी मानिसलाई विश्वासी ठान्नुमा कुनै गल्ती नहोला। तर छ पदमा आएर यी धनी मानिसहरूलाई पनि विश्वासी हुने अर्थ लगाउँदा अर्थ गलत हुन जाला। याकूबले भन्न खोजेको कुरा साधारण अर्थमा यो हो: 'मानिसहरूको मुख तिनीहरू धनी भएको नाताले किन हेर्नु? तिनीहरूको मुख हेर्नेले ती मानिसहरूलाई नै आदर गर्छ, जुन मानिसहरू विश्वासी-हरूलाई धम्काउन छिटो हुन्छन्, र जसले उनीहरूलाई कचाडीमा न्यायआसनहरूको सामु घिसारेर लैजान्छन्। श्री क्यालिभनले याकूबको तर्कको माने राम्ररी बुझेर संक्षिप्त वाक्यले यसको सार यसो दिएका छन्: 'हामी आफ्ना जलादहरूलाई किन सम्मान दिऔं?'

याकूब २:७: याकूबको तेस्रो तर्क पनि छ। धनी मानिसको पक्ष लिनेले आफ्नो मूर्ख व्यवहार बुझोस्: धनी मानिसहरूले ख्रीष्टको नामको विरोधमा कडा शब्द बोल्छन् र उहाँको नामको निन्दा गर्ने गर्छन्। ख्रीष्टको उच्च नामअनुसार ख्रीष्टीय लोकहरूले आफ्नो नाम पाएका छन्। उनीहरूलाई 'ख्रीष्ट्यान' वा 'ख्रीष्टका चेलाहरू' कहलिन्छ। प्रभु येशूको नामको निन्दा गर्नु धनी मानिसहरूको एकमात्र पेवा होइन। तर गरिब विश्वासीहरूलाई सताउने मानिसहरूले सतावटको सिलसिलामा प्रायः मुक्तिदाता प्रभुको विरोधमा पनि बोलेर खराबभन्दा खराब अपशब्दहरू प्रयोग गर्छन्। यसकारण विश्वासीहरूले धनी मानिसहरूको मुख तिनीहरू धनी भएको नाताले किन हेर्ने, यदि धनसम्पत्ति भएकाहरूको अवगुण प्रभु येशूको अपमान गर्नु हो भने? 'जुन उत्तम नामअनुसार तिमीहरूको नाम

चल्छ, त्यो उत्तम नाम' भन्ने वाक्यको अनुवाद यस प्रकारको पनि हुन सक्छ: 'तिमीहरूमाथि त्यो उत्तम नामको पुकार गरिएको थियो।' कतिजनाको विचारमा यस वाक्यको सन्दर्भ पानीको बप्तिस्मा हो; किनभने नयाँ विश्वासीहरूले प्रभु येशूको नाममा बप्तिस्मा लिन्छन्। अनि धनी मानिसहरूले आफ्नो आदतअनुसार त्यही प्रभु येशूको नामको निन्दा गर्ने गर्छन्।

याकूब २:८ : याकूबले पेश गरेको चौथो तर्क यस प्रकारको छ: धनी मानिसहरूको मुख हेर्नेले 'तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर' भन्ने व्यवस्थाको आज्ञा उल्लङ्घन गर्छ। यो आज्ञा 'राजकीय व्यवस्था' भनिएको छ; किनभने यो राजाको नियम हो, र सबै आज्ञाहरूमा सर्वश्रेष्ठ आज्ञा हो। अधिको घटनास्थलमा फर्की! मानौं मण्डली-सभाको प्रवेशकले आफ्नो सफाइमा यसो भनोस्: 'धनी मानिसको सम्मान गरेर मैले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गरेको बाहेक अरु के पो गर्ने त?' तर हामीले आफ्ना छिमेकीहरूलाई आफूलाई भैं प्रेम गरेका भए हामीले तिनीहरूसित त्यही व्यवहार देखाउनेछौं, जुन व्यवहार हामी आफूले अरु मानिसहरूबाट पाउन चाहन्छौं। अनि यो कुरा सुनिश्चित छ: हामी गरिब भएकोमा कसैले हामीलाई तुच्छ ठानेको मन पराउँदैनौं। तब अरु मानिसहरूलाई तिनीहरू गरिब भएको नाताले तुच्छ ठान्नु कहाँसम्म उचित होला, सो आफू भन्नुहोस्!

पवित्र बाइबलका सबै शिक्षाहरूमध्ये 'तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर' भन्ने क्रान्तिकारी आज्ञाभन्दा फेरबदला गर्ने अरु कुनै आज्ञा छैन। यस आज्ञाको मतलब के हो, सो विचार गर्नुहोस्! यस आज्ञाको अर्थ कहाँसम्म लगाइदिऔं? हामीले आफ्नो वास्ता जति गर्छौं, हामीले अरु मानिसहरूलाई उत्तिकै वास्ता गर्नुपर्छ। अनि हामीले आफ्नो भौतिक धनसम्पत्ति ती मानिसहरूसित बाँड्छौं, जुन मानिसहरूसँग भाग्यवश अपुग हुन्छ। अनि यस आज्ञामा मुकुट पहिराएर यो पनि भनौं: हामीले मानिसहरूलाई हाम्रो धन्यको मुक्तिदाता प्रभुलाई चिनाउने सकभर प्रयास गर्नुपर्छ। तर 'यो गरेर मलाई यस्तो हुन्छ, त्यो गरेर मलाई

त्यस्तो हुन्छ' भन्ने डरले हामी व्यवहार गर्छौं । हामी आत्मकेन्द्रित स्वार्थी मानिस हौं । हामी आफ्नो भौतिक र सामाजिक फाइदाको आशा गरेर धनी मानिसहरूको वास्ता र सेवा गर्छौं । हामीले गरिबहरूको बेवास्ता गर्छौं; किनभने तिनीहरूबाट हामीलाई यस प्रकारको लाभ हुँदैन । तर राजकीय नियमले हामीलाई अरू मानिसहरूको शोषण गरेर वा तिनीहरूबाट अनुचित लाभ उठाएर आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न दिँदैन । राजकीय नियमको शिक्षा यस प्रकारको छ: हामीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर्नुपर्छ । अनि 'हाम्रो छिमेकी को होला' भन्ने प्रश्न गर्नेहरूलाई हामीले उपकारी सामरीको कथा सुनाउनुपर्छ (लूका १०:२९-३७) । तब हाम्रो सहायताको आवश्यकता परेको जुनसुकै मानिस हाम्रो छिमेकी हुन्छ भन्ने पाठ सिक्नेछौं ।

याकूब २:९: पक्षपातको पापले राजकीय नियम भङ्ग गर्छ । पक्षपात पाप र अपराध हो । परमेश्वरको इच्छाअनुसार नहुनु र नगर्नु पाप हो । उहाँको इच्छा पूरा गर्नुमा जहाँ पनि चुक्नु पाप हो । उहाँको धार्मिकताको स्तरमा नपुग्नु पाप हो । अनि अपराधचाहिँ – उहाँको व्यवस्था उल्लङ्घन गर्नु अपराध ठहरिन्छ । कुनै कर्महरू सरासर पाप ठहरिन्छन्; किनभने ती कुकर्महरू मौलिक र स्वभाविक दृष्टिमा, अँ, जुनै दृष्टिकोणले हेरे पनि गलत र पापमय हुन्छन् । तर जब कुनै कानुनले यस्ता कुकर्महरू मनाही गर्छ र कसैले कानुनद्वारा मनाही गरिएको काम गर्छ, तब त्यसले कानुन भङ्ग गर्छ, र यो विशेष कार्य अपराध ठहरिन्छ । अनि पक्षपात पाप हो; किनभने यो कुरा आफैआफ दुष्ट छ; तर पक्षपात अपराध पनि ठहरिन्छ, किनभने व्यवस्थाले पक्षपात गर्न मनाही गरेको छ ।

याकूब २:१०: अनि व्यवस्थाको एउटा आज्ञा उल्लङ्घन गर्दा सारा व्यवस्था भङ्ग भएको ठहर्दछ । व्यवस्थालाई के रूप दिऔं ? यो दसवटा मुन्द्राले बनेको साङ्गला हो । अनि एउटा मुन्द्रा तोडेमा साङ्गला चुँडिन्छ, टुक्रिन्छ । हामीलाई मनपर्ने नियमहरू पालन गर्ने र हामीलाई मन नपरेका नियमहरू पालन नगर्ने अनुमति परमेश्वरले हामीलाई दिनुभएको छैन ।

याकूब २:११: अनि जुन परमेश्वरले हामीलाई व्यभिचार नगर्ने आज्ञा दिनुभएको छ, उही परमेश्वरले 'हत्या नगर्नु' भन्नुभएको छ। एकजना मानिसलाई व्यभिचारको पाप गरेको आरोप नलाग्ला, तर त्यही मानिसले हत्या गरेको हुन सक्छ। तब के, के त्यो व्यक्ति अपराधी हो कि होइन? हो, अवश्य त्यो व्यक्ति अपराधी ठहरिन्छ। किनभने व्यवस्थाको सार-तथ्य 'आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर्नु' हो। अनि व्यभिचार गर्नेले पक्का पनि आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्दैन, अनि हत्या गर्नेले पनि आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गरेको हुँदैन। अनि भेदभाव, दम्भन र अभिमान गर्नेले पनि आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्दैन। यी पापकर्महरूमध्ये कुनै एउटा गर्दा हामी व्यवस्थाद्वारा आज्ञा गरिएको नियममा चुकेका हुन्छौं।

दस आज्ञाहरू

यहाँ हामी आफ्नो अध्ययन एकक्षण रोकौं! किनभने याकूबको तर्कबाट एउटा समस्या उठेको छ, जुन समस्यामाथि हामीले ध्यान दिनुपर्छ। अनि याकूबको पत्रबाट उठेको प्रश्न यस प्रकारको छ: 'के ख्रीष्ट-विश्वासीहरू व्यवस्थाको अधीनतामा छन् कि छैनन्?' किनभने याकूबले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई दस आज्ञाहरू पालन गर्ने बाध्यतामा पारेको जस्तै देखिन्छ। तिनले दस आज्ञाहरूमध्ये छैटौं र सातौं आज्ञा तोकेर उल्लेख गरेका छन्, जुन आज्ञाहरूअनुसार हत्या गर्नुहुँदैन र व्यभिचार गर्नुहुँदैन। अनि दस आज्ञाहरूका अन्तिम पाँच आज्ञाहरू तिनले समेटेर 'तिमीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर!' भन्दै दस आज्ञाहरूको सार दिएका छन्। तर मोशाको व्यवस्थाचाहिँ ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको आदर्श-नियम हुन सक्दैन। उनीहरूलाई व्यवस्थाको अधीनतामा सुम्पन खोज्ने कुराले नयाँ नियमका अन्य भागहरूमा प्रस्तुत गरिएको शिक्षासित मेल खाँदैन, जस्तै रोमी ६:१४, रोमी ७:६, रोमी ७:४ आदि; यस सम्बन्धमा तपाईंले गलाती २:१९, ३:१३, ३:२४-२५ अनि १ तिमोथी १:८-९ र हिब्रू ७:२९ पनि हेर्नुहोला। 'तिमीहरू व्यवस्थाको अधीनतामा हुँदैनौं, तर तिमीहरू अनुग्रहको अधीनतामा हुन्छौं'

(रोमी ६:१४) । ‘हामी व्यवस्थाबाट मुक्त भएका छौं’ (रोमी ७:६) । ‘ख्रीष्टको शरीरद्वारा तिमीहरू व्यवस्थाको लेखि मरेका भयौं’ (रोमी ७:४) । अनि २ कोरिन्थी ३:७-११ पदको खण्डमा सरासर लेखिएको छ, कि ख्रीष्ट-विश्वासीहरू व्यवस्थाका दस आज्ञाहरूको अधीनतामा छैनन् ।

तब याकूबले अनुग्रहको युगका विश्वासीहरूको काँधमाथि व्यवस्थाको कुरा किन हाल्छन् त? मेरो विचारमा, यसका निम्ति निम्न कारणहरू छन् । पहिले, ख्रीष्ट-विश्वासीहरू व्यवस्थाको अधीनतामा छँदैछैनन् । यो उनीहरूको जिउने आदर्श-नियम होइन; किनभने ख्रीष्ट येशू विश्वासीहरूको आदर्श हुनुहुन्छ, व्यवस्था होइन । किनकि जहाँ नियमकानुन छ, त्यहाँ नियमकानुन नमान्नेहरूका निम्ति सजाय पनि हुनुपर्छ । अनि व्यवस्था उल्लङ्घन गर्नेहरूको सजाय मृत्यु हो । अनि व्यवस्था उल्लङ्घन गर्नेहरूको सजाय भोग्न ख्रीष्ट येशू मर्नुभयो । अनि ख्रीष्ट येशूमा हुनेहरू सबै व्यवस्था र त्यसको सजायबाट मुक्त भएका छन् । तर व्यवस्थाका कति नियमहरूको नैतिक मूल्य दीर्घकालीन हुन्छन् । अनि यी नैतिक नियमहरू सबै युगका सबै मानिसहरूका निम्ति लागू हुन्छन्, जस्तै मूर्ति पूजा नगर्नु, व्यभिचार नगर्नु, हत्या नगर्नु र चोरी नगर्नु । किनभने मूर्तिपूजा, व्यभिचार, हत्या र चोरी मौलिक र स्वभाविक दृष्टिमा, अ, जुनै दृष्टिकोणले हेरे पनि गलत र पापमय हुन्छन् । यी अधर्महरू ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका निम्ति मात्र होइन, तर सबै मानिसहरूका निम्ति सरासर पाप ठहरिन्छन् । अनि यी दस आज्ञाहरूमध्ये नौवटाचाहिँ नयाँ नियमका पत्रहरूमा उल्लेख गरिएका छन् । नयाँ नियममा विश्वासदिन मात्रै चौथो आज्ञा मात्र उल्लेख गरिएको छैन । यसैले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले विश्रामदिन मान्दैनन्, मात्र पनि पर्दैन; किनभने उनी-हरूलाई हप्ताको सातौँ दिन अर्थात् विश्रामदिन मात्रै आज्ञा नै दिइएको छैन । विश्रामदिन मात्रै आज्ञा नैतिक नियम होइन, तर रीतिवत् नियम हो । यहूदी मानिसले सातौँ दिनमा काम गर्नु नैतिक हिसाबले बेठीक नहोला; तर परमेश्वरले तिनीहरूका निम्ति त्यो दिन अलग गर्नुभएको हो । यसकारण त्यस दिनमा काम गर्नु बेठीक ठहरियो ।

अन्तमा यो पनि भन्नु उचित होला, कि दस आज्ञाहरूमध्ये जुन नौवटा आज्ञाहरू नयाँ नियमका पत्रहरूमा उल्लेख गरिएका छन्, ती आज्ञाहरू व्यवस्थाको रूपमा दिइएका छैनन्, तर परमेश्वरका जनहरूलाई धार्मिकताको सिलसिलामा शिक्षाको रूपमा दिइएका हुन् । अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, परमेश्वरले ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई 'चोरी नगर, नत्र ता तिमीहरू मृत्युदण्डका योग्य हुन्छौ' अथवा 'व्यभिचार नगर, नत्र ता तिमीहरूले मुक्ति गुमाइपठाउंछौ' भनेर भन्नुहुन्न । तर उहाँले यसो भन्नुहुन्छ: 'मैले तिमीहरूलाई अनुग्रह देखाएर बचाएको छु; यसकारण मेरो प्रेममा रहेर एउटा पवित्र जीवन जिउने गर ! यो तिमीहरूका निम्ति मेरो इच्छा हो । मैले तिमीहरूबाट आशा गरेको एक-एक कुरा नयाँ नियमको पुस्तकमा लेखिएको छ; नयाँ नियम पढेर मेरो इच्छा जान ! त्यसमा दस आज्ञाहरूको नौवटा उल्लेख गरिएका छन् । तर नयाँ नियममा बढी मात्रामा प्रभु येशूको शिक्षा उल्लेख छ, अनि प्रभु येशूको शिक्षाको नैतिक स्तर व्यवस्थाको स्तरभन्दा उच्च छ ।' यसकारण याकूबले वास्तवमा ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई व्यवस्थाको अधीनतामा राखेर व्यवस्थाको सजायमनि पारेका रहेछन् । नत्र तिनले यसो भन्नुपर्नेथियो: 'तिमीहरूले मानिसहरूको मुख हेरेर पक्षपात गर्छौ भने तिमीहरूले व्यवस्थाको नियम उल्लङ्घन गरेका हुन्छौ; यसैकारण तिमीहरू मृत्युदण्ड पाउन लायकका भयो'; तर तिनले यसो भनेनन् र भन्दैनन् ।

याकूब २:१२: याकूबले भन्न खोजेको कुरा यो हो: 'ख्रीष्ट-विश्वासीहरू भएका नाताले तिमीहरू अबदेखि उसो व्यवस्थाको बन्धनमा छैनौ; तिमीहरू स्वतन्त्रताको व्यवस्थाको अधीनतामा छौ; जे सठीक छ, त्यो गर्न तिमीहरू स्वतन्त्र भएका छौ । मोशाको व्यवस्थाले तिमीहरूबाट आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गरेको माग गरेको थियो, तर त्यसले तिमीहरूलाई यो आज्ञा पालन गर्ने शक्ति दिएन, बरु यो आज्ञा पालन नगरेको खण्डमा त्यसले तिमीहरूलाई दोष लगाइदियो । तर अनुग्रहको अधीनतामा तिमीहरूलाई आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्ने शक्ति दिइन्छ र आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गरेको खण्डमा तिमीहरूलाई इनाम पनि दिइनेछ । मुक्ति

पाउनलाई तिमीहरूले आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्दैनौ, तर मुक्ति पाएको हुनाले तिमीहरूले यसो गर्दछौ । “यदि म आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्दिनँ भने म सजाय पाउँछु” भन्ने डरले होइन, तर उही मुक्तिदाता प्रभुको प्रेमले प्रेरित भएर तिमीहरू आफ्नो छिमेकीलाई प्रेम गर्छौ, जुन प्रेमी मुक्तिदाता तिमीहरूका निम्ति मर्नुभयो र बौरिउठनुभयो । ख्रीष्टको न्यायआसनको सामु उभिँदाखेरि तिमीहरूले यस मापदण्डअनुसार कि त इनाम पाउनेछौ कि ता हानि उठाउनुपर्नेछ । ख्रीष्ट येशूको न्यायआसनमा परेर त्यसको काम कसैलाई मुक्तिको विषयमा इन्साफ गर्नु होइन, तर उसलाई इनाम दिनु पो हो ।’

‘*तिमीहरू उनीहरूले जस्तै बोल र काम गर, जसको न्याय स्वतन्त्रताको व्यवस्थाद्वारा हुनेछ*’ भन्ने वाक्य ख्रीष्ट-विश्वासीहरूका शब्दहरू र उनीहरूका कामहरूसित सम्बन्धित छ; किनभने उनीहरूको मुखको अङ्गीकार र उनीहरूको जीवनले आपसमा मेल खानुपर्छ । उनीहरू न बोलीवचनमा, न अरू कामकुराहरूमा पक्षपाती हुनुहुँदैन । स्वतन्त्रताको व्यवस्था यस प्रकारले उल्लङ्घन गर्नेले ख्रीष्टको न्यायआसनमा यसको लेखा दिनुपर्नेछ ।

याकूब २:१३: यस पदको अर्थ हामीले यसको सन्दर्भबाट बुझ्नुपर्छ । याकूबले यो कुरा विश्वासीहरूसँग गरेका हुन् । यसकारण अनन्त न्याय यस पदको विषयवस्तु होइन । हाम्रा पापहरूको दण्ड प्रभु येशूले गलगथामा क्रूसको मृत्युद्वारा एकैपल्टमा सदाका निम्ति भोगिदिनुभयो । तर परमेश्वरले हामीसित कसरी व्यवहार गर्नुहुन्छ अर्थात् यस संसारमा हामीलाई आफ्ना छोराछोरीहरूसित गर्नुभएको व्यवहार देखाउनुहुन्छ, सो कुरा यहाँ, यस पदको सन्दर्भ हो । हामीले अरू मानिसहरूलाई दया देखाउनुपर्छ । जुन मानिसले अरू मानिसहरूप्रति दया देखाउँदैन, त्यो मानिस परमेश्वरको सङ्गतिमा हिँड्दैन । अनि यस प्रकारले विश्वासमा पछि हटेको र पछाडि परेको मानिसले यसको प्रतिफल उठाउनुपरेको छ ।

‘*दयाले न्यायको विरोधमा गर्व गर्नेछ ।*’ यस वाक्यको अर्थ यो हुन सक्छ: परमेश्वरले हामीलाई ताडना दिनुभन्दा हामीलाई दया देखाउन

रुचाउनुहुन्छ (मीका ७:१८) । न्याय गर्न उहाँका निम्ति एउटा अनौठो काम हो (यशैया २८:२१) । अथवा यस वाक्यको अर्थ यो पनि हुन सक्छ: अरू मानिसहरूलाई दया देखाएपछि हामी परमेश्वरको न्यायमा पर्दा हुक्कै हुन सक्छौं; तर जुन मानिसहरू हाम्रो सम्बन्धमा दोषी भएका छन्, ती मानिसहरूलाई हामीले दया देखाउँदैनौं भने हामी पनि परमेश्वरबाट दया पाउने आशा नगरे हुन्छ । अथवा यस वाक्यको अर्थ यो हुन सक्छ: दयाले न्यायमाथि विजय गर्छ-गर्छ; किनभने दया सधैं न्याय-भन्दा ठूलो हुन्छ । यस पदको साधारण अर्थ यस प्रकारको छ: हामीले अरू मानिसहरूलाई दया देखायौं भने हामी आफूले पाउनुपर्ने न्यायमा पर्दैनौं, तर न्यायको सजायको सट्टामा दयाको व्यवहार पाउनेछौं ।

पक्षपातको गम्भीर विषयमा हामी आफूले आफूलाई जाँच गरौं ! के आफ्नै जातिका मानिसहरूलाई मात्र प्रेम र वास्ता देखाएर हामीले अरू जातिका मानिसहरूलाई छि:छि-दूरदूर गरेका छौं ? के जवान मानिसहरूलाई बढी ध्यान दिएर हामीले उमेर खाएका वृद्ध मानिसहरूको बेवास्ता गरेका छौं ? के साधारण, सीधासादा मानिसहरूलाई भन्दा सुन्दर, रूपवान्, विद्वान् मानिसहरूलाई मन पराउने हाम्रो आदत छ ? प्रख्यात नभएका व्यक्तिहरूको भन्दा ख्यातिप्राप्त मानिसहरूको साथी बन्नुमा हाम्रो रुचि के-कस्तो छ ? अनि शारीरिक दुर्बलता भएका अपाङ्ग मानिसहरूसित हाम्रो व्यवहार कस्तो छ ? अथवा के हामीले केवल हट्टाकट्टा, सुस्वास्थ्य मानिसहरूसित सङ्गत गरेका हुन्छौं ? के हामी गरिब र धनी मानिसहरूलाई बराबर हेर्ने गर्छौं ? अनि परदेशीहरूलाई न्यानो स्वागत गरेका कि तिनीहरूपट्टि आफ्नो पिठ्छू फर्काएका छौं ? अनि हाम्रो भाषा विदेशी लवजमा बोल्ने मानिसहरूको विषयमा हाम्रो व्यवहार केकसो भएको हो ?

यी सबै प्रश्नहरूको एक-एक उत्तर हामीले आफूलाई दिनुपर्छ । यस सम्बन्धमा हामीलाई याद रहोस्: जस्तो हामीले प्रेम गर्न नलायक, तुच्छ विश्वासी भाइबहिनीसित व्यवहार गरेका छौं, त्यस्तै हामीले खास गरी हाम्रा मुक्तिदाता प्रभुसित व्यवहार गरेका हुन्छौं (मत्ती २५:४०) ।

ड) याकूब २:१४-२६: विश्वास र कामहरूको बीचको सम्बन्ध

याकूबको पत्रको यस खण्डबाट बढी वादविवाद उठेको छ। ख्रीष्टको मण्डलीका वीर पुरुषहरूमा मार्टिन लुथरजस्तो मानिसले पनि यस खण्डमा ठेस खाएर यसमा ठूलो नमिलने समस्या के देखे भने, याकूबले यहाँ, यस खण्डमा कामहरूद्वारा धर्मी ठहराउने विश्वासको कुरा सिकाउँछन्; तर प्रेरित पावलले कामविनाको विश्वासद्वारा धर्मी ठहरिन्छ भन्ने शिक्षामा जोड दिएका छन्। याकूबको पत्रको यस खण्डका पदहरू लिएर आजको दिनसम्म मानिसहरूले आफ्नो भूटो शिक्षा समर्थन गर्न खोजेका छन्। मुक्तिचाहिँ दुवै विश्वास र कामहरूको फल हो भन्ने यो भूटो शिक्षा 'सहक्रियावाद' भनिन्छ। यस भूटो शिक्षाको परिभाषा हामी यस प्रकारले व्यक्त गरौं: 'हामीले प्रभु येशूमाथि विश्वास गरेर उहाँलाई आफ्ना मुक्तिदाताको रूपमा अपनाउनुपर्छ र उहाँको त्राणको काममा हाम्रा दयाका कामहरू र हाम्रो भक्तिका कामहरू थप्नुपर्छ; किनकि विश्वास मात्र पुग्दैन' रे।

यस खण्डको शीर्षक 'कामहरूद्वारा धर्मी ठहरिन्छ' भन्ने नाम दिन सुहाउँछ; किनभने एक प्रकारले हामी कामहरूद्वारा धर्मी ठहरिन्छौं। वास्तवमा धर्मीकरणको पूरा तथ्य बुझ्नु हो भने, हामीले धर्मीकरणका छवटा बुँदाहरूको बारेमा स्पष्ट हुने गरी जान्नुपरेको छ। हामी अनुग्रहद्वारा धर्मी ठहिएका छौं (रोमी ३:२४)। हामी धर्मी ठहरिन योग्य हुँदैनौं, कहिल्यै योग्य हुन सक्दैनौं – यस भनाइको साधारण अर्थ हो। होइन, उल्टा हामी दोषी ठहरिन योग्य पो हुन्छौं। हामी विश्वासद्वारा धर्मी ठहरिन्छौं (रोमी ५:१)। परमेश्वरको अनुग्रहरूपी प्रबन्ध हासिल गर्न मानिसले गर्नुपर्ने कर्तव्य विश्वास हो। विश्वास गरेर हामीले हामीलाई सित्तैमा दिइने यो वरदान ग्रहण गर्छौं। परमेश्वरले ख्रीष्ट येशूमा हाम्रा निम्ति तयार गर्नुभएको प्रबन्ध कदर गर्ने एकमात्र उपाय प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्नु हो। हामी उहाँको रगतद्वारा धर्मी ठहरीएका छौं (रोमी

५:९) । हामीलाई धर्मी ठहराउन सक्नलाई तिर्नुपरेको दाम प्रभु येशूको रगत थियो । ख्रीष्ट येशूको बहुमूल्य रगतद्वारा हाम्रो पापको ऋण तिरियो । यसकारण परमेश्वरले अब पापी, भक्तिहीन मानिसहरूलाई धर्मी ठहराउन सक्नुहुन्छ; किनभने न्यायसंगत रूपले पापको क्षतिपूर्ति भएको हो । हामी परमेश्वरद्वारा धर्मी ठहरिन्छौं (रोमी ८:३३) । धर्मी ठहराउनुहुने व्यक्ति परमेश्वर स्वयम् हुनुहुन्छ । यस पदको तथ्य यो हो । अनि हामी बौरिउठाइको शक्तिद्वारा धर्मी ठहरिन्छौं (रोमी ४:२५) । जुन ईश्वरीय शक्तिले प्रभु येशूलाई मरेकाहरूबाट बौराएर उठायो, त्यही शक्तिअनुसार हाम्रो धर्मी ठहराउने काम हुन्छ । परमेश्वर पिता प्रभु येशूको त्राणको काममा पूरा सन्तुष्टि लिनुभएको प्रमाण ख्रीष्ट येशूको बौरिउठाइ हो । अनि अन्तमा हामी कामहरूद्वारा धर्मी ठहरिन्छौं (याकूब २:२४) । किनभने हाम्रो मनको विश्वासको वास्तविकता बाहिर प्रमाणित गर्ने ठोस प्रमाण हाम्रा कामहरू हुन् । मनको विश्वास अदृश्य हो; तर कामहरू विश्वासको प्रदर्शन गर्ने एकमात्र माध्यम हुन् । के तपाईंले बुभ्नुभयो ? मानिस धर्मी ठहरिन्छ – परमेश्वरको अनुग्रहद्वारा, प्रभु येशूमाथि राखिएको विश्वासद्वारा, येशूको रगतद्वारा, परमेश्वरद्वारा, मरेकाहरूलाई बौराएर उठाउने ईश्वरीय शक्तिद्वारा र कामहरूद्वारा । अनि यी छवटा कुराहरूको बीचमा मेल नखाने केही पनि छैन; किनभने यी छवटा बुँदाहरूमा एउटा तथ्य विभिन्न दृष्टिकोणले हेरिन्छ । परमेश्वरले हामीलाई धर्मी ठहराउन सक्ने एकमात्र आधार अनुग्रह हो । अनि मानिसले विश्वासद्वारा ख्रीष्ट येशूमा तयार भएको उहाँको प्रबन्ध ग्रहण गर्छ । अनि प्रभु येशूको रगतको दाममा धर्मी ठहराउने प्रबन्ध गरिएको छ । धर्मी ठहराउनुहुने परमेश्वर स्वयम् हुनुहुन्छ । ईश्वरीय शक्ति यसको प्रमाण भएको छ । अनि धर्मी ठहरिएको नतिजा विश्वासका कामहरू हुन् ।

याकूब २:१४: याकूबले यस कुरामा जोड गरेर भन्छन्: जुन विश्वास कुनै असल कामहरूमा परिणत हुँदैन, त्यो विश्वास बचाउने किसिमको विश्वासै हुँदैन । यस पदको खास अर्थ बुभ्नुका निम्ति हामी तपाईंलाई यहाँ दुईवटा चाबी दिन्छौं । अर्थ खोल्ने पहिलो चाबी: याकूबले

लेखेका शब्दहरूमा ध्यान दिनुपर्छ । तिनले 'मानिससँग विश्वास हुनुमा के फाइदा' भनेर भन्दैनन्, तर ' "मसँग विश्वास छ" भन्नामा के फाइदा' भनेर भन्छन् । मानिससँग विश्वास छँदै उसले मुक्ति नपाएको सवाल होइन यहाँ; तर याकूबले यहाँ यस्तो एकजना मानिसलाई प्रस्तुत गर्छन्, जससँग अरू केही पनि छैन, उससँग आफ्नो विश्वासको अङ्गीकार मात्र छ । यस मानिसले 'मसँग विश्वास छ' भनेर भन्छ, तर यससँग आफ्नो जीवनमा आफ्नो विश्वास पुष्टि गर्ने केही पनि हुँदैन । बुभनमा साथ दिने दोस्रो चाबी एन.ए.एस.वी.को अनुवादबाट मिलेको छ, जहाँ यसो लेखिएको छ: 'के त्यस किसिमको⁵⁾ विश्वासले यसलाई बचाउन सक्छ र?' याकूबले कुन प्रकारको विश्वासको कुरा गरेका छन्? यस प्रश्नको उत्तर यस पदको खण्ड क)मा पाइन्छ: तिनले केवल मुखले स्वीकार गरिएको किसिमको विश्वासको कुरा गरेका छन्, जुन किसिमको विश्वाससँग पुष्टि गर्ने कुनै सुकर्महरू छैनन् । यस किसिमको विश्वास बेकम्मा हुन्छ; किनभने यस मानिससँग शब्दहरूबाहेक अरू केही पनि हुँदैन ।

याकूब २:१५-१६: अनि विश्वास स्वीकार गर्ने शब्दहरूमा विश्वासलाई पुष्टि गर्ने कामहरू नभए तिनमा कुनै मूल्य हुँदैन; ती व्यर्थ हुन् भन्ने कुरा स्पष्ट पार्ने उदाहरण अब दिइन्छ । यहाँ दुईजना मानिसहरूको कुरा गरिन्छ । एकजना मानिससँग खानेकुरा छैन, लाउने कुरा पनि छैन । अर्को व्यक्तिसँग खानेकुरा र लाउने कुरा, दुवै कुरा छन्, तर यस व्यक्तिले यी कुराहरू अरू कसैसित बाँड्छुँड गर्न चाहँदैन । तर आफू कति उदार-चित्तको मानिस हुँ भन्ने भइटोपल्ल यस दोस्रो व्यक्तिले त्यस गरिब भाइलाई यसो भन्छ: 'शान्तिसित जाऊ, न्यानो भएर बस र पेटभरि खाऊ !' तर यसले पहिलो मानिसको समस्या समाधान गर्न आफ्नो कान्छी औंला समेत उठाउँदैन । यस मानिसका यी शब्दहरूमा असल के छ र? यी शब्दहरू बेकम्मा, बिलकुल व्यर्थकै हुन्छन् । किनभने यी शब्दहरूमा भोक मेटाउने वा शरीरलाई न्यानो पार्ने शक्ति नै छैन ।

याकूब २:१७: 'यही प्रकारले विश्वास पनि, यदि त्यसका कामहरू छैनन् भने एकलो भई त्यो मरेको हुन्छ ।' कामहरू नभएको विश्वास साँचो

विश्वास होइन, तर विश्वासको नाम मात्र हो, विश्वास स्वीकार गर्ने शब्दहरू मात्र हुन्। विश्वास गरेको साथमा कामहरू पनि गरेको हुनाले हामीले मुक्ति पाउँछौं भन्ने कुरा याकूबले यहाँ सिकाएका होइनन्। किनभने यस प्रकारको शिक्षाले प्रभु येशू ख्रीष्टले क्रूसमा पूरा गर्नुभएको त्राणको काम कदर गर्दैन। हाम्रो मुक्तिको सम्बन्धमा कामहरू विश्वासको जोडा मानेमा मुक्ति दिने दाताहरू दुईजना भए: प्रभु येशू र हामी आफै। तर नयाँ नियमको शिक्षा यस सम्बन्धमा सुस्पष्ट छ: ख्रीष्ट येशू संसारको एकमात्र मुक्तिदाता हुनुहुन्छ। तर याकूबले जोडको साथ भन्न चाहेको कुरा यस प्रकारको छ: मुखले मात्र स्वीकार गरेका शब्दहरूमा रहेको विश्वासले बचाउँदैन, तर मुक्ति पाउनलाई मानिसको जीवनमा असल कामहरू पैदा गर्ने किसिमको विश्वास चाहिन्छ। अर्को शब्दमा भन्नु हो भने, कामहरू जरारूपी मुक्तिको जग होइन, तर विश्वासरूपी रूखका हाँगाहरूमा फल्ने फलहरू हुन्। कामहरू मुक्ति पाउने मूलतत्त्व होइन, तर मुक्ति पाएका फल हुन्। यस विषयमा श्री काल्भिनले छोटो-मीठो प्रकारले व्यक्त गरेर यसो भनेका छन्: 'हामीले विश्वास मात्र गरेर मुक्ति पाएका छौं, तर कामविनाको एकलो विश्वासद्वारा चाहिँ होइन।'

याकूब २:१८: साँचो विश्वास र विश्वासका कामहरू आपसमा विच्छेद गर्न सकिँदैन। याकूबले यो कुरा दुईजना मानिसहरूको छल-फलबाट स्पष्ट पार्छन्। तिनले मुक्ति पाएको मानिसलाई बोल्न लाउँछन्। दोस्रो व्यक्तिले आफूसँग विश्वास भएको अङ्गीकार गर्छ, तर त्यस व्यक्तिसँग आफ्नो विश्वास पुष्टि गर्ने कामहरू छैनन्। पहिलो मानिसले दोस्रो व्यक्तिलाई चुनौती दिएको छ र निरुत्तर तुल्याएको छ; तिनीहरूको बीचमा चल्ने छलफलको परिभाषा यस प्रकारले प्रस्तुत गर्छौं: 'ठीक छ; तिमी "मसँग विश्वास छ" भनेर भन्छौ, तर तिमीसँग तिम्रो विश्वास प्रमाणित गर्ने कामहरू छैनन्। तब मेरो तर्क सुन: विश्वास पुष्टि गर्न सुकर्महरूले युक्त जीवन हुनुपर्छ। सुकर्महरूले सुसज्जित भएको जीवनविना तिम्रो विश्वास मलाई देखाइदेऊ ! तिमीले यसो गर्ने सक्दैनौ; किनकि विश्वास अदृश्य हुन्छ। अरू मानिसहरूले तिम्रो विश्वास देख्न

सक्ने एकमात्र उपाय तिप्रो विश्वास प्रमाणित गर्ने जीवन हो । अनि म तिमीलाई मेरो विश्वास कामहरू गरेर देखाउँछु ।’ अनि यस पदको अर्थ खोल्ने चाबीरूपी शब्द ‘देखाउनु’ हो । कामहरूविना कसैले आफ्नो विश्वास देखाउन सक्दैन । यो असम्भव हुन्छ ।

याकूब २:१९-२०: यी दुईजना मानिसहरूको छलफल अघि बढ्दैछ । पहिलो व्यक्ति अझै पनि बोल्दै आफ्नो तर्क पेश गरिरहेको छ । कुनै मानिसले स्वीकार गरेको विश्वासचाहिँ सर्वमान्य तत्त्व पुष्टि गर्ने मानसिक सहमति मात्र हुन सक्छ । अनि यस प्रकारको दिमागी सहमतिका निम्ति जीवनको समर्पण चाहिँदैन, यसबाट कसैको जीवनमा परिवर्तन पनि आउँदैन । परमेश्वरको अस्तित्व कायम राख्ने विश्वास पुग्दैन । परमेश्वर हुनुहुन्छ भन्ने विश्वास आधारभूत कुरा हो, तर त्यत्तिले कुनै हालतमा पुग्दैन । दुष्ट आत्माहरूले पनि परमेश्वरको अस्तित्व मान्छन्, र अन्तमा उहाँको न्यायमा पर्ने रहेछौं भन्ने डरले थरथर काम्छन् । दुष्ट आत्माहरूले परमेश्वरको अस्तित्व छ भन्ने विश्वास त गर्छन्, तर पनि तिनीहरूले आफूलाई कुनै हालतमा पनि उहाँको हातमा सुम्पँदैनन् । अनि आफूलाई समर्पण नगर्ने विश्वास मुक्ति पाउने विश्वासै होइन । जुन मानिसले साँचो गरी प्रभु येशूमाथि विश्वास गर्छ, उसले आफ्नो आत्मा, प्राण र शरीर उहाँलाई अर्पण गर्छ । अनि यस प्रकारको समर्पणको प्रतिफल बदली भएको जीवन हो । कामहरूदेखि विच्छेद भएको विश्वास हामीले ‘दिमागी ज्ञान’ भन्नपर्ला । यसकारण यस प्रकारको विश्वास मुर्दा-विश्वास⁶⁾ हो ।

याकूब २:२१: अब पुरानो नियमबाट दुईवटा उदाहरण पेश गरिन्छन्, जुन उदाहरणहरूबाट कामहरूसित मिल्ने विश्वास प्रमाणित गरिन्छ । अब्राहाम यहूदी मानिस थिए भने राहाबचाहिँ अन्यजाति स्त्री थिइन् । जब अब्राहामले आफ्नो छोरा इसहाकलाई वेदीमाथि चढाए, तब उनी काम-हरूद्वारा धर्मी ठहरिए । उत्पत्ति १५:६ पद पढेर तपाईं कुन हिसाबले वा कुन दृष्टिकोणले यो वाक्य भनिएको थियो, सो स्पष्ट देख्नुहुनेछ । वचनले के भन्दछ ? अब्राहामले परमप्रभुमाथि विश्वास गरे; अनि यो कुरा उहाँले उनको निम्ति धार्मिकता ठहराउनुभयो । यस खण्डमा अब्राहाम

विश्वासले धर्मी ठहरिए अर्थात् परमप्रभुलाई विश्वास गरेर उनी धर्मी गनिए । अनि उत्पत्ति बाईस अध्याय नपुगेसम्म हामी अब्राहामले आफ्नो छोरा इसहाकलाई बलि गरेको कुरा पढ्दैौ । त्यस बखतमा उनी कामहरूद्वारा धर्मी ठहरिए । यसर्थ अब्राहामले परमप्रभुमाथि विश्वास गरेको क्षणमा नै उनी परमेश्वरको दृष्टिमा धर्मी ठहरिए; तर सातवटा अध्यायको अन्तरालमा परमेश्वरले अब्राहामको विश्वासको परीक्षा लिनुभयो । अनि त्यस बेलामा अब्राहामले आफ्नो छोरा इसहासलाई बलि गर्नमा आफ्नो पूरा तत्परता देखाएर आफ्नो विश्वासको प्रमाण दिए । आफ्नो आज्ञाकारिताबाट उनले आफ्नो विश्वास दिमागी विश्वास होइन रहेछ, तर हृदयदेखिको समर्पण थियो भन्ने कुरा प्रमाणित गरे ।

अब्राहामले आफ्नो छोरा इसहासलाई वेदीमा चढाएको बेलामा उनी एकलै थिए; यसकारण उनले आफ्नो विश्वासको प्रमाण कसलाई दिए त भन्ने तर्क कतै सुनिन्छ । तर यस प्रकारको तर्कको जवाफमा हामीले भन्नपछि: यस घटनामा केही जवान मानिसहरू अब्राहामको साथमा गएका थिए । पक्का पनि तिनीहरू टाढामा बसेका थिएनन्, जब तिनीहरूले ती अब्राहाम र इसहाकको बाटो हेरिरहेका थिए, जुन अब्राहाम र इसहाक जुनै बेलामा पनि त्यस पहाडबाट तिनीहरूकहाँ फर्कनुपरेको थियो । अनि इसहाकको विषयमा कसो ? तिनी यस घटनाको प्रत्यक्ष-गवाही थिए । अनि पवित्र बाइबल पनि यसको पक्का साक्षी हो, जहाँ परमेश्वरको आज्ञा शिरोपर गरेका अब्राहाम आफ्नो छोरा इसहाकलाई बलि गर्न तयार भएको विवरण छँदैछ, र यसरी नै अब्राहामले सबै पुस्ताका मानिसहरूलाई आफ्नो विश्वासको पक्का प्रमाण दिएका छन् र दिँदैछन् ।

याकूब २:२२-२३: कुरा स्पष्ट छ: अब्राहामको विश्वासले उनलाई उनका कामहरूको प्रेरणा दिएको छ । अनि यसरी नै उनको विश्वास कामहरूद्वारा सिद्ध भयो । साँचो विश्वास र विश्वासका कामहरू विच्छेद हुनै सक्दैनन् । विश्वासका कामहरू विश्वासको फल हुन् । अनि विश्वासका कामहरू विश्वासको पक्का प्रमाण गर्ने गवाहहरू हुन् । अब्राहामले आफ्नो छोरा इसहासलाई वेदीमाथि चढाएर नै आफ्नो विश्वास व्यवहारिक रूपले प्रमाणित गरे ।

याकूब २:२४: निजोडमा आएर हामी निम्न निष्कर्षमा पुगेका छौं: 'यसर्थ मानिस विश्वासद्वारा मात्र होइन, तर कामहरूद्वारा धर्मा ठहरिन्छ।' यहाँ हामीले फेरि पनि भन्नपर्ला: यस वाक्यको अर्थ विश्वासमा कामहरू जोड्दा योगफल मुक्ति हो भन्ने अर्थ हुँदै होइन। मानिस परमेश्वरको दृष्टिमा विश्वासद्वारा धर्मा ठहरिन्छ, तर मानिसहरूको नजरमा चाहिँ कामहरूद्वारा धर्मा ठहरिन्छ। परमेश्वरले मानिसलाई विश्वास गर्नेबित्तिकै धर्मा ठहराउनुहुन्छ; तर मानिसहरूले यसो भन्छन्: 'तिम्रो विश्वास कतिको साँचो छ, सो मलाई देखाऊ!' अनि आफ्नो विश्वास देखाउने एकमात्र तरिका विश्वासका कामहरू हुन्।

याकूब २:२५: पुरानो नियमबाट दोस्रो उदाहरण राहाब हुन्, जो एउटी वेश्या थिइन्। पक्का पनि आफ्नो असल चरित्रले गर्दा तिनले मुक्ति पाइन्; किनभने तिनी वेश्या थिइन्। तर तिनी कर्मले धर्मा ठहरिइन्, जब तिनले इस्राएलीहरूका ती दुईजना दूतहरूलाई स्वागत गरिन् र तिनीहरूलाई अर्कै बाटो भएर पठाइन्। त्यस बेलामा ती अन्यजाति स्त्री राहाबचाहिँ यरिहो शहरकी बासिन्दा थिइन्। तिनले इस्राएली सेना एक लडाइँदेखि अर्को लडाइँ जित्दै यरिहोतिर आइरहेको खबर सुनिन्; अनि हालसम्म कुनै राज्यले, अँ, कुनै सेनाले पनि इस्राएली सेनाको सामना गर्न सक्दैनथियो। यसकारण तिनी हिब्रूहरूको परमेश्वर सत्य परमेश्वर हुनुहुँदो रहेछ भन्ने निष्कर्षमा पुगिन्। अनि तिनले मूल्य जेजति चुकाउनुपरे पनि यही परमेश्वरलाई अपनाइन्। अनि जब यी दुईजना इस्राएली जासुसहरू शहरमा पसे, तब तिनले यिनीहरूलाई स्वागत गरिन्। यसरी नै तिनले एकमात्र सत्य र जीवित परमेश्वरमाथिको आफ्नो विश्वास प्रकट गरिन्, प्रमाणित गरिन्। ती जासुसहरूलाई स्वागत गरेर तिनले मुक्ति पाइन्, तर यस अथिति-सत्कारद्वारा तिनले आफू एउटी साँचो विश्वासी रहेछिन् भन्ने प्रमाण दिइन्।

कति मानिसहरूले यो खण्ड बेप्रयोग गरेका छन् र मुक्ति केही मात्रामा सुकर्महरूको फल हो भन्ने शिक्षा सिकाएका छन्। अनि तिनीहरूको विचारमा कल्याण-सेवाको कुनै संस्थामा दान दिनु, आफ्नो ऋण तिर्नु,

सत्य बोल्नु र मण्डली-सभामा उपस्थित हुनु आदि सुकर्महरू हुन् । तर यस सम्बन्धमा कुरा सुनिश्चित छ, कि यस प्रकारका सुकर्महरू न अब्राहामले गरे, न राहाबले गरिन् । अब्राहामको विषयमा कुरा गर्नु हो भने, उनले त आफ्नो छोरा इसहासलाई मार्न खोजे, होइन र ? अनि राहाबको विषयमा के हो ? तिनले राजद्रोह गरिन्, होइन र ? यी दुईजनाका कामहरूबाट विश्वास हटाउनुहोस्, र यिनीहरूका कामहरू सरासर कुकर्म ठहरिनेछन् । श्री सी. हेच. म्याक्इन्तोशले आफ्नो टिप्पणीमा असल ढङ्गले यस विषयको चर्च गरेका छन्, जब तिनले यसो भने:

‘यी कामहरूबाट हामीले विश्वास निकाल्यौं भने यी कामहरू अनैतिक र निष्ठूर हुन जानेथिए, अँ, पापमय अधर्महरू हुनेथिए । याकूबको पत्रको यस खण्डमा व्यवस्थाका कामहरूको कुरा छैन, तर जीवन-कार्यहरू यसको विषयवस्तु हुन् । अब्राहामको कामबाट र राहाबको कामबाट विश्वास हटाइन्छ भने यी कामहरू कुकर्महरू हुन जान्छन् । तब यी कामहरू हामीले कुन दृष्टिले हेर्नु सठीक होला ? यी कामहरू विश्वासको फल थिए र यी कामहरू यी दुईजनाका जीवन-कार्यहरू थिए ।’

यसकारण यो खण्ड लिएर मानिसले ‘मुक्तिचाहिँ सुकर्महरूको फल हो’ भनेर मुक्तिको शिक्षा बिगार्न पाउँदैन; किनभने यस प्रकारको शिक्षाले यो शिक्षा सिकाउने मानिसलाई कस्तो आपत्तिको स्थानमा राख्छ, सो विचार गर्नुहोस् ! किनकि हत्या र राजद्रोह गरेर मुक्ति पाइन्छ भन्ने शिक्षा तर्कसंगत नठहरिएला ।

याकूब २:२६: याकूबले यो खण्ड अन्त्याउँदै निम्न वाक्य लेख्छन्: ‘किनकि जसरी शरीर आत्माविना मरेको हुन्छ, त्यसरी नै विश्वास पनि कामहरूविना मरेको हुन्छ ।’ चर्च गरिएको विषय के सुन्दर ढङ्गले टुङ्गिन्छ ? ! विषयको सार यो हो । याकूबले यहाँ विश्वास मानिसको शरीरसित तुलना गर्छन्, अनि कामहरू मानिसको आत्मासित तुलना गर्छन् । अनि शरीर आत्माविना मुर्दा हुन्छ, यस मुर्दाको केही कामको हुँदैन, यो मुर्दा-शरीर व्यर्थ हो । यस प्रकारले कामहरू पैदा नगर्ने वा

कामहरूमा परिणत नहुने विश्वास मुर्दा-विश्वास हो; यसको कुनै काम लाग्दैन, यो व्यर्थ हो। कामहरू पैदा नगर्ने विश्वास सकली विश्वास, मुक्ति दिलाउने विश्वास होइन रहेछ, तर नकली विश्वास, नामधारी विश्वास हुँदो रहेछ।

यस खण्डको सार दिएर याकूबले हाम्रो विश्वासको जाँच गर्छन्। निम्न प्रश्नहरूको उत्तरअनुसार हाम्रो विश्वास सकली कि नकली विश्वास ठहरिन्छ। अब्राहामले गरेभैं के हामी आफूलाई जीवनको सबैभन्दा प्यारो लाग्ने चीज परमेश्वरलाई चढाउन तयार छौं? राहाबजस्तै के ख्रीष्ट येशूप्रति निष्ठावान् ठहरिन हामी संसारको दृष्टिमा राजद्रोही गनिन तयार छौं?

च) याकूब ३:१-१२: जिब्रोको दूरुपयोग र सदुपयोग

याकूब तीन अध्यायको एक पददेखि बाह्र पदसम्म जिब्रो यस खण्डको विषयवस्तु हो (जस्तै याकूब १:१९, १:२६, २:१२; ४:११ र ५:१२ पदहरूमा पनि)। उहिले पुरानो परीक्षण गर्ने तरिकाअनुसार रोगीहरूको जाँच गर्ने डाक्टरले बिरामी मानिसको जिब्रो हेरेर उसको रोगको निदान गर्थे भने, याकूबले अहिले मानिसको बोलीवचन जाँचेर उसको आत्मिक स्वास्थ्य-जाँच गर्छन्। आत्मजाँच गर्नेले आफ्नो बोलीवचन जाँचुपर्छ र यसमा आफ्ना मौखिक पापहरू पक्रनुपर्छ। याकूबले फलाना आधुनिक बुद्धिजीवीको भनाइमा आफ्नो सहमति दिनेथिए, जसले यसो भने: 'आफ्नो जिब्रोको रखवाली गर; किनभने यस भिजेको ठाउँमा अति सजिलोसँग चिप्लिन सकिन्छ।'।

याकूब ३:१: यस खण्डको विषयवस्तुको परिचय दिँदै याकूबले चेतावनी दिएर के भन्छन् भने, 'हे परमेश्वरको वचन सिकाउने शिक्षक बन्ने इच्छा राख्ने मानिसहो, होशियार! यसमा हतार नगर!' यस आज्ञामा जिब्रोको शब्द छैन; तापनि परमेश्वरको वचन सिकाउनेले यसो गर्नलाई आफ्नो जिब्रो चलाउँछ नै। यसको आश्रित विचार यो हो। परमेश्वरको सामु र मानिसहरूको अगाडि शिक्षा दिने मानिसको जिम्मेवारी ठूलो छ;

हो, यस आज्ञाद्वारा उसको उत्तरदायित्व अभ्र बढेको छ । 'धेरैजना शिक्षक नहोओ !' भन्ने वाक्यको परिभाषा यस प्रकारको छ: 'शिक्षक बन्नुमा अत्यधिक अभिलाषा नगर !' यस प्रकारको चेतावनीले शिक्षा दिने वरदान भएको मानिसलाई उसको बोलावट पूरा गर्नदेखि रोक्दैन, अँ, रोक्नुहुँदैन । उसले आफ्नो बोलावटअनुसार शिक्षा दिने काम गरोस् । तर शिक्षा दिने सेवकाइ हल्का सम्भनुहुँदैन, त्यसमा खेलाँची गर्नुहुँदैन भन्ने चेतावनी दिनु अनिवार्य हो । किनकि सत्यताको वचन सिकाउने ती शिक्षकहरूको न्याय अरू मानिसहरूको न्यायभन्दा कडा हुनेछ, जुन शिक्षकहरूले अरूलाई सिकाएका कुराहरू आफ्नो व्यवहारमा उतार्दैनन् ।

पवित्र बाइबलको शिक्षा दिनु ठूलो जिम्मेवारी हो; किनभने बाइबलको शिक्षकले वचनको प्रकाशअनुसार आज्ञाकारी भई जिउनुपर्छ । उसले जुन हृदसम्म वचन पालन गर्छ, उसले अरू कुनै मानिसलाई त्यस हृदबाट पार लैजान सक्दैन । यो असम्भव छ । उसले गरेको आत्मिक प्रगति जति छ, त्यस प्रगतिअनुसार उसले अरू मानिसहरूलाई प्रभावित पार्न सक्छ । यसरी नै बाइबलको शिक्षकले आफ्नो स्वरूपअनुसार विद्यार्थीहरूलाई सृजना गर्छ; उसले तिनीहरूलाई आफूजस्तै तुल्याउँछ । उसले कुनै वचन फ्याट्लो पारेमा वा पवित्र धर्मशास्त्रको कुनै खण्डको स्पष्ट अर्थ बिगारेमा उसले आफ्ना विद्यार्थीहरूको वृद्धिमा हानि पुऱ्याउँछ, रोकथाम गर्छ । उसले आफ्नो जीवनमा कुनै किसिमको पाप सह्यो भने उसले अरू मानिसहरूलाई अपवित्र जीवन जिउने प्रोत्साहन दिन्छ । पवित्र बाइबलको नयाँ नियम त्यो एकमात्र पुस्तक हो, जसले आफ्ना पाठक-हरूबाट यस प्रकारका दाबी र मागहरू गर्छ । येशू ख्रीष्टप्रति पूर्ण समर्पण त्यसको माग हो । उहाँ सब समयमा ख्रीष्ट-विश्वासीको जीवनको हर क्षेत्रमाथि प्रभु र स्वामी हुनुपर्छ । यो नयाँ नियमको जोड हो । यसकारण यस प्रकारको पुस्तकबाट शिक्षा दिनु धेरै गम्भीर कुरा हो ।

याकूब ३:२: अब शिक्षा दिने सेवकाइ यस ठाउँमा छोडेर याकूब साधारण बातचिततिर अघि बढ्दै जान्छन् । हामी सबैजना धेरै कुराहरूमा चुक्छौं, चुक्न सक्छौं । तर कुनै मानिस आफ्नो जिब्रोमा लगाम लगाउनुमा

सक्षम हुन्छ भने यस्तो मानिसलाई साँच्चै सम्पूर्ण र सुअनुशासित व्यक्ति भएको मान्नुपर्छ, जसले हाम्रो बोलीबाट आउने विभिन्न पापहरू पूरा गर्दैन । जसले आफ्नो बोलीवचन नियन्त्रणमा राख्न सक्छ, उसलाई आफ्नो जीवनका अन्य क्षेत्रहरूमा पनि आत्मसंयमी हुन सजिलो लाग्छ । हुनु पनि हो, प्रभु येशू ख्रीष्ट ती एकमात्र व्यक्ति हुनुहुन्छ, जो आत्मसंयममा सिद्ध हुनुहुन्थ्यो । तर हामी हरेकको विषयमा पनि 'हामी सिद्ध हुन सक्छौं' भन्ने कुरा भन्न सकिन्छ । सिद्ध हुनु भनेको परिपक्व हुनु, सम्पूर्ण हुनु, सुअनुशासित हुनु हो ।

याकूब ३:३: अबचाहिँ जिब्रोको सम्बन्धमा पाँचवटा अलङ्कार वा शब्द-चित्रहरू दिइन्छन् । पहिले, जिब्रोको तुलना लगायत गरिन्छ । घोडाको मुखमा फलामे बाग र त्यसका दुवै टुप्पामा बाँधिएका, घोडाको टाउकोको पछाडिबाट घोडाचाढीले समाउने लामा फिताहरू लगायत वा बागडोर भनिन्छ । घोडाको मुखमा भएको त्यो फलामे टुक्रा सानो छ । तर त्यो फलामे डण्डी जुन मानिसको नियन्त्रणमा रहन्छ, त्यही मानिसले सारा घोडाको सम्पूर्ण चाल आफ्नो वशमा ल्याउन सक्छ । अनि ठीक त्यस्तै हाम्रो जिब्रो पनि हो, त्यसले हाम्रो जीवन कि त दाहिनेपट्टि असलतिर, कि त देब्रेपट्टि खराबतिर लैजानलाई नियन्त्रण गर्छ-गर्छ ।

याकूब ३:४: अनि दोस्रो चित्र पतवार वा कर्ण हो । पानीजहाजको तुलनामा कर्ण धेरै सानो छ । अनि पानीजहाजको तुलनामा त्यसको कर्णको वजन सूक्ष्म, नगण्य हुन्छ । हामी तपाईंलाई यसको एउटा उदाहरण पेश गर्छौं । 'क्वीन एलिजाबेथ' नामक पानीजहाज थियो, जसको वजन ८३,६७३ टन थियो; तर त्यसको कर्ण एक सय चालिस टन मात्र थियो अर्थात् पानीजहाजको कुल वजनको एक प्रतिशतको पाँचौं भाग पनि थिएन अथवा त्यसको वजनको ०.१६७ प्रतिशत मात्र थियो । तर त्यस पानीजहाजको कर्ण यता कि उता फर्काएपछि त्यो पानीजहाज कर्णले ठहराएको दिशामा मोडेर अघि बढ्नुपरेको थियो । यसरी जुनसुकै पानीजहाज त्यसको कर्णको नियन्त्रणमा रहनुपर्छ । कति अचम्म, एकजना मानिसले यत्रो विशाल पानीजहाज एउटा सानो कर्णले नियन्त्रण गर्न

सक्छ ! तर पानीजहाजहरूसित कुरा यस्तै हुन्छ । जिब्रोको आकार सानो ठानेर त्यसको शक्तिको विषयमा गलत अनुमान लाउनुहुँदैन । हाम्रो शरीरका अङ्गहरूमा जिब्रो अति सानो छ र प्रायः लुकेको हुन्छ । तर जिब्रोले ठूला-ठूला दक्षता देखाएको छ र ठूला-ठूला सफलताहरू प्राप्त गरेको छ – असल र खराब दुवैका ।

याकूब ३:५-६ : जिब्रोको तेस्रो तुलनात्मक चित्र आगो हो । बेहोशी मानिसले बल्दै गरेको सलाई फ्याँक्दा डढेलो लाग्नु सम्भव छ; अनि बढ्दै गरेको डढेलोले ठूलो वन भस्म पार्न सक्छ, खरानी पार्न सक्छ । यसैले एउटै सलाईमा ठूलो विनाश र विध्वंस मच्चाउने सम्भावना हुन्छ । इस्वी संवत् १८७१ सालको कुरा हो: संयुक्त अमेरिकाको इतिहासमा सिकागो शहरको आगोलागी हुँदा महाविपत्तिहरूमध्ये एउटा घट्यो । परम्परा-अनुसार श्रीमत्ती ओ'ल्येरीको गाईले तिनको लालटिनमा लात हानेको हुनाले आगोलागी शुरु भयो अरे । यो कहाँसम्म सत्य हो, सो हामीलाई थाहा छैन । जे होस्, उक्त आगोले तीन दिनभित्र त्यस शहरको साढे तीन वर्ग-माइल/गजभन्दा ठूलो क्षेत्र भस्म पार्यो । यस घटनामा दुई सय पचासजनाको मृत्यु हुनको साथै एक लाख मानिसहरू घरविहीन भए । अनि सत्र करोड पचास लाख डलरबराबरको धनसम्पत्ति नाश भयो । यसकारण बुभुनुहोस्: हाम्रो जिब्रो एउटा सानो सल्काइएको सलाई वा लात हानेर पल्टिएको लालटिनजस्तै हो । त्यसको खराबी गर्ने क्षमता असीमित छ । याकूबले जिब्रोको बयान यस प्रकारले गर्छन्: 'हाम्रो शरीरका अङ्गहरूमध्ये जिब्रोचाहिँ अधर्मको एउटा संसार हो ।' यसर्थ जिब्रोको प्रभाव-क्षेत्र विशाल भएको हुनुपर्छ । 'संसार' अथवा 'जगत्' भन्ने शब्दको अर्थ यो हो । जसरी नेपालीमा 'प्राणीजगत्' आदि शब्दमा पनि यही अर्थमा प्रयोग गरिन्छ । जिब्रो सानो छ; तर जिब्रोमा अधर्म गर्ने क्षमता विशाल छ ।

कुवाक्यको ज्वाला कति सजिलोसँग फैलिन्छ, सो उदाहरण-स्वरूप बजारमा भेट भएका दुईजना दिदीबहिनीहरूको कल्पानिक बातचितद्वारा यहाँ प्रस्तुत गरिन्छ ।

सिताले मिनालाई भनी: 'बिनुले मलाई के भनी भने, "बिनुलाई नभन्न" भनेर मैले जुन गुप्त कुरा तिमीलाई भनेकी थिएँ, त्यो गुप्त कुरा तिमीले उसलाई भन्यौ रै।'

मिनाले सितालाई उत्तर दिई: 'ऊ कस्ती घटिया रहिछे। मैले त बिनुलाई मैले उसलाई भनेको कुरा तिमीलाई नभन्न भनेकी थिएँ।'

सिताले मिनालाई यसको जवाफ यसो दिई: 'ठिककै छ; "म मिनालाई भन्नेछैनँ" भनेर मैले बिनुलाई भनेकी थिएँ। यसकारण मैले तिमीलाई भने भनेर उसलाई नभन ल !'

जिब्रोले सारा शरीरलाई अशुद्ध पार्न सक्छ। मानिसले अर्कोको निन्दा गर्ने, गाली बक्ने, कुवाक्य र भूट बोल्ने, ईश्वर-निन्दा गर्ने र कसम खाने काममा आफ्नो जिब्रो प्रयोग गरेर आफ्नो सम्पूर्ण व्यक्तित्व भ्रष्ट पार्न सक्छ।

यस विषयमा श्री सी. जी. च्याप्पलले यसो लेखेका छन्:

'छिद्रान्वेषीले आफ्नै क्षति गर्छ। ... हिलो छ्यापेर अरूलाई खोट लगाउने मानिसका हातहरू र हृदय पनि कलङ्कित हुन्छन्-हुन्छन्। अरूमाथि हिलो छ्याप्दा आफू कलङ्कित भएको हाम्रो अनुभवले यो बताउँछ। तर यसमा आफू कलङ्कित हुने हाम्रै उद्देश्य थिएन। अरूलाई खोट लगाएर आफू कति सफा-सुग्ध भएको आफ्नो इज्जत बढाउने कूटनीति अपनाउने मिथ्याचारी हामी! अरूको जीवन भत्काएर आफ्नो जीवन निर्माण गर्न खोज्ने मूर्ख हामी! आफ्नो छिमेकीको घरको जगमा विस्फोटक बम हालेर आफ्नो घरको जग मजबुत तुल्याउन खोज्ने अन्धा हामी! तर यस प्रकारले कसैले पनि आफ्नो उन्नति गर्दैन। ठीक छ; अरूलाई क्षति गर्नमा हामी सफल होऔंला, तर यसो गर्दा आफूमाथि ल्याउने आफ्नो हानि र आफ्नो चोट सधैं त्योभन्दा ठूलो हुनेछ।' 7)

'जिब्रोले प्रकृतिको चक्रमा आगो लगाइदिन्छ।' प्रकृतिको चक्र मानिसको जन्म-दिनदेखि घुम्न थाल्छ। यस चक्र भन्ने शब्दले मानिसका सबै गतिविधिहरू वर्णन गर्छ। खराबी बोल्ने जिब्रो भएको मानिसले आफ्नो व्यक्तिगत जीवन मात्र अशुद्ध कहाँ पार्छ र? त्यसले आफ्ना सबै

क्रियाकलापहरूमा पनि कलङ्क लगाइदिन्छ। एउटा खराब जिब्रोको प्रभावले सम्पूर्ण मानिसलाई त्यसको जीवनभरि दुष्टचाइँको चरम-सीमासम्म नकारात्मक असर पार्छ। खराब जिब्रोमा नरकद्वारा आगो लगाइएको छ। गाली, निन्दा, कुवाक्य र हर प्रकारको खराब बोली-वचनको स्रोत नरक हो। खराब जिब्रोको स्वभाव बिलकुल नरकीय स्वभावको हुन्छ। यो 'गेहेत्र' शब्दले त्यो पुष्टि गर्छ, जुन शब्द यहाँ नरकको निम्ति प्रयोग गरिएको छ। नयाँ नियमभरि यहाँबाहेक केवल प्रभु येशूले यो 'गेहेत्र' भन्ने शब्द नरकको ननिभ्ने आगोको निम्ति प्रयोग गर्नुभएको छ (मती ५:२२, २९-३०, १०:२८, २३:१५ र ३३; मर्कूस ९:४३, ४५ र ४७; लूका १२:५)।

याकूब ३:७: चौथो शब्द-चित्रको रूपमा जिब्रो एउटा जङ्गली पशुसित तुलना गरिन्छ, जसलाई सधाउन सकिँदैन। हरेक प्रकारको जनावर, पशु-पक्षी, सर्प र समुद्रभित्रका प्राणीहरू सधिन्छन्। हात्ती, सिंह, बाघ, शिकारी चरा, सर्प, डल्फिन र माछाहरू समेत सधिएका देखिन्छ। इस्वी संवत् २३-७९ सालमा जिउने प्रकृति-वैज्ञानिक श्री प्लिनीले आफ्नो जमानामा मानिसहरूद्वारा सधिएका जनावरहरूको सूचि तयार पारेका थिए। तिनको सूचिअनुसार जङ्गली पशुहरूमध्ये हात्ती, सिंह र बाघहरू, शिकारी चराहरूमा चील, घस्रने जन्तुमा गोमन र अन्य सर्पहरू, त्यसपछि जलजातिहरूमा गोही र विभिन्न माछाहरू सधिएका थिए। 'हरेक जातिको जनावर सधिएको छैन' भन्नेहरूले याकूबले यहाँ पेश गरेको तर्कको बुँदा पक्रन सकेनन्। किनकि मानिसले चाह्यो भने, मानिसले कोशिश गर्‍यो भने त्यसले सधाउन नसक्ने कुनचाहिँ पशुप्राणी होला ?

श्री रोबर्ट जी. लीले यो कुरा सुन्दर र प्रभावित ढङ्गले व्यक्त गरेका छन्:

'मानिसले विशाल हात्ती लिएर के-के गरेको छ? हात्तीहरू बसेको जङ्गलमा मानिस पस्‍यो; उसले तिनलाई पक्र्यो र तिनलाई ठूलो सङ्ख्यामा सधायो र रूखकाठ बोक्ने, गह्रौँ भारी लदिएका गाडाहरू तान्ने आदि कामको तालिम दियो। अनि मानिसले हरिया आँखा भएका

बङ्गालका बाघहरूसित के-के गर्स्यो त ? मानिसले तिनलाई पक्र्यो, तिनलाई सधायो र तिनलाई आफ्नो खेल्ने साथी तुल्यायो । अनि अफ्रिकाका बिलिया-बलिया, उग्र, डरलाग्दा सिंहहरूलाई के भयो ? मानिसले तिनलाई निक्कै सङ्ख्यामा पक्र्यो, तिनलाई उप्रेर अग्नि रिङ्चक्काहरूको बीचबाट छिर्न लगायो, घोडाहरूको आडमा र अग्ला स्तम्भहरूमाथि बस्न सिकायो, अनि भोक लागेको बेलामा ती सिंहहरूका पञ्जाहरूको बीचमा राखिएको मासु नछुन, मानिसको हुकुमअनुसार उठबस गर्न, कुद्न र कोर्को “गर्जी” भन्ने आज्ञा मात्र तुल्यायो । केही वर्षअगाडिको कुरा हो: सर्कसमा एउटा सिंहले आफ्नो ठूलो क्षुधालु मुख पूरा आँ गरेको र त्यस सिंहको सधाउने मालिकले आफ्नो टाउको एक मिन्टसम्म त्यसको यसो खोलिरहेको मुखभित्र हालेको मैले आफ्नै आँखाले देखें ।

अनि मानिसले ‘बोअ-कोन्स्ट्रिक्टर’ नामक बडेमा अजिङ्गरसित, अनि विशाल पूथोन नामक अजगरसित के गर्स्यो ? ती ठूला-ठूला डरलाग्दा सर्पहरू केही हानि नगरी फूलका थुँगाजस्तै कलिला स्त्री-जातिका शरीरहरूको वरिपरि बेरिएका तपाईंले सर्कसमा गएर हेर्नुहोला ! छालाभरि थोप्ला-थोप्ली भएका चितुवाहरू र रक्तपिपासु जागुआरहरू मानिसको सामु बेउग्र र शान्त भएका देख्न तपाईंले पशु-प्रदर्शनको तमाशा हेर्नुहोला ! अँ, तपाईं अर्को प्रदर्शनमा जानुहोला, जहाँ तालिम-प्राप्त उपियाँहरूदेखि लिएर भोका व्याँसाहरू कलिलो भेडाको पाठासित सुतिरहेका, ढुकुर र चील एकै गुँडमा बसेका अनि स्याल र खरायो उफ्रँदै र कुद्दै गरेर एकसाथ खेलेको देख्न पाउनुहुन्छ ।’⁸)

याकूब ३:८ : तर मानिसको सधाउने सफलता जङ्गली पशुहरूमा सीमित रहन्छ, र उसको जिब्रो यसबाट बाहेक हुन्छ । अनि इमानदार भएका सबै मानिसहरूले ‘हो, म आफ्नो जिब्रो वशमा राख्न सक्दिनँ’ भनेर स्वीकार गर्नुपर्छ । विचरा, पतित भएको मानिसले आफ्नो शरीरको यस सानो अङ्गमाथिको अधिकार गुमाउनुपरेको छ । मानिसको स्वभावमा त्यसको जिब्रो वशमा ल्याउने शक्ति वा त्यसमाथि अधिकार गर्ने क्षमता

हुँदैन । केवल परमेश्वरले मानिसलाई त्यसको जिब्रोमाथि अधिकार गर्ने शक्ति दिन सक्नुहुन्छ ।

अबचाहिँ याकूबले मानिसको जिब्रोलाई 'वशमा नआउने दुष्टता' भन्ने रूप दिन्छन्, जुन दुष्टता 'घातक विषले भरिएको हुन्छ।' तिनले यसो भनेकोमा हाम्रो अनुमान के हो भने, मानौं तिनले आफ्नो मनमा मानिसको जिब्रो एउटा चञ्चल, विषालु सर्पसित तुलना गर्छन्, जसको विष धेरै विषालु छ, जसको एक-दिई थोपाको विष घातक हुन्छ । मानिसको जिब्रो यस प्रकारको छ; त्यसले मानिसका दिमाग र मनमा विष हाल्छ र अरूको मानहत्या समेत गर्छ । हामी सबैलाई विधित छ, कि अरू मानिसहरूको विषयमा नचाहिँदो गफ गर्नु र तिनीहरूको बारेमा अफवाह फैलाउनुमा हामी कति सिपालु हुन्छौं ! कति पल्ट हामीले मानिसहरूबाट खराबीको बदला लिन तिनीहरूलाई खोट लगाउने काम गरेका छौं । अनि कति चोटि हामीले बिनसित्ती अरूलाई होच्याएका, तिनीहरूको आलोचना गरेका र तिनीहरूलाई खसाल्ने काम गरेका छौं । हाम्रो जिब्रोद्वारा कति हानि भयो, कति आँसुहरू बगे ? कति हृदयहरू टुटे ? कतिजनाको मानहानि भयो ? कसले जान्दछ ? कसले नाज, कसले जोख्न सक्छ ? आफ्नो जीवनका कष्ट कति, कति !! हाम्रो परिवारका दुःख कति, कति !! हाम्रो मनको तिकता, अपशब्द बोलेकोमा माफ माग्नुपर्ने लाज, हाम्रो स्वास्थ्यको हानि जिब्रोको घातक विषको फल हो । आफ्ना सङ्गी-विश्वासीहरूलाई खुला रूपले आलोचना गरिबस्ने बुबाआमाहरूले आफ्नै छोराछोरीहरूमा यही प्रकारले अरूको छिद्रान्वेषी आत्मा भएको, अर्थात् दोष खोजेर खोट लगाउने बानी पैदा भएका र तिनीहरूलाई इसाई सङ्गति छोडेर हिँडेका देख्नुपर्ला । मुख चलाएको र छाडा छोडिएको हाम्रो जिब्रोका निम्ति चुकाउनुपर्ने दाम ज्यादा छ, अति धेरै छ ।

अनि यस प्रकारको जिब्रोका निम्ति उपाय के हो, यसको लागि औषधी के होला त ? 'हे प्रभु येशू, मलाई अरूको बारेमा अपवाद र नचाहिँदो गफ गर्नुदेखि, अरूको निन्दा, चर्च र आलोचना गर्नदेखि, रूखो शब्द र कुवचन बोल्नदेखि बचाउनुहोस्' भनेर दिन प्रतिदिन प्रभुसँग

प्रार्थना गर्नुहोस् ! आउनुहोस्, हामी कसैको विषयमा नराम्रो कुनै कुरा नगरौं ! प्रेमले असङ्ख्य पापहरू ढाक्छ (१ पत्रुस ४:८) । कसैको विरोधमा हाम्रो केही कुरा भन्नु छ भने, हामी सीधा उसकहाँ जानुपर्छ र उससँग प्रेमसाथ यसको छलफल गर्नुपर्छ र एक-अर्काको निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ (मत्ती १८:१५; लूका १७:३) । आउनुहोस्, हामी आफ्ना विश्वासी दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा खीष्ट येशूलाई देख्ने प्रयास गरौं ! उनीहरूमा भएको सानातिना गल्तीहरू ठूलो किन पारौं ? हामीले आफूलाई कसैको विषयमा केही बेफाइदाको कुरा, केही नराम्रो शब्द बोल्न लागेको चाल पाएका छौं भने हामीले बोल्दै गरेका शब्द अझ मुखै हुँदा आफूलाई यी शब्द बोल्देखि रोक्नुपर्छ र बीचमा कुरा रोकेको यो स्पष्टीकरण दिऔं, कि त्यस प्रकारको बोलीले कसैको उन्नति गर्दैन । कति कुराहरू कहिल्यै नभनिए असल हुनेछ ।

याकूब ३:९-१०: असल बोलन र खराब बोलन, एउटै जिब्रो यी दुईवटा कुराको निम्ति प्रयोग गर्नु उचित हुँदैन । यो प्रकृतिसित नमिल्ने कुरा हो; किनकि प्रकृतिमा यस्तो कुनै कुरा छैन । मानिसले आफ्नो जिब्रोले परमेश्वरको प्रशंसा गर्छ; अनि एकै क्षणमा उसले परमेश्वरको प्रतिरूपमा बनाइएका मानिसहरूलाई सराफ्छ । एउटै स्रोतले एक-अर्काको गुणसित यस्ता नमिल्ने फलहरू फलाउनु अस्वभाविक हो । अनि यस्तो हुनुहुँदैन । परमेश्वरको प्रशंसा गर्ने जिब्रोले मानिसहरूलाई हानि र चोट गर्नु होइन, तर मद्दत गर्नुपर्छ । हाम्रो मुखबाट निस्कने हरेक बोली हामी निम्न तीन कुराले कसी-जाँच गरौं ! हामी बोलेको कुरा साँचो हो कि होइन ? हामीले बोलेको शब्दको उद्देश्य भलाइ गर्नु हो कि होइन ? हामीले बोल्न लागेको शब्द बोल्नु आवश्यक छ कि छैन ? 'हे परमप्रभु, मेरो मुखको अधि पाले राखिदिनुहोस् ! मेरा ओठहरूको ढोकामा रखबाली गर्नुहोस्' भनेर हामीले निरन्तर प्रार्थना गर्नुपर्छ (भजन १४१:३) । भजन १९:१४ पदअनुसार हामीले 'मेरो मुखका शब्दहरू र मेरो हृदयको ध्यान तपाईं मेरो बल र मेरो उधारकको दृष्टिमा ग्रहणयोग्य भएका होऊन्' भनेर विन्ती गर्नुपर्छ । रोमी १२:१ पदअनुसार हामीले आफ्नो शरीर पवित्र,

परमेश्वरलाई मनपर्ने र जिउँदो बलिदानको रूपमा चढाउँदा हाम्रो जिब्रो पनि यसमा समावेश हुन्छ भन्ने कुरा याद गर्नुपर्छ ।

याकूब ३:११: कुनै एउटै धारा वा मुहानले एकै समयमा दुवै मीठो पानी र तीतो पानी दिँदैन । अनि हाम्रो जिब्रो पनि यस्तै हुनुपर्छ । हाम्रो जिब्रोबाट निस्कने शब्दको प्रवाह एकनासे राम्रो हुनुपर्छ ।

याकूब ३:१२: धाराको स्वच्छ पानीले पानी पिउने व्यक्तिलाई ताजा तुल्याउँछ; ठीक त्यस्तै नेभाराको रूखले त्यसको फल खाने मानिसलाई पोषण दिन्छ । तिनको स्वभाव यस्तै हो । नेभाराको रूपले जैतुनको फल फलाउँदैन र अङ्गुरको बोटले नेभारा फलाउँदैन; किनभने रूखले आफ्नो प्राकृतिक स्वभावअनुसार एकै किसिमको फल फलाउँछ । तब मानिसको जिब्रोले दुई प्रकारका फल कसरी दिन्छ ? त्यसको मुखबाट असल र खराब कसरी निस्कन्छ ?

कुनै पनि धारामा नुनिलो पानी र ताजा पानी सँगसँगै उम्रन सक्दैन । एकै मुहानको पानी कि त नुनिलो, कि त ताजा हुन्छ । प्रकृतिबाट सिकाइएका पाठहरूमा हामीलाई सम्भाइदिने एउटा उद्देश्य छ: हाम्रो बोलीवचन भलो र भलो मात्र हुनुपर्छ ।

यसरी नै याकूबले हामीलाई हाम्रो बोलीवचनको सम्बन्धमा जाँच गरेका छन् । यो खण्ड छोडेर अघि बढ्नुभन्दा पहिले हामीले आफूलाई निम्न प्रश्नहरू सोधौं ! मैले अरू मानिसहरूलाई सिकाएका कुराहरूमध्ये के यस्तो कुनै कुरा छ, जुन कुरा म आफूले पालन गरेको छैन ? के मैले मानिसहरूको अनुपस्थितिमा तिनीहरूको बदखाही गरेको छु कि ? के मेरो बोलीवचन सदैव शुद्ध छ, अरू मानिसहरूको जीवन निर्माण गर्ने र भलाइ गर्ने हो । प्रभुको नाम व्यर्थमा लिनहुँदैन । हल्का प्रकारले 'स्वर्गको नाममा कसम', 'नरकको नाममा कसम', अथवा बेहोशी 'राम-राम', 'भागवान्', 'प्रभु', अनि साला, गधा र उल्लू आदि अपमानका शब्दहरू मेरो मुखमा बढी पाइन्छ कि ? आत्मिक सेवा-सङ्गतिबाट निस्केपछि के म छिचरो भएर नचाहिँदो गफ गर्ने हुँ ? के मेरो बोल्ने विषय फूटबल, क्रिकेट आदि हल्का कुरा मात्र हो ? के पवित्र धर्मशास्त्रका शब्द लिएर म खेलठट्टा

गर्छु ? कुनै घटना बयान गर्दा के अरूलाई प्रभावित पार्न म बढाइचढाइ गर्छु ? के सधैं सत्य बोल्नु मेरो बानी हो ? मेरो हानि हुँदा, आफ्ना कति साथीहरूलाई गुमाउनुपरे अथवा धन पाउने-गुमाउने सवाल उठ्दा पनि के म सधैं सत्यको पक्ष लिने र सत्यको पक्षमा बोल्ने मानिस हुँ ?

छ) याकूब ३:१३-१८ : साँचो बुद्धि र भूटो बुद्धि

अब याकूबले साँचो बुद्धि र भूटो बुद्धिको विषय उठाउँछन् र तिनको बीचको भिन्नता केमा छ, सो देखाउँछन् । जब तिनले बुद्धिको कुरा गर्छन्, तब तिनले मानिससँग कति ज्ञान छ, सो कुरामाथि अलिकति पनि विचार पुऱ्याउँदैनन्, तर मानिसले कस्तो जीवन व्यतीत गरेको छ, सो कुरामाथि तिनले आफ्नो ध्यान लगाउँछन् । मानिससँग ज्ञान भएको ठिककै छ; तर मानिसले आफ्नो ज्ञान कसरी व्यवहारमा ल्याएको छ, खास कुरा यसैमा छ । यहाँ, यस खण्डमा एकजना हर तरहले बुद्धिमान् भएको मानिसको परिचय दिइन्छ । अनि त्यो बुद्धिमान् व्यक्ति प्रभु येशू ख्रीष्ट हुनुहुन्छ । उहाँमा बुद्धि देहधारी भएको छ (मत्ती ११:१९; १ कोरिन्थी १:३०) । अनि यहाँ प्रस्तुत गरिएको बुद्धिमान् व्यक्ति त्यो मानिस पनि हुन सक्छ, जसले आफ्नो जीवनबाट ख्रीष्टको जीवन प्रकट गर्छ; किनभने उसको जीवनमा आत्माको फल प्रत्यक्ष रूपले देखिन्छ (गलाती ५:२२-२३) ।

अनि सांसारिक हिसाबले बुद्धिमान् भएको दोस्रो व्यक्ति पनि यहाँ प्रस्तुत गरिन्छ, जुन व्यक्ति संसारका सिद्धान्त र नियमहरूअनुसार चल्छ; मानिसहरूले यस्तो व्यक्तिको जीवनमा प्रकट हुने विशेषताहरू गुणगान गर्लान् । तर त्यस मानिसको रहनसहनले त्यसभित्र ईश्वरीय जीवन छ भन्ने प्रमाण दिँदैन ।

याकूब ३:१३: बुद्धिमान् र समभेदार मानिसले आफ्नो असल चालचलनबाट त्यो प्रकट गर्छ; अनि बुद्धिबाट आउने नम्रता त्यस मानिससँग हुनुपर्छ । प्रभु येशू साँचो बुद्धिको सागर हुनुहुन्थ्यो, त्यसको मूर्त रूप हुनुहुन्थ्यो । उहाँमा घमण्ड र अहङ्कार अलिकति पनि हुँदैनथियो । उहाँ हृदयमा नम्र र विनीय हुनुहुन्थ्यो (मत्ती ११:२९) । यसकारण साँचो बुद्धिमान् हुनेहरूमा निष्कपट नम्रता हुनुपर्छ ।

याकूब ३:१४: संसारको दृष्टिमा बुद्धिमान् मानिएको मानिसमा तिक्त डाहा छ; त्यसको हृदयमा स्वार्थ छ, अँ, स्वार्थी भावनाहरू छन्। त्यस मानिसको एकमात्र चाहना आफ्नो जीवनमा प्रगति गर्नु हो। त्यसले आफ्नो हरेक प्रतिद्वन्द्वीसित डाहा गर्छ; तिनीहरूप्रति त्यसको व्यवहार रूखो हुन्छ। त्यसले आफ्नो बुद्धिको विषयमा घमण्ड गर्छ; किनकि त्यसको सफलताको चाबी त्यसको बुद्धि हो। तर त्यस मानिससँग जे छ, त्यो कुरा याकूबले बुद्धि भन्दैनन्। त्यसको घमण्ड पनि खोक्रो छ। किनभने त्यसले बुद्धिमान् मानिस वास्तवमा नम्र हुनुपर्छ भन्ने सत्यता इन्कार गरेको छ।

याकूब ३:१५: खीष्ट येशूका निम्ति गरिने सेवामा पनि प्रभुका सेवकहरूको बीचमा तिक्त डाहा हुनु र आफ्नो निम्ति मुख्य स्थान खोज्ने भावना जागनु सम्भव छ। अनि स्थानीय मण्डलीहरूमा सांसारिक बुद्धि-प्राप्त मानिसहरूलाई अगुवाको स्थान दिने खतरा पनि सधैं जारी रहन्छ। आत्मिक कामकुराहरूको सम्बन्धमा सांसारिक प्रणाली, सिद्धान्त र नियमहरू अपनाउन र त्यसको प्रभावमा परेर निर्णय लिनदेखि हामी सधैंभरि होशियार बस्नुपर्छ। याकूबले यस प्रकारको भूटा बुद्धिलाई सांसारिक, स्वाभाविक र शैतानिक भनेका छन्। यी तीनवटा विशेषण-हरूमा भूटो बुद्धिको पतनका तीनवटा श्रेणी देख्छौं। सांसारिक बुद्धि भन्नाले यो बुद्धि स्वर्गबाट आउँदैन, तर यो पृथ्वीबाट आएको हो। स्वाभाविक बुद्धि भनेको यो बुद्धि पवित्र आत्मको फल होइन, तर मानिसको पतित स्वभावको फल हो। शैतानिक बुद्धिको अर्थ यस प्रकारको छ: यस प्रकारको बुद्धिचाहिँ दुष्ट आत्माहरूले काममा लगाउने युक्तिहरू अपनाउँछ, मानिसहरूले लगाउने युक्तिहरू होइन।

याकूब ३:१६: जहाँ डाहा र स्वार्थी भावनाबाट उठेको विरोध छ, त्यहाँ गड़बड़ी पनि, अमेल र हर प्रकारको खराबी पनि हुन्छ। याकूबको कुरा कति सत्य छ !! वर्तमान संसारमा भइरहेको अशान्ति, आन्दोलन र क्रान्तीहरूको बारेमा विचार गर्नुहोस्! मानिसहरूले येशूमा देहधारी बुद्धिको स्रोतलाई इन्कार गरेको फल यो हो; तिनीहरूले आफ्नो धूर्तता र बाठोपनअनुसार चलेको फल यही हो।

याकूब ३:१७: तर परमेश्वरबाट आएको बुद्धि शुद्ध छ । स्वर्गीय बुद्धिको सद्गुणको पहिलो फल यही हो । विचारमा, बोलीवचनमा, काममा, जहाँ पनि त्यो शुद्ध हुन्छ । शरीरमा र आत्मामा त्यो शुद्ध छ । शिक्षा र व्यवहारमा त्यो शुद्ध छ । विश्वास र नैतिक हिसाबले त्यो निष्कलङ्क छ । त्यसपछि त्यो बुद्धि मिलानसार छ । बुद्धिमान् मानिसले शान्तिलाई प्रिय मान्छ र आफ्नो पवित्रता कायम राखेर सदैव मेलमिलापको पक्ष लिन्छ ।

यसको तथ्य श्री मार्टिन लुथरले प्रस्तुत गरेको निम्न कहानीले स्पष्ट पार्छ । यस कथाको बोल यस प्रकारको छ: दुईवटा बाखाहरूको भेट एउटा सानो, साँघुरो पुलमा भयो, जुन पुलमनि गहिरो नदी बग्दैथियो । यी दुईवटा बाखाहरूले आफ्नो खुट्टा पछि सार्न सकेनन्, तिनीहरूले आपसमा जुध्न पनि आँट गर्न सकेनन् । विचार-विमार्श गर्न थोरै पल बित्यो; त्यसपछि एउटा बाखा छपक्क बस्यो र अर्को बाखा त्यसमाथि टेकेर पार गयो । यस प्रकारले यी दुईमा कसैको हानि भएन । यस कथाबाट सिक्नुपर्ने पाठको विषयमा श्री मार्टिन लुथरले यसो भने: 'यस कथाबाट सिक्नुपर्ने पाठ सरल छ । मेलमिलापको खातिर अरू मानिसहरूलाई आफ्नो इज्जतमाथि खुट्टा टेक्न दिनुहोस् ! मैले भनेकोमा ध्यान दिनुहोस् ! मानिसहरूले तपाईंको विवेकमाथि टेक्नुहुँदैन, तर तपाईंको इज्जतमाथि टेक्न दिनुहोस् !'

साँचो बुद्धि कोमल हुन्छ, दमनकारी होइन, तर सहनशील हुन्छ । बुद्धि भद्र र सुशील हुन्छ, रूखो होइन । बुद्धिमान् मानिस भलादमी र सज्जन हुन्छ; उसले अरू मानिसहरूका धारणाहरू कदर गर्छ, बिनसिती चोट पुऱ्याउँदैन । यस सम्बन्धमा श्री ए. बी. सिम्प्सनले भनेका छन्:

'रूखो, व्यङ्ग्यात्मक बोलचाल, ओठे जवाफ र छेडछाड आदि कुराहरूले शान्तिदाताको मिलनसार शिक्षासित अलिकति पनि मेल खाँदैनन् ।'

साँचो बुद्धिको अर्को सद्गुण मनाउँदा मानिहाल्नु हो । मेलमिलाप गराउनु, मिलनसार हुनु, अरूको तर्क सुन्नु र सत्यताको खातिर आफ्नो हद

छोड़न तयार हुनु यस सदगुणको परिभाषा हो । अनि यसको विपरीत हठी हुनु, जिद्दी गर्नु, आफ्नो हदमा चल्नु र कठोर हुनु हो । तर माथिबाट आउने बुद्धि दयाले भरपूर र असल सदगुणहरूले युक्त हुन्छ । जुन मानिसहरूले गल्ती गर्छन्, तिनीहरूप्रति हामीले दयाले भरपूर हुनुपर्छ; तिनीहरूलाई सहायता गरेर सही मार्गमा फर्केर ल्याउन हाम्रो चेष्टा, हाम्रो फिक्री हुनुपर्छ । साँचो बुद्धि टिठाउँछ र दयालु हुन्छ । त्यसले प्रतिशोध गर्दैन, बदला लिँदैन; बरु अशिष्ट व्यवहारको बदलीमा भलाइ गर्छ । साँचो बुद्धिमा पक्षपात हुँदैन । त्यसले कसैलाई मुख हेरेर काम गर्न लाउँदैन । अन्तमा साँचो बुद्धि निष्कपट हुन्छ । बुद्धि इमानदार, सच्चा, निर्मल र विशुद्ध हुन्छ । त्यसमा छल, कपट, नकली हुने-गर्ने केही पनि छैन ।

अब आउनुहोस्, हामी माथि व्यक्त गरिएका सबै विचारहरू लिएर स्वर्गीय बुद्धि भएको मानिसको सुचरित्र र सांसारिक बुद्धि भएको मानिसको कुचरित्र कोरौं ! पहिले, साँचो बुद्धि भएको मानिसको सुचरित्र यस प्रकारको छ: त्यो मानिस विनम्र हुन्छ-हुन्छ । उसले अरू मानिसहरूलाई आफूभन्दा श्रेष्ठ ठान्छ । उसले आफ्नो फोस्रो धाक कहिल्यै पिट्दैन, तर उससँग व्यवहार गर्न सजिलो हुन्छ । उसको चाल र वरिपरि भएको संसारको चाल निक्कै फरक छ; उसको चाल अलौकिक हो । ऊ शरीरका निम्ति होइन, तर आत्माका निम्ति बाँच्छ । उसका वचन सुन्दा र उसका कामहरू देख्दा मानिसहरूलाई प्रभु येशूको आलो सम्भना आउँछ । उसको जीवन शुद्ध छ । नैतिक र आत्मिक हिसाबले ऊ शुद्ध हो । अनि ऊ शान्तिप्रिय, मिलनसार व्यक्ति हो । उसले अपमान र भूटो आरोप सहन्छ; उसले मुकाबिला गर्दैन वा आफूलाई सत्य ठहराउने कोशिश गर्दैन । ऊ कोमल, नरम र संवेदनशील हुन्छ । अनि सम्झाउँदा ऊ सम्झिने र अरूको समस्या पनि बुझ्ने हुन्छ । बदला लिने भावना उसमा छैन; तर ऊ अरूलाई क्षमा गर्न सधैं तयार हुन्छ, जसले उसको खराबी गरेका छन् । यति मात्र होइन, तर उसले अरू मानिसहरूप्रति दया देखाउँछ, विशेष तिनीहरूप्रति, जो दया पाउन योग्य हुँदैनन् । अनि उसले सबैलाई समान दृष्टिले हेर्छ र कसैको मुख हेर्दैन-हेर्दैन । धनी-गरिब सबैजनाले उसबाट

एकै व्यवहार पाउँछन् । उसले ठूला मानिसहरू र साधारण मानिसहरूको बीचमा छुट्ट्याउँदैन, भेदभाव राख्दैन । ऊ कपटी होइन । उसले एउटा कुरा भन्छ र अर्को कुरा गर्दैन । उसले मानिसहरूलाई खुसामद गरेको तपाईं कहिल्यै सुन्न पाउनुहुन्न । ऊ सत्य बोल्छ, सत्यबाहेक अरु केही बोल्दैन । उसले कहिल्यै कुनै मकुण्डो ओढ्दैन ।

सांसारिक बुद्धिले सुसम्पन्न भएको व्यक्ति यस्तो हुँदैन । त्यस मानिसको हृदय डाहा र भगडाले भरिएको हुन्छ । आफ्नो उन्नतिमा केन्द्रित भएको त्यस मानिसले अरु सबैलाई प्रतिद्वन्द्वी र विरोधी सम्भन्छ । त्यसको व्यवहारमा चरित्रवान्, योग्य मात्र सकिने केही पनि छैन । त्यसको भुइँमा खुट्टा हुँदैन । त्यो आफ्नो व्यक्तिगत सन्तुष्टिका निम्ति मात्र बाँच्छ; जनावरहरूले पनि यस्तो गर्छन् । अनि त्यसले काममा लगाएका प्रणालीहरू क्रूर, विश्वासघाती र शैतानिक छन् । इस्तरी लगाइएको टाईसूट पहिरेको मानिसभित्र अशुद्धता बसेको हुन्छ । त्यसको सोचविचार अशुद्ध छ; त्यसको नैतिकता नीच छ । त्यसको बोली अशुद्ध र अश्लील हुन्छ । त्यो भगडालु हुन्छ; हाय उनीहरूलाई, जसले त्यससँग बर्तलाप गर्नुपर्छ र त्यसको कुरा खाँदैनन् र जसको त्यससितको भेट भएको हुन्छ । घरमा, काममा र समाजमा त्यसले भगडा गर्छ-गर्छ । अनि त्यो रूखो, उग्र, दमनकारी र निष्ठुर हुन्छ । मानिसहरू त्यसको छेउमा जान डराउँछन्, त्यसको नजिक जान तिनीहरूलाई असजिलो लाग्छ । त्यसले तिनीहरूलाई पर-पर गर्छ । त्यसलाई सम्झाउनु असम्भव हुन्छ । त्यसले सबै कुरा जान्दछ; त्यसको पूर्वनिर्णय स्थिर रहन्छ; त्यसको विचार अदलबदल हुँदैन, एकोहोरे छ । त्यसले कसैलाई क्षमा गर्दैन; त्यसले बदला लिन्छ-लिन्छ । त्यसले कसैको गल्ती पक्रन्छ भने त्यसले भूल गरिएको मानिसप्रति कुनै दयामाया देखाउँदैन; बरु त्यसले दोषीमाथि आफ्नो गाली र बेइज्जतको प्रवाह पो पोखाउँछ, र यससित अशिष्ट र तुच्छ व्यवहार गर्छ । जुन व्यक्तिहरूबाट त्यसलाई फाइदा छ, ती व्यक्तिहरूलाई मात्र त्यसले मानिस गन्छ । जब तिनीहरू त्यसका निम्ति काम लाग्न छोड्छन्, अर्थात् त्यसले तिनीहरूबाट अबदेखि बढी फाइदा उठाउन सक्दैन, तब

त्यसले तिनीहरूलाई याद गर्न छोड्छ; त्यसले तिनीहरूलाई बिर्सन्छ । अन्तमा त्यो आफ्नो रङ फेर्ने चेपारो हो, त्यो इमानदार होइन । त्यसलाई चित्र हामीलाई गाह्रो पर्छ: त्यसको वचनमा र त्यसका कामहरूमा कुनै भरोसा छैन ।

याकूब ३:१८: याकूबले तेस्रो अध्याय यी शब्दहरू लेखेर अन्त्याउँछन्: 'अनि मेलमिलाप गराउनेहरूका निम्ति धार्मिकताको फल मेलमिलापमा छरिन्छ ।' अहिलेसम्म छलफल गरिएको विषय र अबदेखि जुन नयाँ विषय उठाइनेछ, त्यस नयाँ विषयको बीचमा यस वाक्यले सम्बन्ध जोड्छ । हामीले भर्खर सिक्यौं: साँचो बुद्धि शान्तिप्रिय हुन्छ । अनि आउँदो अध्यायमा परमेश्वरका जनहरूको बीचमा परस्पर विरोध रहेछ भन्ने कुरा पढ्छौं र थाहा गर्छौं । यहाँ, यस पदमा हाम्रो जीवन खेतबारीसित तुलना गरिएको हामी पाउँछौं । यहाँ मेलमिलाप गराउने बुद्धिमान् मानिसरूपी खेतिकिसान छ । अनि मौसम, हावापानीचाहिँ शान्तिको वातावरण हो । अनि फसलचाहिँ धार्मिकताको फल हुन्छ । खेतिकिसानले धार्मिकताको फसल उठाउने आशा गर्छ । तर के भैभगडाहरू र बाभाबाभ भएको परिस्थितिमा धार्मिकताको फल बढ्ला ? होइन नि ! धार्मिकताको बीउ शान्त वातावरणमा छरिन्छ । अनि बीउ छर्नेहरू मेल-मिलाप खोज्ने मानिसहरू हुनुपर्छ । धार्मिकतारूपी फसल मेलमिलाप खोज्ने मानिसहरूको जीवनमा र यिनीहरूको जीवनमा पनि फल्छ, जसले मेलमिलाप खोज्नेहरूको सेवा पाइरहेका छन् ।

याकूबले फेरि पनि हाम्रो विश्वासको जाँच गरेका छन् । हामी आफ्नो दैनिक जीवनमा कुन प्रकारको बुद्धि काममा लगाएका र आफ्नो जीवनबाट प्रकट गरेका हुन्छौं, त्यसको जाँच यस परीक्षाको विषय हो । यसकारण हामी आफूले आफूलाई सोध्नुपर्छ: के हामीले प्रभु येशूको साधारण विश्वासीलाई भन्दा यस संसारका घमण्डी मानिसहरूलाई बढी सम्मान दिन्छौं ? के हामी प्रभु येशूको निस्वार्थ सेवा गरेका छौं कि छैनौं ? अथवा त्यसको श्रेय कसले पाउनैपर्छ ? असल परिणाम पाउनलाई हामी कुन प्रकारका उपायहरू अपनाउँछौं ? यी प्रणालीहरू सधैं दूधका दूध, पानीका

पानी हुन्छन् कि ? अरू मानिसहरूलाई प्रभाव पार्न के हामीलाई खुसामद चलाइएको दोष लाग्छ के ? के हाम्रो हृदयभित्र डाहा छ, तातो रिस र द्वेष छ के ? व्यङ्ग्य हात्रे र मुख छाड्ने हाम्रो बानी छ कि छैन ? हाम्रो विचार शुद्ध छ कि, हाम्रो बोलीवचन चोखा छ कि, हाम्रो नैतिकता विशुद्ध छ कि कसो हो ?

ज) याकूब ४:१-१७ : लोभलालचरूपी रोगको खास कारण र त्यस रोगको चङ्गाइ

बुद्धिमान् मानिस शान्तिप्रिय मानिस हो भन्ने कुरामा अघि याकूबले जोड लगाएका छन् । तर अब तिनले परमेश्वरका जनहरूको बीचमा घरिघरि चल्ती भएको भैभगडाको दुःखलाग्दो विषय उठाउनुपरेको छ । यसको खास कारण के होला ? धेरै इसाई घरहरूमा अमेल, अशान्ति र बेखुशी भइरहेको छ; धेरै स्थानीय मण्डलीहरूमा बेमेल, फूट र फाटो कहाँबाट आउँछ ? देश-विदेशमा सेवारग भएका प्रभुका दासदासीहरूको बीचमा तिक्त दुस्मन किन ? तिनीहरूलाई के भएको ? हामी आफ्नै सुखसयल पूरा गर्न, बढी सम्पत्ति हासिल गर्न र अरूलाई उछिन्न निरन्तर प्रयास गरिरहेका छौं । अशान्तिको खास कारण यही हो ।

याकूब ४:१-२क): आपसमा लडाइँ र भगडाहरू हुनु ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको लागि लाजमर्दो कुरा हो । अनि जसले यो खण्ड ख्रीष्ट-विश्वासीहरूसित सम्बन्धित छैन भनेर भन्छन्, तिनीहरूले यस वास्तविकतादेखि आफ्ना आँखाहरू बन्द गरेका हुनुपर्छ । यस प्रकारको बेठीक सुभाउले यस खण्डबाट हाम्रो जीवनका निम्ति हुने महत्त्व निकम्मा तुल्याउँछ । भैभगडाको मूलकारण के हो ? हामीभित्र चलिरहेका तीव्र लालसाहरूबाट यी भगडाहरू उठेका हुन्छन्; किनभने यी अभिलाषा-हरूले सधैंभरि तृप्त हुन माग्छन् । भौतिक सम्पत्ति हासिल गर्ने लोभलालच छ । सम्मान पाउने अभिलाषा छ । सुखहरू उपभोग गर्ने तीव्र चाहना छ । शारीरको अभिलाषा छ । यी जोडदार शक्तिहरूले हामीभित्र काम गर्छन् । हामी कहिल्यै सन्तुष्ट रहँदैनौं । हामी धेरै, अफै धेरै पाउन चाहन्छौं ।

आफूले इच्छा गरेको कुरा प्राप्त गरेर पनि हामी खुशी किन बस्नै सक्दैनौं ? अनि प्रबल इच्छाको शिकार भएर हामी अरूलाई हाम्रो बाटोको अवरोध सम्भन्ध्यौं अनि तिनीहरूमाथि टेकेर चढ्न र अघि बढ्न पुग्यौं । यसकारण याकूबले भन्छन्: 'हे हत्याराहरूो !' ठीक छ, हामी वास्तविक हत्यारा नहौंला, तर हाम्रो मनमा पैदा हुने हाम्रो रिस, हाम्रो डाहा र हाम्रो क्रूरता हत्याको कण-रूप र वीर्य हुन् । यसकारण याकूबले यो हत्यारा-शब्द आत्मिक रूपले चलाएको हुनुपर्छ ।

याकूब ४:२ख)-३: 'तिमीहरू लालच गर्छौं र पाउँदैनौं !' अरूले भन्दा धेरै, अरूका भन्दा उत्तम कुराहरू पाउने हाम्रो इच्छा छ । यस किसिमको प्रयासको सिलसिलामा हामी आफूलाई भगडाको बीचमा र टोकाटोक गरिरहेको अवस्थामा भेट्टाउँछौं ।

निम्न कथा सुन्नहोस् ! भर्खर श्याम र दयाको विवाह भयो । श्यामको असल नोकरी थियो; तिनीहरूको पैसाको अपुग थिएन । तर पत्नीको चाहना के थियो भने, तिनले स्थानीय मण्डलीका अरू युवा दम्पतिहरूको जस्तै राम्रो र सुन्दर घर पाउन चाहिन् । अनि नयाँ कारको सर्व-नौलो रचना किन्ने श्यामको लालसा थियो । सुन्दर कुर्सी, नयाँ टेबल, पलङ्ग, रेफ्रिजरेटर र भान्साका अन्य उपयोगी समाग्रीहरूमाथि दयाको मन परेको थियो । यी सरसामानहरूमध्ये कति तिनीहरूले किस्तामा किन्नुपरेको थियो । श्यामको तलब गाँस, बास र कपासका निम्ति यथेष्ट थियो । तर यसो गर्दा त्यसबाट तेल निकालियो । ठीक त्यही बेलामा एउटा नानी पनि जन्मियो, अनि व्यय फेरि बढ्यो र आमदनीभन्दा तिनीहरूको खर्च बढी भयो । दयाले मागेकी मागेकीमा श्यामको रनाहा छुट्यो । तब दयाको प्रतिक्रिया के भयो ? तिनले किचकिच र गनगन गर्न थालिन्; तिनी रोइन् । अनि थोरै समयभित्र आपसी घम्साघम्सीले घरका भित्ताहरू हल्लिन लागे । भौतिक कुराको विषयासक्तिले तिनीहरूको परिवारलाई बरबाद गर्‍यो ।

अर्को दृश्यलेख गरौं: श्यामकी पत्नी दया राम र सुस्मिताप्रति डाही भइन्, किनकि स्थानीय मण्डलीमा उनीहरूको स्थान तिनीहरूको भन्दा उच्च थियो । यसकारण धेरै समय नबित्दै दयाले सुस्मिताको विरोधमा

बोल्न थालिन् । यी दुईजना बहिनीहरूको बीचमा लडाइँ-भगडा बढ्दै जादा श्याम र रामको बीचमा पनि तनाउ बढ्दैछ । अनि थोरै बेरमा अन्य विश्वासी भाइबहिनीहरूले पनि कसैको पक्ष र कसैको विपक्ष लिएका हुन्छन् । यसरी एकजना बहिनीको प्रमुख हुने अभिलाषाले गर्दा मण्डलीमा फूट आउँछ ।

ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको बीचमा भगडा र भनाभनको गुँड यही रहेछ । धेरै, अझै धेरै सम्पत्ति हासिल गर्ने लालसा र अरूप्रतिको डाहा यसको मूलकारण रहेछन् । छरछिमेकीहरूसित प्रतिस्पर्धा गरेको यो क्रिया-कलापको शिष्ट नाम 'हामीले केवल फलानो परिवारको स्तरमा पुग्न खोजेका' हो; तर खास गरी हामीले यस व्यवहारको वास्तविक नाम लोभ, लालच र डाहा भन्नपर्छ । लोभलालच अति ज्यादा बढ्यो भने त्यसले हामीलाई निलिहाल्छ, र मानिस आफ्नो अभिलाषा पूरा गर्नलाई जे पनि गर्न तयार हुन्छ । यस प्रकारले साँचो आनन्द पाइँदैन भन्ने कुरा मानिसहरूले कहिले सिक्लान् ! ? साँचो आनन्द भोजन र पहिरन पाएको सन्तुष्टिमा पो छ (१ तिमोथी ६ : ८) ।

प्रार्थना गरेर यस समस्याको समाधानप्रति ठीक कदम चाल्नु हो । हामी तर्क नगरौं, भगडा पनि नगरौं, तर प्रार्थना गरौं ! याकूबले यसो भन्छन्: 'तिमीहरू पाउँदैनौं, किनभने तिमीहरू माग्दैनौं ।' आफ्ना सबै चाहनाहरू हामीले प्रभुको चरणमा राख्नुपर्छ । हामी आफ्ना अभिलाषाहरू आफ्नो कोशिशले पाउन छोडौं ! हामीले चाह गरेको कुरा हामीसँग छैन भने, हामीले यो कुरा परमेश्वरबाट माग्नुपर्छ । अनि हामी आफूले मागेको कुरा प्रार्थनाको उत्तरमा पाउँदैनौं भने के गर्ने ? तब हामीले यस विषयमा के बुझ्नुपर्छ भने, हाम्रो माग्ने उद्देश्य गलत, स्वार्थी, 'अशुद्ध' भएको हुनुपर्छ । हामीले आफ्नो प्रार्थनामा परमेश्वरको महिमा वा आफ्ना छिमेकीहरूको भलाइ खोजेका होइन रहेछौं; हामीले त आफ्नो स्वार्थ र आफ्नै आनन्द मात्र खोजेका रहेछौं । परमेश्वरले हामीलाई हाम्रा स्थार्थी अभिलाषाहरू पूरा गर्ने कुराहरू नदेल्न; किनभने उहाँले यस्ता कुराहरू दिन्छु भन्ने प्रतिज्ञा कहीं गर्नुभएन ।

याकूब ४:१-३ पदको खण्डमा मनोविज्ञानले सिक्नुपर्ने ठूलो, गहकिलो पाठ छ; किनभने परमेश्वरले हामी मानिसहरूलाई जे दिनुभएको छ, त्यही कुरामा हामी सन्तुष्ट रहेका भए हामी सङ्घर्ष र अशान्तिको भुमरीमा यताउता धरमराउनु र डगमगाउनु पर्नेथिएनौं। हामीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गरेका भए, अँ, सम्पत्ति हासिल गर्नुभन्दा हाम्रो सम्पत्ति अरू मानिसहरूसित बाँड्छुँड गर्नुमा हाम्रो चासो भएको भए हाम्रो शान्ति ठूलो हुनेथियो। सम्पत्ति थुपार्नुको सट्टामा हामीले मुक्तिदाताको आज्ञानुसार आफ्नो सारा सम्पत्ति छोडेका भए र पृथ्वीमा भन्दा स्वर्गमा हाम्रो धन जोहो गरेका भए सबै भगडाहरू सधैंका निम्ति बन्द हुनेथिए।

याकूब ४:४: याकूबका शब्दअनुसार भौतिक धनसम्पत्तिप्रति अत्यधिक लालसा गर्नुचाहिँ आत्मिक व्यभिचार ठहरिन्छ।^{१)} हामीले उहाँलाई प्रेम गरेको यो परमेश्वरको चाहना हो। यसकारण हामीले प्रेम गरेका कुराहरूमध्ये उहाँले प्रथम स्थान पाउनुपर्छ। हामीले अरू जुनसुकै कुराभन्दा उहाँलाई अधिक प्रेम गर्नुपर्छ। तर जब हामीले यस संसारका क्षणिक, नाशवान् कुराहरू प्रेम गर्छौं, तब हामी परमेश्वरप्रति इमानदार हुँदैनौं, तर अविश्वासी ठहरिन्छौं।

एक प्रकारले लोभलालचचाहिँ मूर्तिपूजा हो। जुन कुरा परमेश्वरले हामीलाई दिन चाहनुहुन्न, हामीले त्यस कुराको तीव्र अभिलाषा गरेको – लोभलालच यसको प्रमाण हो। हामीले आफ्नो हृदयमा केही मूर्तिहरू खडा गरेका रहेछौं। हाम्रो मूल्याङ्कनमा परमेश्वरको इच्छाको मूल्य कम, तर भौतिक कुराहरूको मूल्य धेरै भएको रहेछ। यसकारण लोभलालच मूर्तिपूजा हो; अनि मूर्तिपूजा प्रभुसित अविश्वासी भएको आत्मिक व्यभिचार ठहरिएको छ।

सांसारिकता परमेश्वरसँगको शत्रुता हो। संसार भन्नाले हामीले आफू बसेको पृथ्वी बुभुहुँदैन, न ता वरिपरि देखिने प्रकृति बुभुहुन्छ। तर 'संसार' मानिसले आफ्नो निम्ति अपनाएको एउटा प्रणाली हो, जुन प्रणालीद्वारा उसले शरीरको अभिलाषा, आँखाको अभिलाषा र जीवनको

सेखी पूरा गर्छ । त्यस प्रणालीअन्तर्गत न परमेश्वरको निम्ति, न उहाँको पुत्रको निम्ति कुनै ठाउँ रहेको हुन्छ । तर के कला, के संस्कृति, के शिक्षादिक्षा, के ज्ञान-विज्ञान, के धर्म, अँ, सबका सब त्यसमा समावेश हुन्छन् । यस 'संसार' नामक दुनियाँमा मानिसहरूले ख्रीष्ट येशूको नाम सुन्न मन पराउँदैनन्, फोस्रो शिष्टाचारको रूपमा बाहेक त्यहाँ उहाँको नाम लिनहुँदैन । छोटकारीमा भन्नु हो भने, ख्रीष्ट येशूको साँचो मण्डलीको घेराभित्र बाहेक त्यसको परिधि चारैतिर परेको छ । यस संसाररूपी प्रणालीसित मित्रता गाँस्ने मानिस सरासर परमेश्वरको शत्रु ठहर्छ; किनभने यस संसारले प्रभु येशूलाई क्रूसमा टाँग्यो, जुन प्रभु येशू जीवनको प्रभु र महिमाको प्रभु हुनुहुन्थ्यो । अनि उहाँको हत्यामा मुख्य भूमिका खेल्नेचाहिँ धार्मिक संसार थियो । ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई मुक्तिदाता प्रभुको हत्या गर्ने संसारसित अँगालो मार्न र हातेमालो गरेर एकसाथ हिँड्ने चाहना गर्न कति सुहाउँछ ? यो त कति अमन, अविचारणीय कुरा हो ! !

याकूब ४:५ : यस पत्रमा यस पाँचौं पदको व्याख्या गर्नु हामीलाई गाह्रो पर्छ, जसमा यसो लेखिएको छ: 'अथवा तिमीहरू के सोच्छौ ? "जुन आत्माले हामीभित्र वास गर्नुभएको छ, उहाँ ईर्ष्यालु भएर चाहना गर्नुहुन्छ" भनेर के पवित्रशास्त्रले व्यर्थै भन्छ त ?'

पहिलो समस्या के हो भने, याकूबले पुरानो नियमबाट उद्धृत गरेको जस्तो देखिन्छ; तर वास्तवमा यस प्रकारको पद पुरानो नियमभरि नै छैन, अँ, 'सेप्टुवजिन्ट' नामक पुरानो नियमको ग्रीक अनुवादमा समावेश गरिएका, तर कानुनदेखि बाहिर भएका चौधवटा 'अपोक्रिफा' नाम गरेका पुस्तकहरूमा पनि छैन । अब यो समस्या हामी कसरी समाधान गरौं ? यसमा हामी दुईवटा सुभाउ दिन्छौं । एक, पुरानो नियममा यी अक्षरशः शब्दहरू नभए पनि पुरानो नियमको शिक्षाको सारसित मिलाएर याकूबले यी शब्दहरू उद्धृत गरेको हुन सक्छ । अनि दोस्रो सुभाउ यस प्रकारको छ । आर.वी.को अनुवादमा यो पद दुईवटा प्रश्नको रूपमा दिइन्छ, जस्तै: 'अथवा के तिमीहरूले पवित्रशास्त्रलाई व्यर्थै बोलेको सम्भन्छौ ? जुन आत्मा उहाँले हामीमा वास गर्न लाउनुभयो, के त्यो आत्माले डाहा गर्न

चाहना गर्नुहुन्छ र?’ यस अनुवादअनुसार निम्न अर्थ निस्कन्छ: प्रतिद्वन्द्व गर्ने सांसारिक मनोभावनालाई दोषी ठहराउन पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलले आफ्ना शब्दहरू खेर फाल्दैन ।

अनि यस पदसित दोस्रो समस्या के हो भने, यस पदको दोस्रो भागमा प्रयोग गरिएको ‘आत्मा’ भन्ने शब्दको सठीक अर्थ लगाउनु कठिन छ । के के.जे.वी. र एन.के.जे.वी.को ¹⁰ अनुवादअनुसार यो आत्मा पवित्र आत्मा हुनुहुन्छ? अथवा के यो आत्मा डाहा गर्ने भावना हो? ठीक छ, आउनुहोस्, हामी एक क्षणका निम्ति परमेश्वरले हामीभित्र वास गर्न लगाउनुभएको आत्मा पवित्र आत्मा हुनुभएको कुरा अनुमान गरौं ! तब यस वाक्यको सठीक अर्थ यो हुन जान्छ: परमेश्वरले हामीभित्र वास गर्न दिनुभएको पवित्र आत्मा यस प्रकारको अभिलाषा र डाहा पैदा गर्ने आत्मा हुनुहुन्न; डाही हुनुभएको यी पवित्र आत्माले त हामीमा कहिले ख्रीष्ट येशूप्रति श्रद्धा र निष्ठवान् भावना जाग्ला भन्ने उत्कृष्ट चाहना पो गर्नुहुन्छ । तर हुन सक्छ, यस वाक्यको अर्थ दोस्रो हुन सक्छ, जस्तै: हामीभित्र वास गरेको आत्माचाहिँ अभिलाषा र डाहा गर्ने आत्मा हो भने, परमेश्वरप्रति अविश्वासयोग्य हुने कारण त्यो कुइच्छा र ईर्ष्या गर्ने आत्मा पो हो ।

याकूब ४:६: ‘तर उहाँ बढी अनुग्रह दिनुहुन्छ ।’ याकूब ४:१-५ पदको खण्डमा हामीले ख्रीष्ट-विश्वासीको पुरानो स्वभाव कति दुष्ट हुँदो रहेछ, सो कुरा स्पष्ट रूपले देख्न पायौं । तर अब हामी के सिक्छौं भने, शरीरका अभिलाषाहरूसित मुकाबिला गर्न हामी आफ्नो शक्तिमा भर पर्ने स्थितिमा छोडिएका छैनौं । परमेश्वरलाई धन्यवाद होस् ! उहाँ हामीलाई बढी अनुग्रह दिनुहुन्छ अर्थात् हामीलाई चाहिने शक्ति दिनुहुन्छ (हिब्रू ४:१६) । ‘जस्ता तिम्रा दिनहरू, त्यस्तै तिम्रो शक्ति हुनेछ’ भन्ने प्रतिज्ञा उहाँको कबुल, उहाँको प्रणको वचन हो (व्यवस्था ३३:२५) ।

बोभाहरू बढ्दै गएमा उहाँको अनुग्रह पनि बढ्छ;
अनि श्रमका कामहरू धेरै भएमा उहाँको शक्ति पनि धेरै हुन्छ;
कष्टको साथ उहाँको कृपा जोडिन्छ,
र प्रशस्त परीक्षाजाँचहरूमा परेकोलाई प्रशस्त शान्ति मिल्नेछ ।

श्रीमती एनी. जे. फ्लिन्ट

याकूबले हितोपदेश ३:३४ पद उद्धृत गरेर खाँचो परेको बेलामा हामीलाई परमेश्वरको प्रशस्त अनुग्रह दिइनेछ भन्ने कुरा पुष्टि गरेका छन् । तर यस पदमा एउटा सर्त थपिएको छ: यस प्रतिज्ञानुसार उहाँले नम्रहरूलाई अनुग्रह दिनुहुन्छ, घमण्डीहरूलाई होइन । परमेश्वरले घमण्डीहरूको विरोध गर्नुहुन्छ, तर चूर्ण मन भएकाहरूलाई विरोध गर्न सक्नुहुन्न ।

याकूब ४:७ : सात पददेखि दस पदसम्म साँचो पश्चात्ताप गर्नेहरूका निम्ति छवटा कदमहरू पेश गरिन्छन् । याकूबले पवित्र जनहरूको बीचमा चलिरहेका पापहरूको विरोधमा आफ्नो आवाज उठाएका छन् । अनि हाम्रो हृदय कायल पार्ने तिनका शब्दहरूले काँडहरूले भैं हामीलाई छिया-छिया पारेका छन् । परमेश्वरको सिंहासनबाट यी शब्दहरू बज्रपातहरूभैं खसेका छन् । परमेश्वर हामीसँग बोल्नुभएको स्पष्ट भयो । अनि उहाँको वचनको प्रभावमा परेको हाम्रो मन भुकेको छ । तर एउटा प्रश्न रहेको छ: हामी के गरौं त ?

पहिलो कुरा: हामी आफूलाई परमेश्वरको हातमा सुम्पनुपर्छ । हामी उहाँको अधीनतामा आउनुपर्छ । हामी उहाँको कुरा सुन्न तयार हुनुपर्छ, र उहाँले भन्नुभएको कुरा मान्नुपर्छ । हामी कोमल र चूर्ण हुनुपर्छ, घमण्डी र बागी होइँौं । अनि दोस्रो: हामीले शैतानलाई विरोध गर्नुपर्छ । हामीले पापमा लोभ्याउने त्यसका सुभाउहरू नसुन्ने गरी आफ्ना कानहरू र आफ्नो हृदय थुन्नपर्छ । हामीले परमेश्वरको वचन आत्माको तरवारको रूपमा प्रयोग गर्नुपर्छ र त्यसलाई हिरकाउनुपर्छ, त्यसलाई जित्नुपर्छ । हामीले शैतानको सामना गरेमा त्यो हामीदेखि भाग्नेछ ।

याकूब ४:८ : तेस्रो कुरा: हामी परमेश्वरको नजिक जानुपर्छ । प्रार्थना गरेर हामी परमेश्वरको नजिक जान्छौं । निर्भयको साथ र पूरा भरोसाको साथ हामी उहाँकहाँ जानुपर्छ र प्रार्थनामा उहाँको सामु हाम्रो सारा हृदय पोख्नुपर्छ । यसरी परमेश्वरको नजिक जाने मानिसले परमेश्वर उसको नजिक आउनुभएको अनुभव गर्छ । हाम्रो शारीरिकता र सांसारिकताको फलस्वरूप परमेश्वर हामीबाट टाढा बस्नुहुन्छ भन्ने हाम्रो

अनुमान थियो भने, हामी उहाँको नजिक जाँदा, परमेश्वरलाई धन्यवाद होस्, उहाँले हामीलाई क्षमा गर्नुभएको र हामीलाई उहाँको सङ्गतिमा पुनर्स्थापना गर्नुभएको अनुभव गर्छौं । चौथो कुरा: 'हे पापीहरूहो, आफ्ना हातहरू शुद्ध पार ! हे दुईचित्तेहरूहो, आफ्ना हृदयहरू पवित्र पार !' हाम्रा हातहरूले यहाँ हाम्रा कामहरू सङ्केत गर्छन् भने हाम्रा हृदयहरूले हाम्रा मनसाय र अभिप्रायहरू सङ्केत गर्छन् । अनि आफ्ना पापहरू मानिलिएर र मनदेखि त्यागेर हाम्रा हातहरू सफा गरिन्छन् र हाम्रो हृदय शुद्ध पारिन्छ । हाम्रो शुद्धीकरण भित्र र बाहिर हुनुपर्छ । पापीहरूले आफ्ना अधर्म र कुकर्महरू स्वीकार गर्नुपर्छ । दुईचित्ते मानिसहरूले आफ्ना मिश्रित अभिप्रायहरू र अपवित्र प्रेरणाहरू मानिलिनुपर्छ ।

याकूब ४:९: पाँचौं कुरा: पापको गम्भीर शोकको साथ हामीले आफ्नो पापको स्वीकार हुनुपर्छ । 'दुःखी होओ, शोक गर र रोओ ! तिमीहरूको हाँसो शोकमा र तिमीहरूको आनन्द सुर्तामा बदली भएको होस् !' परमेश्वरको दयामा हाम्रो पाप कायल पार्ने काम भएमा हामीले यो कुरा हल्का लिनुहुँदैन । यस्तो बेलामा हामीले उहाँको सामु साष्टाङ्ग प्रणाम गर्नुपर्छ र आफ्नो पापी अवस्था, आफ्नो शक्तिहीनता, आफ्नो आत्मिक चिसोपन, आफ्नो बाँभोपनको विषयमा शोक मान्नुपर्छ । हामीले आफूलाई विनम्र पार्नुपर्छ र आफ्नो भौतिक विषयासक्तता, आफ्नो सांसारिकता, आफ्नो बाहिरी देखावटी भक्तिको भेषको विषयमा रुनुपर्छ । हाम्रो पश्चात्तापको फल भित्र र बाहिर देखा पर्नुपर्छ ।

याकूब ४:१०: अन्तमा, हामीले आफूलाई प्रभुको सामु विनम्र तुल्याउनुपर्छ । उहाँको चरणमा आफूलाई धूलो-कणसरह तुल्याउने जुनसुकै मानिस ठीक समयमा उहाँद्वारा उच्च पारिनेछ ।

प्रभु येशूले हामीलाई हाम्रो वास्तविक रूप देखाउनुभएको बेलामा हामीले अपनाउनुपर्ने प्रतिक्रिया यो हो । तर दुःखको कुरा, धेरै पल्ट हाम्रो प्रतिक्रिया यस प्रकारको हुँदैन । के यहाँ त्यसको एक सर्वमान्य उदाहरण दिऔं ? कुनै एक सभामा परमेश्वर हामीसित स्पष्टसँग बोल्नुभएको छ; एक क्षणका निम्ति हाम्रो मनमा खलबली मच्चिन्छ । हामी 'यो गर्छु, त्यो

गर्छु' भन्ने कृतसङ्कल्पसम्म पुग्छौं । तर मण्डली-सभा सक्नेबित्तिकै श्रोतागणको बीचमा फुर्तिलो, बेहोशी कुराकानी चल थाल्छ; अनि सभाको गम्भीर वातावरण छताछुल्ल हुन्छ, कायल पार्ने शक्ति हराइहाल्छ र परमेश्वरको आत्माको आगो निभिजान्छ ।

याकूब ४:११-१२: याकूबले व्यवहार गर्नुपर्ने अर्को पाप छिद्रान्वेषको पाप अर्थात् अरूमा रहेका दोषहरूको बारेमा खोजीनिती गर्ने पाप अथवा एक-अर्कोको विरोधमा निन्दापूर्ण वचन बोल्ने पाप हो । एकजना अज्ञात व्यक्तिको सुभाउअनुसार हामीले अरू कसैको आलोचना गर्नुभन्दा अघि आफूलाई निम्न तीनवटा प्रश्नहरू सोध्नुपर्छ: के मैले यसरी मेरो भाइको भलाइ गर्न खोजें त? के यस कुराले मेरो भलाइ गर्छ र? अनि यस कुराबाट परमेश्वरको महिमा बढाइन्छ कि बढाइँदैन ?

राजकीय नियम प्रेम हो; अनि यस नियमअनुसार हामीले आफ्नो छिमेकीलाई आफूलाई भैं प्रेम गर्नुपर्छ । यसकारण जसले आफ्नो भाइको विरोधमा बोल्छ, वा आफ्नो भाइको अभिप्राय न्याय गर्छ र त्यसको बारेमा शङ्का-उपशङ्का गर्छ, त्यसले वास्तवमा यस नियमको विरोधमा बोलेको छ र यो नियम रद्दी सम्भेर खारिज गरेको छ । जसले जानीबुझी कुनै नियमकानुन उल्लङ्घन गर्छ, त्यसले त्यो नियमकानुन तुच्छ ठानेको र त्यसको अपमान गरेको हुनुपर्छ । त्यस मानिसको व्यवहार र 'त्यो नियम कुनै कामको हुँदैन; यसकारण त्यसलाई पालन गर्नुपर्दैन' भन्नु एउटै कुरा हो । जसले कुनै नियम पालन गर्न इन्कार गर्छ, त्यसले वास्तवमा यो नियम कुनै नियमकानुन नहुनुपर्नेथियो भनेर भन्छ । अनौठो, आफ्नो भाइको विरोधमा बोल्ने मानिसले आफ्नो उचित ठाउँ छोडेछ र न्यायकर्ताको काम पो गर्दो रहेछ ! त्यो मानिस नियमकानुनको अधीनतामा बस्नुपर्नेथियो, तर हेर, त्यो व्यवस्थामाथि अधिकारी भएछ ! तर व्यवस्थामाथि आफ्नो अधिकार जमाउनुहुने एकमात्र व्यक्ति परमेश्वर हुनुहुन्छ । उहाँले व्यवस्था दिनुभयो; उहाँले व्यवस्थाअनुसार न्याय गर्नुहुनेछ । 'तब परमेश्वरको स्थान ओगटेर अर्को व्यक्तिको न्याय गर्ने तँ को होस् !' 11)

याकूब ४:१३: याकूबले यहाँ, यस खण्डमा अर्को पापको दोष देखाउनुपर्छ: आत्मविश्वास, जसले परमेश्वरमाथि भर नपरेर योजना

बनाउन सक्ने घमण्ड गर्छ (याकूब ४:१३-१६) । तिनले यहाँ एकजना व्यापारीको शब्द-चित्र कोर्छन्, जुन व्यापारीले 'यस्तो-उस्तो गर्छु' भनेर आफ्नो भविष्य तय गरेको छ । त्यस मानिसले आफ्नो हातमा भएको समय ख्याल गरेको छ । त्यसले कर्मा-बलको व्यवस्था गरेको छ । त्यसले आफ्नो व्यापारधन्धा गरिने शहर तोकेको छ । त्यसले काम गर्ने अवधि निश्चित गरेको छ । त्यसले आफ्नो कामधन्धा के हुने हो, सो पनि तय गरेको छ । त्यसले नफा खाने आशा गरेको छ । त्यसले सबै कुराहरू ख्याल गरेर एउटै कुरा छोडेको छ; कुनचाहिँ ? त्यसले परमेश्वरलाई आफ्नो व्यापारमा कुनै स्थान दिएन । हो, जीवनमा हामीले आफ्नो भविष्यका निमित्त केही न केही योजना बनाउनुपर्छ । तर यस सम्बन्धमा स्वेच्छाचारी हुनु पाप हो । 'म यसो गर्नेछु', 'हामी उसो गर्नेछौं' – पापको परिभाषा यस प्रकारको छ । उदाहरणको लागि हामीले यशैया १४:१३-१४ पदको खण्ड दिन्छौं, जहाँ लुसिफरले कतिपल्ट यस्तो-उस्तो गर्नेछु भनेर भनेको थियो । 'किनकि तैंले आफ्नो मनमा भनेको छस्: "म स्वर्गमा उक्लनेछु, परमेश्वरका ताराहरूभन्दा माथि आफ्नो सिंहासन उचाल्नेछु र उत्तरीय भेकमा अवस्थित भएको सभा-मण्डलको पर्वतमा बस्नेछु । म बादल-हरूको उचाइभन्दा माथि उक्लनेछु र स्वरोच्च परमेश्वरजस्तै हुनेछु" (यशैया १४:१३-१४) ।

याकूब ४:१४: भोलिको दिन आफ्नो हातमा भएभैं योजना बनाउनु गलत हो । 'भोलि म ... नभन !' (हितोपदेश ३:२८) । भोलि के हुने हो, सो हामी जान्दैनौं । हाम्रो जीवन कति कमजोर छ ! यो अनुमान गर्न सकिने होइन । त्यो त एकै फूमा हराइजाने बाफजस्तो छ ।

याकूब ४:१५: हाम्रा सबै योजनाहरूमा परमेश्वरले सल्लाहकारको स्थान पाउनुपर्छ । हामीले आफ्ना योजनाहरू परमेश्वरको इच्छानुसार बनाउनुपर्छ । हाम्रो नियति उहाँको हातमा छ भन्ने आधारमा हामी जिउनुपर्छ र बोल्नुपर्छ । 'प्रभुको इच्छा भएदेखि हामी बाँचेछौं र यो अथवा त्यो गर्नेछौं' – यो हाम्रो बोलीवचन हुनुपर्छ । यसरी हामी प्रेरितको पुस्तकमा प्रेरित पावलले यसो भन्दै गरेका शब्द पढ्छौं: 'परमेश्वरको इच्छा भयो

भने म फेरि तपाईंहरूकहाँ फर्केर आउनेछु' (प्रेरित १८:२१) । अनि १ कोरिन्थी ४:१९ पदमा उनले यसो लेखे: 'प्रभुको इच्छा भयो भने म चाँडै तिमीहरूकहाँ आउनेछु ।' यसैले होला, ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले आफ्ना पत्रहरूमा 'डी.वी.' भन्ने अक्षर लगाएर परमेश्वरमाथिको भरोसा देखाउने गर्छन् । डी.वी.चाहिँ 'डेओ वोलन्टे' भन्ने ल्याटिन शब्दको छोटो रूप हो, जसको अर्थ 'परमेश्वरको इच्छा भएदेखि' हो ।

याकूब ४:१६: 'तर अब तिमीहरू आफ्नो सेखीमा घमण्ड गर्छौं' भनेर याकूबले लेख्छन् । यसर्थ यी इसाई दाजुभाइहरूले आफ्नो भविष्यका निम्ति ठूला-ठूला योजनाहरू बनाएकोमा गर्व गरेका थिए । यिनीहरू अहङ्कारी थिए । यिनीहरूको योजनाको कार्यक्रम कसले वा केले भङ्ग गर्न सक्नेथियो र? यिनीहरूको फोस्रो घमण्ड र आत्मनिरभरता कहाँसम्म पुग्यो, विचार गर्नुहोस्! के यिनीहरू आफ्नो भाग्यका मालिक थिए? यिनीहरूको व्यवहार यस्तो थियो । 'तर यस प्रकारको सबै घमण्ड दुष्ट हो'; किनकि परमेश्वर यस योजनामा छोडिनुभएको छ ।

याकूब ४:१७: 'यसकारण जसले भलाइ गर्न जान्दछ, तर गर्दैन, त्यसका निम्ति यो पाप हो ।' सन्दर्भमा हेर्नु हो भने, भलाइ गर्नु भनेको परमेश्वरलाई आफ्नो जीवनको हरेक क्षेत्रमा समावेश गर्नु हो । हामी क्षण-क्षणमा उहाँमाथि भर परेर जिउनुपर्छ । हामी यो कुरा जान्दछौं । तब यो कुरा नगर्दा यो भूलचूक हाम्रो पाप ठहर्छ । हुन पनि हो, भलाइ गर्न जान्ने, तर नगर्ने नियम हाम्रो व्यवहारमा लागू गर्ने क्षेत्र ठूलो छ । हाम्रो जीवनको जुनसुकै क्षेत्रमा किन नहोस्, हाम्रो सामु राखिएको भलाइ गर्ने हरेक अवसर हामीले छोप्नुपर्छ । यो हाम्रो जिम्मेवारी हो । जे ठीक छ, त्यो कुरा हामी जान्दछौं भने हामीले पाएको ज्ञानअनुसार जिउनु हाम्रो कर्तव्य हो । यस कुरामा चुक्दा हामी परमेश्वरको विरोधमा, हाम्रो छिमेकीहरूको विरोधमा र आफ्नै विरोधमा पाप गर्छौं ।

यस पत्रको चार अध्यायमा याकूबले हामीलाई निम्न क्षेत्रहरूमा जाँचेका छन्: लोभलालच र भगडा गरेकोमा, अरूको विरोधमा बोलेको र प्रभुको इच्छा केही नजानेर र उहाँको सल्लाह नखोजेर आफ्नो योजना

बनाएकोमा हाम्रो जाँच भएछ । यसकारण आउनुहोस्, हामी आफूले आफूलाई निम्न प्रश्नहरू सोधौं ! के म आफूसित भएको सम्पत्तिमा सन्तुष्ट छु, कि के म धेरै, अझ धेरै सम्पत्ति हासिल गर्ने फिक्कीको वशमा हुन्छु ? मसँग भएको सम्पत्तिको तुलनामा बढी धनसम्पत्ति भएकाहरूलाई म कुन दृष्टिले हेर्छु ? के म तिनीहरूको आरिस गर्छु ? केही थोक खारिद गर्नुभन्दा अघि प्रार्थना गर्ने मेरो आदत छ कि छैन ? परमेश्वर मसँग बोल्नुभयो भने मेरो प्रतिक्रिया के हो ? कायल भएर म आफूलाई उहाँको अधीनतामा सुम्पन्छु कि उहाँको सामना गर्छु ? अनि मेरा विश्वासी दाजु-भाइहरूको विरोधमा बोल्ने कुरा कसो हो ? मेरा योजनाहरूमा प्रभुको सल्लाहको निम्ति कुनै ठाउँ छ कि छैन ?

फ) याकूब ५ : १-६ : धनी मानिसहरू र भविष्यमा तिनीहरूलाई लाग्ने पछतो

याकूबले आफ्नो पत्रको यस खण्डमा हृदयस्पर्शी र धनी मानिस-हरूलाई बढी घोज्ने विषय उठाउँछन् र यस खण्डमा तिनीहरूलाई तिनीहरूका पापहरूको दोष देखाउँछन् । तिनका शब्दहरू घनले हिरकाएको जस्तै सबैलाई लाग्ने गरी र कसैलाई नछोडी तिनीहरूमाथि बजेका-बजेकै हुन्छन् । यी शब्दहरूमा व्यक्त गरिएका भर्त्सनाहरू कति कडा छन् कि यस खण्डबाट हामी प्रायः कसैलाई प्रवचन गरेको सुन्दैनौं ।

याकूबले यहाँ भविष्यवक्ताको भूमिका निभाउँछन्, जसले समाजिक अन्यायको विरोधमा आफ्नो आवाज उठाउँछन् । धनी मानिसहरूको गल्ती के थियो ? तिनीहरूले आफ्नो धनसम्पत्ति मानिसहरूको खाँचोगाह्ये पूर्ति गर्नको निम्ति प्रयोग गरेनन् । तिनीहरूको दोष यसैमा छ । अनि जुन मानिसहरू आफ्ना कामदारहरूलाई शोषण गरेर धनी भए, ती मानिस-हरूलाई पनि तिनले यहाँ तिनीहरूको दोष देखाइदिन्छन् । आफ्ना स्वार्थ-सिद्धिका निम्ति र आफ्नो सुखविलासमा आफ्नो धन खर्च गरेकाहरूले तिनको हप्की खानुपर्‍यो । अन्तमा तिनले धनी मानिसहरूको चरित्रहीन अवस्थाको नक्सा कोरिदिन्छन् । तिनीहरू धर्माजनको अत्याचार गर्ने अहङ्कारी शोषकहरू हुन् ।

याकूब ५:१: पहिले याकूबले धनी मानिसहरूलाई तिनीहरूमाथि आइपर्न लागेका विपत्तिहरूको निम्ति डाँको छोड़ी रुने आह्वान गर्छन् । अब चाँडै परमेश्वरसित तिनीहरूको भेट हुनेछ । त्यस बेलामा तिनीहरू शर्म र पछुतोले आकुल-व्याकुल हुनेछन् । तिनीहरूले आफूलाई अविश्वासी भण्डारीको रूपमा भेट्टाउनेछन् । तिनीहरूले गुमाइपठाएका मौकाहरूका निम्ति विलाप गर्नेछन् । तिनीहरूले आफ्नो लोभलालच र स्वार्थको निम्ति शोक मात्रैछन् । तिनीहरूले मानिसहरूलाई रोजगार दिन अपनाएका अयोग्य प्रणालीहरूको बारेमा पछुताउनेछन् । तिनीहरूले भौतिक कुराहरूमा आफ्नो सुरक्षा देखेर प्रभुलाई होइन, तर यस्ता कुराहरू आफ्नो सहारा बनाए । यो पाप तिनीहरूले त्यस बेलामा स्पष्ट देखेछन् । अनि तिनीहरू सकभर मोजमस्ती गरेर आफ्नो जीवन बिताएकोमा धुरु-धुरु रुनेछन् । यस खण्डमा याकूबले धनी मानिसहरूका चारवटा मुख्य पापहरू खण्डन गर्छन् । तिनीहरूको पहिलो पाप धन जोरजाम गरेर थुपार्नु हो ।

याकूब ५:२: याकूबले यसो भन्छन्: 'तिमीहरूको धनसम्पत्ति साडेको छ, तिमीहरूका वस्त्रहरूमा कीरा लागेका छन्; तिमीहरूको सुन र चाँदी खियाले खाएको छ; अनि तिनको खिया तिमीहरूको विरोधमा साक्षी बनेछ; अनि आगोले भैंं त्यसले तिमीहरूको मासु खानेछ ।'

पवित्र बाइबलमा 'धनी हुनु पाप हो' भन्ने कुरा कहिल्यै लेखिएको छैन । फलानो मानिस यसको निम्ति उदाहरण हो । उसले धनी हुन कुनै पाप गरेन, तर संयोगवश एकै रातमा उसले हकको ठूलो सम्पत्ति प्राप्त गर्‍यो । तर पवित्र बाइबलको शिक्षा सफा छ: धन सोहोर्नु पाप हो । प्रभु येशूले धनसम्पत्ति थुपार्नु मनाही गर्नुभयो, जब उहाँले यसो भन्नुभयो: 'आफ्नो निम्ति पृथ्वीमा सम्पत्ति नथुपार, जहाँ कीरा र खियाले नष्ट पार्छन्, जहाँ चोरहरू फोर्छन् र चोर्छन्; तर आफ्नो निम्ति स्वर्गमा सम्पत्ति थुपार, जहाँ न कीराले नष्ट पार्छ, न खियाले – जहाँ न चोरहरूले फोर्छन्, न चोर्छन्; किनभने जहाँ तिमीहरूको सम्पत्ति हुन्छ, त्यहाँ तिमीहरूको हृदय पनि हुनेछ' (मत्ती ६:१९-२१) ।

याकूबले चारवटा शब्दले सम्पत्तिको बयान गर्छन्, जस्तै धन, लुगा, सुन र चाँदी । अनि बाइबलको समयमा सम्पत्ति अन्न, तेल र वस्त्र, सुन र

चाँदीजस्तै अन्य उत्पादित पद्धार्थ थियो । हुन सक्छ, जब याकूबले 'तिमीहरूको धनसम्पत्ति सडेको छ' भनेर भन्छन्, तब तिनले अन्न कीराले खाएको र तेल गनाउने भइसकेको अनुमान गरेका होलान् । जे होस्, तिनले भनेको तात्पर्य यो हो: तिनीहरूले जोरजाम गरेको सम्पत्ति राख्दा-राख्दा बिग्रियो । एक समयमा त्यो धनसम्पत्ति लिएर भोकाहरूलाई खुवाउन सकिन्थ्यो; तर अबचाहिँ त्यो सम्पत्ति नष्ट भयो । तिनले यसो भन्छन्: 'तिमीहरूका वस्त्रहरूमा कीरा लागेका छन् ।' तर लगाइरहेका र चलाइरहेका लुगाहरूमा कीरा लाग्दैन । तर बाकसमा वा दराजमा खापैखाप पारेर राखिएका लुगाहरू पो माउले नष्ट पार्न सक्छ । यसकारण जबसम्म संसारमा धेरै अभावग्रस्त गरिब मानिसहरू छन्, जसको दैनिक खाँचो पूर्ति गर्नुपर्छ, तबसम्म लुगाहरू थुपार्नु किन गलत नहुनु त ?

याकूब ५:३: याकूब भन्दै गर्छन्: 'तिमीहरूको सुन र चाँदी खियाले खाएको छ; अनि तिनको खिया नै तिमीहरूको विरोधमा साक्षी बनेछ; अनि आगोले भैंँ त्यसले तिमीहरूको मासु खानेछ ।' सुन र चाँदीमा खिया लाग्दैन, तर तिनमा धब्बा लागेर तिनको चमक हराउन, तिनको रङ उड्न सक्छ । अनि बेहोशीसित राखेमा प्रकृतिको नियमअनुसार सुन र चाँदीको पनि क्षय हुन्छ । तिनीहरूले आफ्नो पैसारूपी धन काममा लगाउनुपर्नेथियो । तिनीहरूले भोकाहरूलाई खुवाउनुपर्नेथियो । तिनीहरूले नाङ्गा हुनेहरूलाई लुगा पहिराउनुपर्नेथियो । तिनीहरूले बिरामीहरूलाई औषधीको प्रबन्ध गर्नुपर्नेथियो । तिनीहरूले सुसमाचार प्रचारप्रसारको काममा आफ्नो हात बटाउनुपर्नेथियो । तर के गर्ने ? यी धनी मानिसहरूले आफ्नो धन भविष्यमा आइपर्ने विपद्को दिनका निम्ति पो साँचिरहेका रहेछन् । यसरी तिनीहरूको धनबाट कसैलाई पनि कुनै लाभ भएन, तर त्यो सडेर नष्ट हुन गयो ।

खियाले प्रयोग नगरिएको, तर खिएर हो कि सडेर हो, क्षीण भएर गएको बिग्रिएको वस्तुको कुरा गर्छ । अनि यही खियाले धनी मानिसहरूको विरोधमा साक्षी दिन्छ । याकूबको जमानामा यो कुरा धनी मानिसहरूको सम्बन्धमा सत्य थियो भने वर्तमान समयमा जिउने ख्रीष्ट-

विश्वासीहरूका निम्ति भन् बढी सत्य किन नठहरिएला ? सुसमाचारको प्रचारप्रसारको काममा साथ दिने साधनहरू छँदै हामीले यी साधनहरूको सदुपयोग गरेनौं भने हाम्रो दोष ठूलो हुनेछ; किनकि हामीसँग भएको धनसम्पत्ति हामीले आत्माहरू बचाउने काममा लगाउन सक्नेथियौं, तर त्यसो नगरेर हामीले यी भौतिक कुराहरू थुपारेर धनराशि तुल्यायौं। 'अनि आगोले भैं तिनको खियाले तिमीहरूको मासु खानेछ' भन्ने वाक्यको अर्थ यस प्रकारको छ: यी धनी मानिसहरूले आफ्नो धन अरूको भलाइको निम्ति प्रयोग गरेनन्; यसकारण तिनीहरूको धन तिनीहरूलाई पिरोल्ने ग्लानि र मनस्तापको कारण बन्नेछ। अन्तमा तिनीहरूका आँखाहरू खोलिनेछन्, र तिनीहरूले आफ्नो स्वार्थको दुष्टता र लोभलालचको निष्ठूरता बुझ्नेछन्, तर के गर्ने? यो त तिनीहरूलाई पोल्ने, डढ्ने, तड्पिने अनुभव बाहेक अरू केही पनि हुनेछैन नै। तब तिनीहरूका महंगा-महंगा गरगहना, तिनीहरूका सुरुचिपूर्ण लुगाफाटा, तिनीहरूका महलरूपी घरहरू, तिनीहरूका दामी-दामी कारहरूलाई के हुने भयो ?

याकूब ५:४: याकूबले अँल्याएको दोस्रो पापचाहिँ श्रमिकहरूलाई ठीकसँग ज्याला नदिएर आफ्नो धन बढाउनु हो। तिनीहरूका खेतबारीमा बाली काटेका खेतालाहरूले तिनीहरूले पाउनुपर्ने ज्याला पाएनन्। ती खेतालाहरूले यस अन्यायको बारेमा आफ्नो सोर उठाए भने कसले सुन्ने ? ती विचाराहरूको क्षतिको पूर्ति कसले गर्ने ? यस पृथ्वीमाथि तिनीहरूको मुद्दा लड्दिने कोही भएन। तर तिनीहरूका दुहाईहरू सेनाहरूको परमप्रभुले सुन्नुभयो। स्वर्गका सेनाहरूका सेनापतिचाहिँ पृथ्वीमा दलित, शोषित भीडका भीड मानिसहरूको पक्षमा सामर्थी हुनुहुन्छ। परमप्रभु सर्वशक्तिमान् परमेश्वरले तिनीहरूलाई सहायता गर्नुहुन्छ र तिनीहरूको पक्षमा लड्नुहुन्छ। यसर्थ पवित्र बाइबलले धन थुपार्नु मात्र होइन, तर नीच कमाइद्वारा सम्पत्ति हासिल गर्ने तरिकाहरू पनि दोषी ठहराएको छ। अनि कामदारहरूलाई उचित ज्याला नदिने पापको कुरा गरेपछि याकूबले यस सिलसिलामा अरू पापहरूका नाम लिन सक्नेथिए, जस्तै: आय-करको फाराममा हिसाबको सठीक विवरण नदिएको, मानापाथीको नाप ठूलो-

सानो पारेको, तराजुका ढकहरूको वजन तलमाथि पारेको, स्थानीय प्रशासकहरू र अन्य कर्मचारीहरूलाई घूस खुवाएको, भूटो विज्ञापन गरेको, फेक-न्यूस फैलाएको र खर्च-विवरणमा ठगेको आदि ।

याकूब ५:५: अबचाहिँ याकूबले धनी मानिसहरूको सुखसुखैमा बिताएको ऐयासी जीवनमाथि आफ्नो आँला लगाइदिन्छन् । तिनीहरूका महँगा-महँगा गरगहनाहरू, तिनीहरूका सुरुचिपूर्ण, भड्किला लुगा-फाटाहरू, तिनीहरूका स्वादिष्ट-स्वादिष्ट भोजनहरू र तिनीहरूका महलरूपी घरहरूका निम्ति तिनीहरूले अभावग्रस्त भीडैभीड मानिस-हरूको घोर खाँचो देख्दा-देख्दै आफ्नो स्वार्थसिद्धि गर्नलाई यति धेरै धन खर्च किन गरेका ? अथवा आउनुहोस्, हामी याकूबले भनेको यो कुरा हाम्रो जमानामा उतारौं ! मण्डली र इसाई लोकहरूको कुरा गरौं ! दिनहुँ हजारौं मानिसहरू भोकले मर्ने संसारमा र प्रभु येशू ख्रीष्टको सुसमाचार नसुनेका आधा मानिसहरूको जगत्मा हामीहरूलाई यति धनदौलत र हामीहरूको फजुलखर्च गर्ने आदत कति सुहाउँछ ? यस्तो संसारमा सुइँय्य हाँकिने हाम्रा स्पोर्ट्स कार, ओफ-रोडर्स र सानदार मोटर गाडीहरूको के काम ? हाम्रा गतिशील नौकाहरू किन चाहिन्छ ? प्रभुको पैसा हामी महँगा-महँगा होटलहरू र उच्च स्तरीय भोजनालयहरूमा खर्च कसरी गरौं, अतिभोग र अतिसेवन कसरी गरौं ? पवित्र धर्मशास्त्रको सुस्पष्ट शिक्षाको प्रकाश पाएर पनि, संसारका मानिसहरूको नितान्त आवश्यकता हाम्रा आँखाको सामु जाहेर हुँदा-हुँदै, मुक्तिदाता प्रभुको नमुनात्मक उदाहरण देखेर पनि र दयामायाको सर्वसाधरण सहजबोधले हामीलाई प्रेरणा दिएर पनि हामी कसरी, अँ, कसरी सानदार जीवन, ऐयासी जीवन, सुखैसुखले पूर्ण जीवन जिउन सक्छौं ? जबसम्म यस संसारमा मुक्तिको सुसमाचार नसुन्ने एकजना मानिस छ, तबसम्म यस प्रकारको जीवन जिउनु बिलकुल गतल ठहर्छ ।

मोजमज्जामा बसेका र भोगविलासको असंयमित जीवन जिएका मानिसहरूको तुलना काटमारको दिनमा आफ्ना हृदयहरू पोस्याएका मानिसहरूसित गरिएको छ - कसाईखानामा काट्न लागेका पशुहरूले

गरेजस्तै अथवा आफ्नो लुटपाटमा मज्जा उठाइरहेका सिपाहीहरूले गरेजस्तै, जसले आफ्नो वरिपरि नष्ट भइरहेका मानिसहरूलाई नदेखेजस्तै गर्छन् ।

याकूब ५ : ६ : धनी मानिसहरूले आफ्नो विरोधमा अन्तिम अभियोग सुन्नपछि: तिनीहरूले धर्माजनलाई दोषी ठहराएर मारे; अनि उनले तिनीहरूको सामना गरेनन् । कतिजनाको विचारअनुसार यी धर्माजन प्रभु येशू हुनुहुन्छ । तर धनी मानिसहरूले होइन, तर धर्मनेताहरूले नै उहाँको हत्या गरे । यसकारण यी धर्माजनलाई हामी कुन अर्थमा लिऔं ? हाम्रो विचारमा, यी धर्माजनले सबै इमानदार मानिसहरूको प्रतिनिधित्व गर्छन् । अनि याकूबले यहाँ यी साधारण जनताहरूमाथि आफ्नो विचार पुऱ्याएका छन्, जसले धनी मानिसहरूको अधीनमा तिनीहरूको हातबाट निरङ्कुश, अन्यायले पूर्ण, रूखो व्यवहार सहनुपरे । तिनीहरूले यिनीहरूको विरोधमा रूखो बोलीवचन, विभिन्न धम्की र भूटा आरोप लगाएर यिनीहरूलाई दोषी ठहराए । तिनीहरूले यिनीहरूको हत्या गरे । हुन सक्छ, यिनीहरूलाई भक्कु काममा जोताएर र कम्ती ज्याला, तलब दिएर तिनीहरूले यिनीहरूको मृत्यु ल्याइदिए; अनि यी इमानदार मानिसहरूले तिनीहरूको सामना गरेनन् । किनभने यिनीहरूले यसमा आफ्नो सोर उठाएर आफ्नो आपत्ति जनाएका भए यिनीहरूले कि त तिनीहरूको हातबाट भन् क्रर व्यवहार भोग्नुपर्नेथिए, कि त यिनीहरूलाई सरासर काम, जागिर, नोकरी-बाट निकालिनेथियो ।

ज) याकूब ५ : ७-१२: हामीले धीरज धर्नुपर्छ !

याकूब ५ : ७ : अब याकूबको ध्यान ती ख्रीष्ट-विश्वासीहरूमाथि पर्छ, जसले यस प्रकारको अन्याय र अत्याचार सहनुपरेको छ । तिनले उनीहरूलाई उत्साह दिएर धीरज धर्ने आदेश दिन्छन् । धीरज धर्नु किन उचित छ ? किनभने प्रभु येशूको आगमन नजिकै छ । प्रभु येशूको आगमन भन्नाले कि त ख्रीष्ट-विश्वासीहरूलाई उठाइलैजाने क्षण, कि ता राज्य गर्न आउनुहुने प्रभु येशूको दोस्रो महिमित आगमन बुझिन्छ;

किनकि नयाँ नियमभित्र यी दुवै घटनाहरू धीरज धर्ने प्रेरकको रूपमा पेश गरिएका छन् ।

हामी धीरज धर्ने आवश्यकतालाई कुन नक्सा दिऔं ? खेतिकिसानको नक्सा । किनकि खेतिकिसानले बीउ छरेको दिनमा कटनी गर्दैन । बीउ छरेको दिनदेखि फसल काट्ने दिनसम्म बीचमा निक्कै समय छ, जुन समयमा किसानले पर्खनुपर्छ । पहिले अघिल्लो वर्षा आउनुपर्छ, जसले बीउ उम्रने पाछै । त्यसपछि ऋतुको अन्ततिर पछिल्लो वर्षा हुनुपर्छ; नत्र ता फसल पाक्दैन । कतिजनाले यहाँ अघिल्लो र पछिल्लो वर्षाको सन्दर्भमा पेन्टेकोष्टको दिन र प्रभु येशूको दोस्रो आगमनको बीचमा सम्बन्ध जोड्छन् र मण्डलीको योगको शुरुमा बर्सिएका आशिषहरू प्रभु येशूको दोस्रो आगमनको सम्मुखमा फेरि एकपल्ट बर्सिने प्रतिज्ञा देख्छन् । तर नयाँ नियमभरि गरिने सर्वेक्षणले यो मिथ्या आशा नकार्दछ । तर यस सम्बन्धमा यो पनि भनिहालीं: विश्वासयोग्यहरूको बाँकी रहेको भागको रूपमा परमेश्वरका निम्ति जल्दो-बल्दो साक्षी भएका र संसारभरि सुसमाचार पुर्‍याउने धावामा लीन भएका ख्रीष्ट-विश्वासीहरूको बाटो हेर्नुमा कुनै गल्ती नहोला । फर्केर आउनुहुने हाम्रा मुक्तिदाता प्रभुलाई स्वागत गर्न त्योभन्दा उत्तम तरिका अरू के हुन सक्नेथियो ?

याकूब ५:८ : प्रभु येशू फर्कनुभएपछि पृथ्वीमा हालैमा चल्ती भएका अन्याय, खराबी र गल्तीहरू सुधारिनेछन् । यसकारण उहाँका जनहरूले किसानले गरेभैं धीरज धर्नुपर्छ । अनि उनीहरूका हृदयहरूचाहिँ उहाँको आगमनको निश्चयताले स्थिर पारिन्छन् ।

याकूब ५:९ : सतावट र सङ्कष्टमा परेका समयहरूमा भुक्तभोगीहरूले एक-अर्काको विरोधमा उठ्नु सम्भव छ । तनाउमा परेको मानिसको स्वभाव कति अचम्मको छ ! त्यस बेलामा मानिस आफूले बढी माया गरेका प्रियजनहरूप्रति क्रोधित हुनु मानवताको अवगुणरूपी अस्वभाविक परिवर्तन मानिनुपर्छ । यसकारण हामीले यो चेताउनी सुन्नुपर्छ: 'हे भाइहरूहो, एक-अर्काको विरोधमा गनगन नगर, नत्र तिमीहरू दोषी ठहरिनेछौ 12) ।' अठ्ठारा-अठ्ठारा परिस्थितिहरूमा आपसमा मिलेर

काम गर्नुपर्ने प्रभुका दासदासीहरूका निम्ति यो वाणी आएको छ । हामीले रिसराग राख्नुहुँदैन, आफ्नो बीचमा रिसराग उठ्न दिनुहुँदैन । किनभने न्यायकर्ता ढोकाको सामु खडा हुनुभएको छ । उहाँ हाम्रो मनभित्र लुकेको एक-एक विचार पूरा जान्नुहुन्छ । अनि चाँडै हामी खीष्ट येशूको न्यायआसनको सामु आफ्नो जीवनको लेखा दिनलाई उभिनेछौं । यसकारण आफू न्यायमा नपर्नु हो भने हामी अर्काको न्याय नगरौं !

याकूब ५:१०: पुरानो नियमका भविष्यवक्ताहरू कष्ट भोगेको र धीरज धरेको हिसाबले स्मरणीय नमुना हुन् । अनि क्रममा कष्ट धीरजको अगाडि आउँछ भन्ने कुरा तपाईंले याद गर्नुहोला । 'सङ्कष्टले धीरज उत्पन्न गर्छ' (रोमी ५:३) । अधि दिइएको जानकारीअनुसार नयाँ नियमभित्र धीरज भन्ने शब्दले सहनशक्ति वा स्थिरताको अर्थ लिन्छ । परमप्रभुको वचन विश्वासयोग्यतासाथ प्रचार गरेको हुनाले ती भविष्यवक्ताहरू निर्मम सतावटमा परेका थिए । तर 'उहाँ जो देखिनुहुन्न, उहाँलाई देखेभैं तिनीहरू स्थिर रहे' (हिब्रू ११:२७, ११:३२-४०) ।

याकूब ५:११: हामी बितेको समयमा जिएका यशैया, यर्मिया र दानियल नामक भविष्यवक्ताहरूको सम्मान गर्छौं । तिनीहरूको जोश र भक्तिले पूर्ण जीवनका निम्ति हामी तिनीहरूलाई कदर गर्छौं । त्यसैले गर्दा हामी तिनीहरूलाई धन्यका भन्छौं । किनभने तिनीहरू सठीक थिए, र संसार गलत थियो । यसमा हामी पूरा सहमत छौं । तर एउटा कुरा हामीले बिर्सनुहुँदैन । तिनीहरू ठूला-ठूला परीक्षाहरूमा परे, र तिनीहरूले ठूला कष्टहरू सहनुपरे, जुन कष्टहरू तिनीहरूले धीरजसित सहे पनि । हामीले धन्यका हुन चाहेमा तिनीहरूजस्तै हामी पनि अन्य परीक्षा र कष्टहरूबाट भएर जानुपर्ला भन्ने निश्चयता लिनु अनिवार्य हो ।

स्थिरताको विषयमा अय्यूबको उदाहरण स्मरणीय छ । मानव-इतिहासमा थोरै व्यक्तिहरूले अल्प समयभित्र अय्यूबले जत्तिकै हानि खप्नुपरेको थियो । तर उनले परमेश्वरलाई कहिल्यै सरापेनन्, र उनी कहिल्यै उहाँदेखि विमुख भएनन् । अनि अन्त्यमा उनले आफ्नो धैर्यको फल पाए । परमेश्वर दयासागर र कृपानिदान हुनुहुन्छ भन्ने कुरा उनको जीवनमा प्रकट भयो । परमेश्वरको सद्गुण सधैं यस्तै हो ।

‘प्रभुबाटको परिणाम’ के थियो, सो सम्बन्धमा अनजान भएको मानिसले दुष्ट मानिसहरूलाई डाहा गर्न सक्छ । जुन कुरा याकूबले प्रभुको परिणाम भनेका छन्, त्यो कुरा प्रभुले अन्तमा ल्याउनुहुने नतिजा वा अन्तिम परिणाम हो । दुष्ट मानिसहरूको फलिफाप देखेर आसाप ईर्ष्याले जलेका थिए (भजन ७३:३-१७) । जति उनले त्यस विषयमा विचार गरे, त्यति नै बढी उनी व्याकुल भए । त्यसपछि उनी परमेश्वरको पवित्रस्थानमा पसे, र उनले तिनीहरूको अन्त के हुने हो, सो राम्ररी बुभे । अनि त्यस ज्ञानले उनको मनदेखि सबै डाहा निकालिदियो । अनि राजा दारुदको अनुभव उस्तै-उस्तै थियो । भजन १७:१५ पदमा तिनले परलोकमा विश्वासीजनको हिस्सा यसरी वर्णन गरे: ‘*तर मचाहिँ धार्मिकतामा तपाईंको चेहरा निहार्नेछु; जब म बिँभनेछु, तब म तपाईंको स्वरूपमा पूरा सन्तुष्ट हुनेछु ।*’ ख्रीष्ट-विश्वासीले स्थिरता देखाए उसको इनाम ठूलो हुनेछ । अनि अय्यूबको विषयमा – प्रभुबाट ठहराइएको परिणाम कस्तो थियो ? परमप्रभुले अय्यूबलाई तिनीसित पहिले जति थियो, त्यसको दुई गुणा दिनुभयो (अय्यूब ४२:१०-१५) ।

याकूब ५:१२: परीक्षाको घडीमा धैर्यवान् नभएको मानिसले यो कुरा कसम खाएर प्रकट गर्छ । गालीगलौज, ईश्वर-निन्दा, भाकल वा श्राप यस पदको विषयवस्तु होइन । अनि कचहरी वा अदालतमा किरिया खानु यहाँको विषय पनि होइन । तर आफ्नो विश्वासयोग्यता पुष्टि गर्न प्रभुको नाम वा अरू कसैको नाममा कसम खानु यहाँ मनाही गरिएको छ । प्रभुको नाम व्यर्थमा लिनुहुँदैन । इसाई भाइबहिनीहरूहो, तपाईंहरूले स्वर्गमा अथवा पृथ्वीमा भएको कुनै व्यक्तिको नाममा र कुनै कुराको नाममा शपथ नखानुहोस् ! मानिसहरूले तपाईंहरूलाई ‘हो’ भनेको ‘हो’, ‘होइन’ भनेको ‘होइन’ भन्ने कुराबाट चिन्नुपर्छ र तपाईंहरूको वचनमा भर पर्न सक्नुपर्छ ।

यस खण्डमा हामीलाई सिकाउन खोजेको पाठको सीमा ‘स्वर्गको नाममा कसम’, ‘प्रभुलाई साक्षी राख्छु’, ‘बाइबलको कसम’ आदि बेहोशी शब्दहरूमा लागू गरेर बाँध्नुपर्छ । हर कुरामा र घरिघरि ‘येशू’, घरिघरि ‘प्रभु’, घरिघरि ‘भागवान्’ भन्नुहुँदैन । हामी प्रभुको नाम व्यर्थमा नलिऔं !

‘... नत्र ता तिमीहरू दण्डमा पर्छौं ।’ अथवा एन.के.जे.वी. बाइबल-अनुवादअनुसार ‘नत्र तिमीहरू कपटमा पर्छौं ।’¹³) हुन सक्छ, याकूबले यसो भन्दाखेरि दस आज्ञाको तेस्रो आज्ञाको सम्भना गरेका होलान्, जहाँ यसो लेखिएको छ: ‘तिमीले परमप्रभु आफ्नो परमेश्वरको नाम व्यर्थमा नलिनु; किनकि जसले उहाँको नाम व्यर्थमा लिन्छ, त्यसलाई परमप्रभुले निर्दोष ठहराउनुहुनेछैन’ (प्रस्थान २०:७) ।

ट) याकूब ५:१३-२०: प्रार्थना र बिरामीको चङ्गाइ

यस पत्रका अन्तिम पदहरूको खण्डमा प्रार्थनाचाहिँ यसको विषयवस्तु हो; किनभने यस खण्डमा क्रियापद र संज्ञाको रूपमा ‘प्रार्थना’ भन्ने शब्द सातपल्ट उल्लेख गरिएको छ ।

याकूब ५:१३: जीवनको हरेक परिस्थितिमा हामी प्रभुकहाँ जानुपर्छ र प्रार्थना गर्नुपर्छ । अनि सङ्कष्टको समयमा हामीले दुहाई गरेरै उहाँलाई पुकार गर्नुपर्छ । अनि आनन्दित भएको समयमा हामीले उहाँकहाँ आफ्नो मन उठाएर उहाँको स्तुतिप्रशंसा गर्नुपर्छ । किनभने प्रभुले हाम्रो जीवनका बदली भइरहेका परिस्थितिहरूमा आफ्नो स्थान पाउन चाहनुहुन्छ ।

यसकारण हाम्रो जीवनमाथि जेजति आइपर्छ, त्यस सबमा हामीले परमेश्वरलाई नै त्यसको प्रमुख कारक-तत्त्वको रूपमा देख्न सक्नुपर्छ । श्री ए. रथरफोर्डले यस कुराको परिभाषा यस प्रकारले गरेका छन्:

‘उप-कारकहरूका चक्रहरूद्वारा अन्यालमा परेर हामीले पल्टन-बाजी खानुहुँदैन ।’

हामी आफ्ना परिस्थितिहरूको शिकार बन्नुहुँदैन । यो त हारैहारको जीवन जिउनु हो । हामीले परिस्थिति बदली हुने समय पर्खनुहुँदैन, यो हाम्रो हार ठहरिन्छ । हामीले हरेक कुरामा अरू कसैको होइन, केवल उहाँको हात देख्न सक्नुपर्छ ।

हुन सक्छ, जुन खण्ड हामी पढ्न लागेका छौं, त्यो खण्ड शायद यस पत्रमा मात्र नभएर सम्पूर्ण नयाँ नियमभित्र बढी तर्कवितर्कयुक्त खण्ड मानिन्छ । वर्तमान समयमा ख्रीष्ट-विश्वासीको जीवनमा शरीरको चङ्गाइ

कुन स्थान लिइन्छ, सो कुरा यस खण्डमा हाम्रो सामु ल्याइन्छ । यसकारण यस खण्डको एक-एक पद अध्ययन गर्नुभन्दा अगाडि रोगबिमार र चङ्गाइको विषयमा पवित्र बाइबलको शिक्षा के हो, सो ख्याल गर्नु लाभदायक हुन्छ होला ।

ईश्वरीय चङ्गाइ

क) सबै किसिमका रोगहरू संसारमा पाप पसेको फल हो भन्ने सर्वमान्य कुरामा इसाईहरूको बीचमा दुईमत छैन । किनकि संसारमा पाप नपसेको भए कुनै रोग हुनेथिएन ।

ख) अनि कहिलेकाहीं कुनै व्यक्तिको रोग सरासर उसको पापको फल हो । १ कोरिन्थी ११:३० पदअनुसार कोरिन्थमा कतिजना विश्वासीहरू थिए, जसले आफूलाई नजाँचीकन प्रभुभोजमा भाग लिए र यही कारणले तिनीहरू बिरामी भए । किनभने प्रभुभोज खानेहरूले आफूलाई जाँचेर आफ्नो जीवनमा भएको पाप मानिलिनुपर्छ र छोड्नुपर्छ ।

ग) तर हरेक रोग मानिसको व्यक्तिगत पापको फल मान्नुहुँदैन । किनकि अय्यूब अरू सबै मानिसहरूभन्दा धर्मी मानिस थिए, र पनि बिमारी भए (अय्यूब १:८) । अनि जन्मदेखि अन्धा भएको मानिसले अन्धा भएर आफ्ना पापहरूको फल भोग्नुपरेन (यूहन्ना ९:२-३) । प्रभुको काममा असाध्यै खटिरहेका एपाफ्रोडिटस प्रभुका निम्ति गरेका आफ्नो अथक परिश्रमले गर्दा बिरामी भए (फिलिप्पी २:३०) । अनि आत्मिक तवरले पूरा स्वस्थ भएका गायसचाहिँ शरीरमा अस्वस्थ भए (३ यूहन्ना १:२) ।

घ) कहिलेकाहीं क्रियाशील शैतानले कसैलाई बिरामी पार्छ । शैतानले अय्यूबको शरीरभरि खटिरैखटिरा उब्जाएको थियो (अय्यूब २:७) । अनि लूका १३:१०-१७ पदको खण्डमा शैतानले एउटी स्त्रीलाई यहाँसम्म कुप्री तुल्यायो, कि ऊ सोफी भई कहिल्यै खडा हुन सकेकी थिइन । वचनले के भन्छ ? लूका १३:१६ पद पढौं ! 'त्यस स्त्रीलाई शैतानले अठार वर्षसम्म बाँधेर राखेको थियो ।' विचार गर्नुहोस्: अठार वर्ष बाँधिएको !!

अनि प्रेरित पावलको शारीरिक दुर्बलता पनि शैतानको काम थियो, जुन शारीरिक दुर्बलता तिनले 'शरीरमा भएको काँडा' भने, अँ, 'मलाई मुक्काले हात्रलाई शैतानको एउटा दूतको काम' हो भने (२ कोरिन्थी १२:७) ।

छ) परमेश्वरले हर प्रकारको रोग निको पार्न सक्नुहुन्छ, र उहाँ निको पार्नुहुन्छ नै । अनि एक प्रकारले शरीरको जुनसुकै चङ्गाइ ईश्वरीय काम हो । पुरानो नियममा परमेश्वरका नामहरूमध्ये एउटा नाम 'यहोवा-रोपेका' हो, जसको अर्थ हो: 'परमप्रभु तिमीलाई निको पार्नुहुन्छ' (प्रस्थान १५:२६) । अनि शरीरको चङ्गाइ पाएको हरेक अवस्थामा हामीले परमेश्वरलाई त्यसको श्रेय दिनुपर्छ ।

अनि परमेश्वरको वचन पवित्र बाइबलबाट कुरा स्पष्ट हुन्छ: परमेश्वरले विभिन्न तरिकाहरू अपनाएर चङ्गाइ दिनुहुन्छ । कहिलेकाहीं रोग लागेको शरीर आफैआफ निको हुन्छ । प्रकृतिको नियम यस्तो छ; किनभने परमेश्वरले मानिसको शरीरभित्र निको हुने अद्भुत तत्त्व र शक्तिहरू हालिदिनुभएको छ । डाक्टरहरूलाई विदितै छ, कि प्रायः बिरामीहरूका तकलिफहरू बिहानसम्म आफैआफ ठीक हुन्छन् । अरू बेलामा परमेश्वरले औषधी प्रयोग गरेर मानिसलाई निको पार्नुहुन्छ । प्रेरित पावलले तिमोथीलाई के सल्लाह दिए भने, 'तिम्रो पेटको लागि, साथै घरिघरि भइरहेका तिम्रा बिमारीहरूले गर्दा अलि-अलि दाखमद्य प्रयोग गर !' (१ तिमोथी ५:२३) । अनि फेरि अरू बेलामा परमेश्वरले मानिसहरूलाई तिनीहरूका भयत्रासहरूबाट, तिनीहरूका रिसराग, आफूमा केन्द्रित पूर्व-विचारहरूमा घोरिने स्वभाव र लागेका दोषहरूबाट छुटकारा दिएर निको पार्नुहुन्छ; किनभने यस्ता-यस्ता कुराहरूले मानिसलाई बिमारी पार्न सक्छन् । अनि अझै अरू बेलामा परमेश्वरले डाक्टर र शल्य-चिकित्सकहरूको हातद्वारा मानिसहरूलाई निको पार्नुहुन्छ । प्रभु येशूले स्पष्ट रूपले यसो भन्नुभयो: 'रोगीहरूलाई डाक्टरको आवश्यकता पर्छ' (मत्ती ९:१२) । अनि प्रेरित पावलले लूकाको विषयमा लेख्दा तिनलाई 'प्रिय वैद्य' भने (कलस्सी ४:१४); अनि यसरी उनले ख्रीष्ट-

विश्वासीहरूलाई डाक्टरहरूको खाँचो पर्छ भन्ने कुरा पुष्टि गरे । यसमा शङ्का छैन । परमेश्वरले डाक्टरहरूलाई चङ्गाइमा प्रयोग गर्नुहुन्छ, जसरी प्रख्यात फ्रान्सेली शल्यचिकित्सक श्री परेले भने: 'शल्यकारले चोटपटकको मलमपट्टी गर्ला, तर चङ्गाइ परमेश्वरको हो ।'

च) परमेश्वर आश्चर्यकर्मद्वारा निको पार्नुहुन्छ । अनि यस प्रकारको चङ्गाइको विषयमा सुसमाचारका पुस्तकहरूमा धेरै उदाहरणहरू उल्लेख गरिएका छन् । तर 'परमेश्वरले निको पार्दा प्रयोग गर्नुहुने सर्वमान्य तरिका यही हो' भन्नु गलत हो । अनि 'परमेश्वरले आश्चर्यकर्मद्वारा कहिल्यै निको पार्नुहुन्न' भन्नु पनि बराबर गलत हो । पवित्र बाइबलमा केही पनि लेखिएको छैन, जुन कुराले 'वर्तमान समयमा परमेश्वर आश्चर्यकर्मद्वारा निको पार्नुहुन्छ' भन्ने हाम्रो विश्वास कमजोर पार्छ ।

छ) तर यस कुरामा हाम्रो धारणा सफा हुनुपर्छ: शरीरको चङ्गाइ सधैं परमेश्वरको इच्छा होइन । प्रेरित पावलले ट्रौफिमसलाई बिरामी अवस्थामा मिलेटसमा छोडे (२ तिमोथी ४:२०) । अनि प्रभुले पावललाई उनको शरीरमा भएको काँडाबाट पनि निको पार्नुभएन (२ कोरिन्थी १२:७-१०) । अनि यो पनि ख्याल गर्नुहोला: रोगीलाई निको पार्नु सधैं परमेश्वरको इच्छा भएदेखि मानिस कहिल्यै बूढो हुँदैनथियो र कहिल्यै मर्नुपर्दैनथियो ।

ज) परमेश्वरले हरेक अवस्थामा निको पार्छु भन्ने प्रतिज्ञा गर्नुभएन । यसकारण चङ्गाइ हामीले उहाँबाट दाबी गर्न सक्दैनौं । अनि फिलिप्पी २:२७ पदअनुसार एपाफ्रोडिटसको सम्बन्धमा उनको चङ्गाइ परमेश्वरको कृपाको काम थियो । अनि सदैव कृपा पाउने हाम्रो अधिकार कहाँ हुन्छ र ?

झ) शरीरको चङ्गाइ ख्रीष्ट येशूले पूरा गर्नुभएको त्राणको कामान्तर्गत पर्छ भन्ने कुरा केही हदसम्म सत्य छ । तर प्रायश्चित्तको काममा समावेश गरिएका सबै आशिषहरू हामीलाई अहिलेसम्म दिइएका छैनन् । उदाहरणको लागि: हाम्रो शरीरको छुटकारा ख्रीष्ट येशूको त्राणको काममा हाम्रा निम्ति समावेश गरिएको छ, तर त्यो आशिष हामीले त्यस

दिनमा मात्र पाउनेछौं, जुन दिनमा ख्रीष्ट येशू आफ्ना पवित्र जनहरूका निम्ति फर्केर आउनुहुनेछ (रोमी ८ : २३) । त्यस दिनदेखि हामी कहिल्यै फेरि बिरामी नहुने गरी सबै रोगबिमारहरूदेखि पूर्ण रूपले निको हुनेछौं ।

ज) 'हाम्रो नोको नभएको कारण हाम्रो विश्वासको कमी वा हाम्रो अविश्वासको फल हो' भन्नु सरासर गलत हो । यसो हो भने, कति मानिसहरू अनन्त-अनन्तसम्म बाँच्नुपर्नेथियो, तर यस्तो कोही व्यक्ति कहीं पनि छैन नै । प्ररित पावल, अनि ट्रौफिमस र गायस निको भएनन्; तर तिनीहरूको विश्वास शक्तिशाली र सक्रिय थियो ।

अब आउनुहोस्, हामी याकूब पाँच अध्यायमा फर्कीं, र यो खण्ड पवित्र बाइबलका अरू खण्डहरूसित कति राम्रोसँग मिलेको कुरा हेरिहालीं !

याकूब ५:१४-१५: 'के तिमीहरूको बीचमा कोही बिरामी छ? उसले मण्डलीका एल्डरहरूलाई बोलाओस्, र उनीहरूले प्रभुको नाममा उसलाई तेल घरेर उसका निम्ति प्रार्थना गरिदिऊन् । अनि विश्वासको प्रार्थनाले त्यस बिरामीलाई बचाउनेछ, र प्रभुले उसलाई उठाउनुहुनेछ; अनि यदि उसले पापहरू गरेको भए तापनि उसलाई ती पापहरू क्षमा हुनेछन् ।'

पवित्र बाइबलमा शरीरको चङ्गाइको विषयमा एकमात्र खण्ड यो भएको भए हरेक ख्रीष्ट-विश्वासी आफ्नो जीवनमा आइलाग्ने सबै रोग र बिमारहरूबाट निको हुने कुरामा सुनिश्चित हुन सक्नेथियो; उसले केवल यस खण्डमा त्यसका निम्ति उल्लेख गरिएका सर्तहरू पूरा गर्नुपर्नेथियो । तर हामीले पवित्र धर्मशास्त्रका अरू खण्डहरूबाट अघि देखिसक्यौं, कि निको पार्नु सधैं परमेश्वरको इच्छा नहोला । यसकारण हामी कुन निष्कर्षमा पुग्छौं भने याकूबले यहाँ हरेक किसिमको रोगको विषयमा आदेशहरू लेखेका छैनन्, तर त्यस रोगको विषयमा चर्च गर्छन्, जुन रोग विशेष परिस्थितिहरूको फल थियो । अनि यस खण्डमा भन्न खोजेको कुरा बुझ्ने चाबी निम्न वाक्यमा पाइन्छ, जहाँ यसो लेखिएको छ: 'अनि यदि उसले पापहरू गरेको भए तापनि उसलाई ती पापहरू क्षमा हुनेछन् ।' यस खण्डमा चङ्गाइको सम्बन्ध पापहरूको क्षमासित रहेको छ ।

यहाँ एकजना भाइ छ, जसले पाप गर्ख्यो; हुन सक्छ, यस भाइले गरेको त्यस पापले स्थानीय मण्डलीको गवाहीमा खोट लगायो होला । अनि त्यसको लगत्तै यो पाप गर्ने भाइ बिमारी भयो । अनि यस भाइले बुझिहाल्यो: ‘यो त मेरो पापको फल हो ।’ उसलाई सङ्गतिमा फर्काएर ल्याउनलाई परमेश्वरले यस भाइलाई ताडना दिनुभएको छ । तब उसले पश्चात्ताप गर्छ र परमेश्वरको सामु आफ्नो पाप मानिलिन्छ । तर यस भाइले स्थानीय मण्डलीको सामाजिक गवाही धक्का पुर्‍याएको हुनाले उसले त्यो कुरा सठीक पार्नुपर्छ: उसले यसका निम्ति मण्डलीका एल्डरहरूलाई बोलाउँछ र उनीहरूको सामु आफ्नो भूलचूक स्वीकार गर्छ । अनि उसको मण्डलीका एल्डरहरूले उसलाई प्रभुको नाममा तेल घसेर उसका निम्ति प्रार्थना गर्छन् । अनि त्यस विश्वासको प्रार्थनाले उसलाई बचाउनेछ, र प्रभुले उसलाई उठाउनुहुनेछ । प्रभुको वचनको यो निश्चयता त्यस रोगको विषयमा लागू हुन्छ, जुन रोग कुनै पापको फल हो । वचनले भनेअनुसार यस प्रकारको पाप स्वीकार गरिएको र छोडिएको हुनुपर्छ; तब प्रभुले निको पार्ने काम गर्नुहुन्छ ।

कसैले हाम्रो यस व्याख्यामा यसो भन्दै आफ्नो आपत्ति जनाउला: ‘त्यस भाइले पाप गरेको र पछिबाट उसले पश्चात्ताप गरेको र आफ्नो पाप मानिलिएको कुरा तपाईं कहाँबाट लिनुहुन्छ र कसरी जान्नुहुन्छ?’ त्यस प्रकारको आपत्ति चुप गराउने उत्तर हामीले याकूब ५:१५ पदको आखिर वाक्यमा पाउँछौं, जहाँ लेखिएको छ: ‘अनि यदि उसले पापहरू गरेको भए तापनि उसलाई ती पापहरू क्षमा हुनेछन् ।’ अनि हामीलाई थाहै छ: पापहरू स्वीकार गरेको खण्डमा क्षमा हुन्छन् (१ यूहन्ना १:९) ।

अर्को आपत्ति पनि सुनिन्छ । ‘“उसले पापहरू गरेको” होइन, तर “यदि उसले पापहरू गरेको छ भने ...” भनेर लेखिएको छ, होइन र?’ हो, यो कुरा साँचो हो । तर यस कुराको सन्दर्भमा हामीले ध्यान दिनुपर्छ । यस सम्पूर्ण खण्डको विषयचाहिँ पापहरू स्वीकार गर्नु र विश्वासबाट पछि हटेको विश्वासी भाइबहिनीलाई सङ्गतिमा पुनर्स्थापना गर्नु हो । के सोह पदको खण्ड क)बाट त्यो कुरा स्पष्ट छैन र, जहाँ यसो लेखिएको छ:

‘निको हुनलाई तिमीहरू एक-अर्काको सामु आफ्ना भूलचूकहरू मानिलेओ, र एक-अर्काका निम्ति प्रार्थना गर!’ अनि जुन खडेरीको विषयमा याकूब ५:१७-१८ पदमा लेखिएको छ, त्यो खडेरी इस्राएली-हरूले पाप गरेका कारणले परमेश्वरको न्यायको रूपमा तिनीहरूमाथि आइपरेको थियो। जब तिनीहरू परमप्रभुकहाँ फर्के, र उहाँलाई एकमात्र सत्य परमेश्वरको रूपमा स्वीकार गरे, तब त्यो खडेरी तिनीहरूबाट हट्यो (१ राजाहरू १८:३९)। अनि याकूब ५:१९-२० पदमा लेखिएको कुराले विश्वासबाट पछि हटेको भाइबहिनीसित व्यवहार गर्छ। विश्वासबाट पछि हटेकोलाई कसरी फर्काइन्छ, सो कुरा हामी त्यहाँ एकै क्षणमा देखौं।

याकूब ५:१३-२० पदको सम्पूर्ण खण्डको सन्दर्भ एउटै हो; अनि यसबाट निस्केको तात्पर्य पनि एउटा हो: परमेश्वरले प्रतिज्ञा गर्नुभएको चङ्गाइ त्यस व्यक्तिका निम्ति हो, जसको रोग पापको फल थियो, र जसले मण्डलीका एल्डरहरूको सामु आफ्नो पाप मानिलिन्छ। अनि उसलाई प्रभुको नाममा तेल घसेर उसका निम्ति प्रार्थना गर्नु मण्डलीका एल्डरहरूको जिम्मेवारी हो। कतिजनाले बिरामीमाथि लगाउनुपर्ने तेललाई त्यो त औषधीको रूपमा प्रयोग गरिएको अर्थ दिन्छन्; किनभने याकूबले यो पत्र लेखेको जमानामा तेल औषधीको रूपमा प्रयोग गरिएको थियो (लूका १०:३४)। अरूले यस तेलमा विधिवत् अर्थ लगाइदिन्छन्। अनि यस प्रकारको धारणाले ‘प्रभुको नाममा तेल घसेर’ भन्ने वाक्यबाट पुष्टि पाउँछ। यसर्थ तेलको यो घसाइचाहिँ प्रभुको अधिकारमा र उहाँको वचनप्रति आज्ञाकारी भई गरिएको बुझिन्छ। अनि कुनै समयमा प्रेरितहरूले बिरामीहरूलाई निको पार्न तेल प्रयोग गरे, अनि बिरामीहरूले अद्भुत रीतिले निको भए (मर्कूस ६:१३)। तर बिरामीहरूमाथि लगाइएको तेलमा निको पार्ने कुनै शक्ति छैन; निको पार्ने शक्ति पवित्र आत्माको हो; अनि तेलचाहिँ पवित्र आत्माको निको पार्ने वरदानको प्रतीक हो (१ कोरिन्थी १२:९)।

‘रीतिविधिहरूमाथि जोड नदिने अनुग्रहको युगमा तेल विधिवत् रूपमा कहाँ प्रयोग गरिन्छ र’ भनेर अरूले आफ्नो आपत्ति जनाउँछन्। तर

याद रहोस्: ख्रीष्ट येशूको शरीर र रगतको सम्भना गर्न हामी रोटी र दाखमद्य प्रयोग गर्छौं, अनि बप्तिस्मा दिँदा हामी पानी प्रयोग गर्छौं । अनि दिदीबहिनीहरूले मण्डलीको सभामा पुरुषको अधीनतामा बसेको चिन्हको रूपमा घुम्टो हालेर आफ्नो शिर ढाक्ने गर्छन् । तब तेल विधिवत् रूपमा प्रयोग गर्ने कुरा हामी किन काटौं ?

विश्वासको प्रार्थनाको उत्तरमा परमेश्वरले बिरामीलाई निको पार्नुहुन्छ । विश्वासको प्रार्थना किन भनिन्छ ? किनभने त्यो प्रार्थना परमेश्वरको वचनको प्रतिज्ञामाथि भर परेको, निर्भर गरेको प्रार्थना हो । प्रार्थना गर्ने एल्डरहरूको विश्वास कतिको छ अथवा बिरामीसँग कति विश्वास छ भन्ने कुरामा प्रश्न आउँदै-आउँदै । उल्लेख गरिएका सर्तहरू पूरा भएमा परमेश्वरले 'म बिरामीलाई उठाउनेछु' भन्ने प्रतिज्ञा गर्नुभएको हुनाले मण्डलीका एल्डरहरूले पूरा निश्चयताको साथ प्रार्थना गर्न सक्छन् ।

तब निछोडको रूपमा हामी यसो स्वीकार गरेर भन्छौं: याकूब ५:१४-१५ पदको अर्थ त्यस व्यक्तिमा सीमित रहन्छ, जसको रोग उसको पापको फल हो । जब उसलाई त्यो महसुस हुन्छ, तब उसले पश्चात्ताप गर्छ; उसले मण्डलीका एल्डरहरूलाई बोलाउनुपर्छ र तिनीहरूको सामु आफ्नो भूलचूक स्वीकार गर्नुपर्छ । त्यसपछि तिनीहरूले उसलाई प्रभुको नाममा तेल घसेर उसका निम्ति प्रार्थना गर्छन् । तिनीहरूले विश्वाससाथ बिरामीको चङ्गाइका निम्ति प्रार्थना गर्न सक्छन्, किनभने 'प्रभुले उसलाई उठाउनुहुनेछ' भनेर यहाँ परमेश्वरको सुस्पष्ट प्रतिज्ञा छ ।

याकूब ५:१६क): 'निको हुनलाई तिमीहरू एक-अर्काको सामु आफ्ना भूलचूकहरू¹⁴ मानिलेओ, र एक-अर्काका निम्ति प्रार्थना गर !' यो वाक्य सरासर पढ्दा हामीलाई के लाग्न सक्छ भने, 'अरे, हामीले आफ्ना गोप्य पापहरू अरू मानिसहरूलाई भन्नुपर्दो रहेछ !' तर यस वाक्यको अर्थ यो होइन । याकूबले भन्न खोजेको कुरा यो हो: जब हामीले कसैको विरोधमा पाप गर्छौं, तब हामीले त्यस व्यक्तिसँग, जसलाई हामीले त्यो गल्ती गरेका छौं, आफ्नो भूल मानिलिनुपर्छ । यस पदको प्रमुख विषय यो हो ।

हो, हामीले एक-अर्काका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ । कसैप्रति रिसराग राख्नुको सट्टामा, आपसमा मनमुटाव र अमेल बढ्नुभन्दा अघि हामीले आपसी सङ्गति कायम राख्ने हेतुले आफ्नो भूलचूक मानिलिनुपर्छ र अरूका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ ।

शरीरको चङ्गाइ र आत्मिक पुनर्स्थापनाको बीचमा नजिकको सम्बन्ध छ । याकूबले सुन्दर ढङ्गले साङ्गलोको एक मुन्द्रा अर्को मुन्द्रामा जोडेछन्: हामीले पाप मानिलिनुपर्छ, र हामीले एक-अर्काका निम्ति प्रार्थना गर्नुपर्छ, तब हामी निको हुन्छौं । यहाँबाट सङ्केत स्पष्ट छ: मानिसको शरीरको अवस्था र उसको आत्मिक अवस्थाको बीचमा अभिन्न सम्बन्ध रहेको छ । मानिस त्रीएक सृष्टि हो: आत्मा, प्राण र शरीर (१ थेस्सलोनिकी ५:२३) । अनि मानिसको एक भागमा परेको असर उसका अरू भागहरूमा पनि असर गर्छ-गर्छ । पुरानो नियममा पूजाहारीले वैद्यको काम पनि गर्ने गर्थे । मानिसलाई लागेको कोर रोग तिनले 'यो कोर हो' भनेर घोषणा गर्नुपर्थ्यो, र कोर निको भएको कुरा पनि तिनैले घोषणा गर्नुपर्थ्यो । यसरी नै परमप्रभुले एकै व्यक्तिमा दुईवटा सेवाहरू पूजाहारीको सेवा र वैद्यको सेवा एकसाथ जोड्नुभयो; यसर्थ मानिसको आत्मा र मानिसको शरीरको बीचमा घनिष्ठ सम्बन्ध रहेछ ।

मनोदैहिक चिकित्सा-शास्त्रले मानिसको मन र शरीरको बीचमा रहेको यो सम्बन्ध मान्यता दिन्छ र मानिसको शरीरका तकलिफहरूको कारण उसका व्यक्तिगत समस्याहरूमा खोजी गर्छ । तर आधुनिक चिकित्सा-शास्त्रमा पापको निम्ति औषधी कहाँ हुन्छ र? पापको दोषबाट छुटकारा पाउन, पापको अशुद्धता, पापको शक्ति र पापको सजायबाट छुटकारा पाउन ख्रीष्ट येशूको रगतको शक्ति चाहिन्छ । पापको क्षमा पाप स्वीकार गरेको फल हो । येशूको रगत पापको क्षमा पाउने आधार हो । परमेश्वर विश्वासयोग्य र धर्मी हुनुहुन्छ । यसकारण आउनुहोस्, हामी उहाँको सामु आफ्ना पाप स्वीकार गरौं! अनि खाँचो पत्थो भने, मानिसहरूको सामु पनि मानिलिऔं !

हामीले मात्र चाहे-नचाहे धेरै पल्ट पापको कारण मानिस बिरामी हुन्छ; किनभने खन्चुवापन, घिचुवापन, फिक्रीचिन्ता, रिस, क्रोध,

अरूलाई क्षमा नदिने मन, असंयम, डाहा, ईर्ष्या, स्वार्थ र घमण्ड जस्ता पापहरूले मानिसलाई बिरामी पार्छन्। पापले बिरामी मात्र ता के, कहिलेकाहीँ मृत्यु पनि ल्याउँछ (१ कोरिन्थी ११:३०)। कुनै पाप गरेको कुरा महसुस हुनासाथ हामीले आफ्नो यो पाप मानिलिनुपर्छ र छोड्नुपर्छ। हामीले सबै पापहरू परमेश्वरको सामु स्वीकार गर्नुपर्छ। तर हामीले अरू मानिसहरूको विरोधमा गरेका पापहरू तिनीहरूको अगाडि पनि स्वीकार गर्नुपर्छ। हाम्रो आत्मिक स्वास्थ्य र हाम्रो शरीरको स्वास्थ्य कायम राख्न यो बढियो हो, र यो अनिवार्य छ।

याकूब ५:१६^ब-१८: 'धर्मी जनको प्रभावकारी प्रार्थनाले धेरै कुरा प्राप्त हुन्छ। एलिया पनि हामीजस्तै दुःखसुख भोगी मानिस थिए, अनि उनले पानी नपरोस् भनेर यत्यसित प्रार्थना गरे, र तीन वर्ष छ महिनासम्म पृथ्वीमा पानी परेन। अनि उनले फेरि प्रार्थना गरे, तब आकाशले वर्षा दियो, र पृथ्वीले आफ्नो फल फलायो।'

यो घटना हामीले १ राजाहरू १७:१-१९:१० पदको खण्डमा उल्लेख गरिएको पाउँछौं। त्यस बेलामा अहाब इस्राएलका राजा थिए। तिनकी पत्नी इजेबेलको खातिर तिनले बाल देवताको पूजा गरे, र यसरी नै इस्राएलीहरूलाई यस प्रकारको घिनलाग्दो मूर्तिपूजामा अग्रसर गरेर फसाए। 'परमप्रभु इस्राएलका परमेश्वरलाई रिस उठाउनलाई अहाबले आफूभन्दा अधिका इस्राएलका सबै राजाहरूले भन्दा बढी गरे' (१ राजाहरू १६:३३)। अनि तिनको यस पापको फलस्वरूप इस्राएल देशमाथि साढे तीन वर्षसम्म खडेरी पर्यो।

त्यसपछि एलियाले कर्मल डाँडामा बालका पूजाहारीहरूसँग ठूलो प्रतिस्पर्धा गरे। त्यो प्रतिस्पर्धा सुप्रख्यात छ। जब परमप्रभुको आगो वेदीमाथि भर्‍यो, र त्यसले त्यो होमबलि, त्यो दाउरा, ती ढुङ्गाहरू र त्यो माटो भस्म पार्यो र खाडलमा भएको पानी पनि चाटिदियो, तब मानिसहरूले 'परमप्रभु परमेश्वर हुनुहुँदो रहेछ' भन्ने कुरा विश्वास गरे, र बालको पूजा छोडेर तिनीहरू परमप्रभुकहाँ फर्के। तब एलियाले फेरि प्रार्थना गरे, र पानी पर्यो, अनि खडेरी शेष भयो। एलियाको उदाहरण

हामीलाई किन दिइयो ? पाप गरेर परमेश्वरको सङ्गतिदेखि भड्किएर टाढा गएकाहरूका निम्ति हामीले प्रार्थना गर्न साहस पाऔं भन्ने हेतुले यो उदाहरण उल्लेख छ । ‘धर्मी जनको प्रभावकारी प्रार्थनाले धेरै कुरा प्राप्त हुन्छ ।’ अथवा हामी यस वाक्यको भावात्मक अनुवाद गरौं भने, ‘जुन मानिसको हृदय परमेश्वरको सम्बन्धमा सठीक अवस्थामा रहेको छ, त्यस मानिसको प्रार्थनाले अचम्मको काम गर्छ ।’ एलिया हामीभन्दा उच्च कोटिका मानिस थिए भन्ने विचार हामीमा आउन सक्छ । यसकारण याकूबले हामीलाई सम्झाउँछन्: होइन, एलिया पनि हामीजस्तै दुर्बल-कमजोर शरीरको मानिस थिए । उनी अरू मानिसहरूसरह दुर्बलताहरू र कमजोरताहरूको वशमा परेका मानिस थिए ।

याकूब ५:१९-२०: यसभन्दा अधिका पदहरूमा हामीले स्थानीय मण्डलीका एल्डरहरूको माध्यमद्वारा एकजना पाप गर्ने विश्वासी भाइबहिनी कसरी पुनर्स्थापित भयो, सो देख्यौं । अनि विश्वासबाट पछि हटेका इस्त्राएलीहरूलाई केही मात्रामा र केही समयका निम्ति पुनर्स्थापित गर्ने माध्यम भविष्यवक्ता एलिया भए । अनि अबचाहिँ हाम्रो पालो आयो । यस बहुमुखी सेवकाइमा आफूलाई दिइहाल्ने ईश्वरीय आह्वान हाम्रो पनि हो ।

याकूब ५:१९ पदले एकजना यस्तो विश्वासी भाइबहिनीलाई प्रस्तुत गर्छ, जो कतै शिक्षाको सम्बन्धमा, कि ता आफ्नो व्यक्तिगत चालमा सत्यतादेखि भड्किएर गएको छ । अनि अर्को एकजना भाइ छ, जसले यो कुरा गम्भीरतासाथ लिएर उसका निम्ति बोभसाथ र विश्वाससाथ प्रार्थना गर्छ । अनि अन्तमा यस भाइको प्रेमको प्रयासले उसलाई परमेश्वरको सङ्गतिमा फर्काएर ल्याउँछ, र ऊ खीष्ट येशूमा उसका विश्वासी भाइबहिनी पर्नेहरूको सङ्गतिमा पुनर्स्थापित हुन्छ । यस सेवकाइको महत्त्व कति ठूलो छ ! !

पहिले, यस भाइले एउटा प्राणलाई मृत्युबाट बचाउनेछ, अर्थात् यसले भड्किएर गएको आफ्नो भाइलाई समय नपुगी मर्नबाट बचाउनेछ, नत्र परमेश्वरको हातको ताडनामा परेर ऊ मर्नेथियो । दोस्रो, यस भाइको

प्रयासको फलस्वरूप असङ्ख्य पापहरू ढाकिन्छन् । यी पापहरूको क्षमा भएको हुनाले यी पापहरू फेरि कहिल्यै परमेश्वरको सम्भनामा आउँदैनन् । सङ्गी-विश्वासीहरूले उसलाई पनि यी पापहरू क्षमा गरेका हुनाले अब यी पापहरू संसारका मानिसहरूका आँखाहरूबाट लुक्छन् । वर्तमान् समयमा यस प्रकारको सेवकाइ हामीलाई खाँचो पर्छ । हुन सक्छ, हराएका आत्माहरू बचाउन हामी सुसमाचार फैलाउनुमा अति व्यस्त रहेका हुनाले हामीले प्रभु येशूका बगालदेखि भड्किरहेका भेडाहरूमाथि जति ध्यान दिनुपर्नेथियो, त्यति ध्यान दिन भुल्यौं, कि कसो हो ?

याकूबले हाम्रो इसाई जीवनका कति क्षेत्रहरूमाथि आफ्नो आँला लगाएर हाम्रो विवेक घोचिरहेका छन् । मानौं, उनले निम्न प्रश्नहरू सोधेका छन्: के हामी यस संसारमा धनसम्पत्ति थुपारिरहेका छौं ? के हाम्रो व्यापारधन्धामा अपनाएका प्रणालीहरू पूरा इमानदार हुन्छन् ? आफ्नो आय-करको फाराममा के हामीले हिसाबको सठीक विवरण दिन्छौं कि दिँदैनौं ? के हामी ऐसआरामको जीवन जिइरहेका छौं ? अथवा के हाम्रो जीवन एउटा त्यागपूर्ण जीवन हो, जसको एकमात्र उद्देश्य अरू मानिसहरूलाई मुक्तिदाता प्रभु चिनाउनु हो ? हामीले अरू कसैको विरोधमा पाप गरे के गर्छौं ? के उसकहाँ गएर हामी माफ माग्छौं कि माग्दैनौं ? अनि जब हामी बिरामी पर्छौं, तब कसकहाँ हामी पहिले जान्छौं – डाक्टरकहाँ कि प्रभु येशूकहाँ ? अनि जब हामी कुनै भाइबहिनीलाई पापमा पतित भएको देख्छौं, तब के हामी उसलाई तुच्छ ठानेर उसको आलोचना गर्छौं कि उसलाई प्रभुमा फर्काउने कोशिश गर्छौं ?

अनि नभन्दै हामी यस छोटो व्यवहारिक पत्रको अन्तमा आइसक्यौं । यस पत्रमा हाम्रो विश्वासको परीक्षा हुनुपर्छ भन्ने कुरा हामीले देख्न पायौं । अब हामीलाई विदितै छ, कि हाम्रो जीवनमाथि आइलाग्ने समस्याहरूले, पापमा फसाउने अपवित्र परीक्षाहरूले र परमेश्वरको वचनप्रतिको आज्ञाकारितारूपी कसिले हाम्रो विश्वासको जाँच हुन्छ । ‘मसँग विश्वास छ’ भन्ने मानिसको चुनौति छ: उसले यो कुरा आफ्नो जीवनमा कि त सुकर्म नामक विश्वासका कामहरूद्वारा, कि त कसैको मुख नहेरीकन

पक्षपातरहित व्यवहारद्वारा यो कुरा प्रमाणित गर्नुपर्छ । अनि मानिसको बोलीवचनले उसको विश्वासको वास्तविकताको साक्षी दिन्छ । अनि हरेक ख्रीष्ट-विश्वासीले आफ्नो जिब्रो प्रभु येशूको प्रभुत्वको अधीनतामा सुम्पन सिक्नुपर्छ । अनि कसैसँग साँचो विश्वास छ भने उससँग साँचो बुद्धि पनि हुनुपर्छ । उसले डाहा र भगडाले पूर्ण जीवन भक्तिको सुचरित्रसित साट्नुपर्छ ।

विश्वासको जीवनमा लोभलालचबाट उब्जेका र सांसारिक अभिलाषाबाट प्रेरित भएका लडाइँ, भगडा, दुस्मनी र डाहा आदि पापहरू हुनुहुँदैन; यी अधर्महरूबाट हामी बाँच्नुपरेको छ । अरूप्रति हाम्रो रूखो व्यवहार र कठोर मन हुनुहुँदैन । हामीमा परमेश्वरलाई आफ्ना योजना-हरूमा कुनै स्थान नदिने आत्मनिर्भरता हुनुहुँदैन । हामी धन कुन तरिका कमाउँछौं र धन कुन तरिकाले खर्च गर्छौं, त्यस तरिकाले हाम्रो विश्वासको जाँच गर्छ । अनि थिचोमिचो र अत्याचारमा परेको ख्रीष्ट-विश्वासीले प्रभुको दोस्रो आगमनको बाटो हेर्दै त्यस खराब अवस्थामा स्थिरता र धीरज देखाउँछ । अनि जसको बोलीवचन बिलकुल शुद्ध छ, उसले आफ्नो मुखका शब्दहरू पुष्टि गर्न कुनै कसम खानुपर्दैन रहेछ । जीवनका अदलबदल हुने सबै परिस्थितिहरूमा विश्वासी जन प्रार्थनाद्वारा परमेश्वरको शरण पर्छ । बिरामी परेको अवस्थामा उसले पहिले यसको कुनै आत्मिक कारण पो छ कि भनेर खोजी गर्छ । अनि परमेश्वरको सामु, अनि ती मानिसहरूको सामु, जसको विरोधमा उसले भूलचूक गरेको छ, उसले आफ्नो पाप मानिलिन्छ । यसरी उसले आफ्नो जीवनबाट कुनै कारणवश रोग लागेको आत्मिक कारण हटाइदिन्छ । अनि अन्तमा हामीमा विश्वासबाट पछि हटेकाहरूमाथि प्रेम र दया देखाउने विश्वास हुनुपर्छ ।

तपाईंको र मेरो विश्वास दिनदिनै जाँचिन्छ । तब हाम्रो विश्वासको सम्बन्धमा न्यायकर्ता परमेश्वरको फैसला के होला त ?

ENDNOTES:

- ¹ (1:14) The Greek word *epithumia* is just a strengthened form of “desire.” The English word *lust* (cf. 1611 KJV) originally meant simply “strong desire” too, but has taken on definite sexual connotations.
- ² (1:19a) The words „So then” (Gk. *hōste*) are replaced by „Know” (*iste*) in some mss., and most modern versions that prefer the Alexandrian (NU) readings. However, the traditional reading best fits the context – a major break summing up what we should do in light of vv. 1-18.
- ³ (1:21) The same Greek word (*psuchē*) means both “life” and “soul” and it is not always certain which rendering is better. Also “save” (in Greek and English) does not necessarily refer to eternal salvation. It can refer to healing, deliverance, rescue, and other things. Thus, the expression “save your soul” could mean *in some contexts* “make a success of your *life*” (for Christ).
- ⁴ (2:2–4) The Greek word here *issunagoge* (congregation). Since this word later came to be used only for *Jewish* congregations (*synagogues*), this is an indication of the very early date of James. “Congregation” (Tyndale), “church” (KJV), and “assembly” (JND), are usually translations of the word *ekkleusia*, a (called-out) assembly. This was originally a political term (cf. *General Assembly* of the United Nations).
- ⁵ (2:14) However, in all fairness, it should be pointed out that the Greek does *not* have the word for “that” here, but simply the definite article (“the”). While the article may sometimes have a demonstrative force, it could just be the ordinary article used with an abstract noun. Since this is admittedly interpretive, the NKJV, which had “that faith” in its 1st edition, reverted to the KJV reading in later editions.
- ⁶ (2:20) The NU text reads “useless” for “dead.”
- ⁷ (3:5, 6) Clovis G. Chappel, *Sermons from the Psalms*, p.132.
- ⁸ (3:7) Robert G. Lee, *Lord I Believe*, pp. 166-168.
- ⁹ (4:4) Most mss. read “Adulterers and adulteresses,” perhaps suggesting literal immorality in the congregations addressed. The Alexandrian mss. (NU) have only the feminine form “adulteresses,” which would almost demand a non-literal meaning. The KJV and NKJV allow either meaning, physical and/or spiritual adultery.

- ¹⁰ (4:5) The most ancient mss. had not yet developed separate forms for capital and small letters. Ideally, there would be an “S” that was somewhere between upper case and lower case for the many places in the NT where a passage is not clearly Spirit or spirit. Since there is no such form, translators and editors must decide according to context. Here and elsewhere good Bible scholars are divided.
- ¹¹ (4:11, 12) NU text reads *a neighbor*.
- ¹² (5:9) Both NU and M texts read “judged,” but the context does suggest a negative verdict, so “condemned” is still valid.
- ¹³ (5:12) The majority text has a most interesting variant reading here. The KJV (and NU) reading “into (lit. “under”) judgment” is CF2. The *majority* of mss., however, read *eis* (“into”) *hupokrisin* (“hypocrisy”). If the little preposition “eis” were to drop out by mistake in copying, it would be natural to take the prefix on *hupokrisin* as a separate preposition and come up with “under judgment.” While both expressions fit the immediate context, the whole Epistle of James, coming to a close here, could be said to be a warning against falling into religious *hypocrisy*.
- ¹⁴ (5:16a) The NU text reads “Therefore confess your sins.”

BIBLIOGRAPHY

Adamson, James. *The Epistle of James* (NIC). Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1976.

Brown, Charles. *The General Epistle of James: A Devotional Commentary*. Philadelphia: The Union Press, 1907.

Gaebelein, Frank. *The Practical Epistle of James*. Great Neck, N. Y.: Doniger & Raughley, Inc., 1955.

Johnstone, Robert. *Lectures Exegetical and Practical on the Epistle of James*. Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers (Reprint of 1871 ed.).

Kelly, William. *The Epistle of James*. London: F. E. Race, 1913.

King, Guy H. *A Belief that Behaves*. London: Marshall, Morgan & Scott, Ltd., 1954.

Zodhiates, Spiros. *The Behavior of Belief*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1959.

विलियम म्याक डोनाल्डका अन्य टिप्पणीहरू र अन्य आत्मिक
पुस्तक-पुस्तिकाहरू तपाईंले हाम्रो निम्न web-page बाट डाउन-लोड
गरेर पढ्न सक्नुहुन्छ: www.nbcinepal.org

हामीसित सम्पर्क गर्न हाम्रो ठेगाना: nbcinepal@gmail.com

विलियम म्याक डोनाल्डका अरू किताबहरू यस प्रकारका छन्:

- १) साँचो चेलापन
- २) मामुली जीवनभन्दा उच्च जीवन
- ३) आफ्नो भविष्यको विषयमा सोचुहोस् !
- ४) प्रश्नमाथि प्रश्न - जवाफ कसले दिने ?
- ५) अब यो परमेश्वरको अचम्मको अनुग्रह
- ६) मेरो हृदय, मेरो जीवन र मेरो सबै थोक
- ७) त्यो बिर्सेको आज्ञा: पवित्र होओ !
- ८) मत्तीको सुसमाचारको टिप्पणी
- ९) मर्कूसको सुसमाचारको टिप्पणी
- १०) यूहन्नाको सुसमाचारको टिप्पणी
- ११) रोमीको पुस्तकको टिप्पणी
- १२) गलातीको पुस्तकको टिप्पणी
- १३) हिब्रूहरूको पुस्तकको टिप्पणी
- १४) प्रकाशको पुस्तकको टिप्पणी

यी किताबहरू तपाईंले निम्न ठेगानाहरूबाट पाउन सक्नुहुन्छ:

Great Joy Book Shop
Maa Supermarket, 1st Floor
Thana Dara
P.O. Kalimpong - 734 301
W.B., India

Phone No.: +91/9933459069 or +91/9547248389

or:

Maranatha Books and Stationaries
Chabahil Chowk
P.O. Kathmandu
Nepal

Phone No. 00977/9841275267 or 00977/14478738